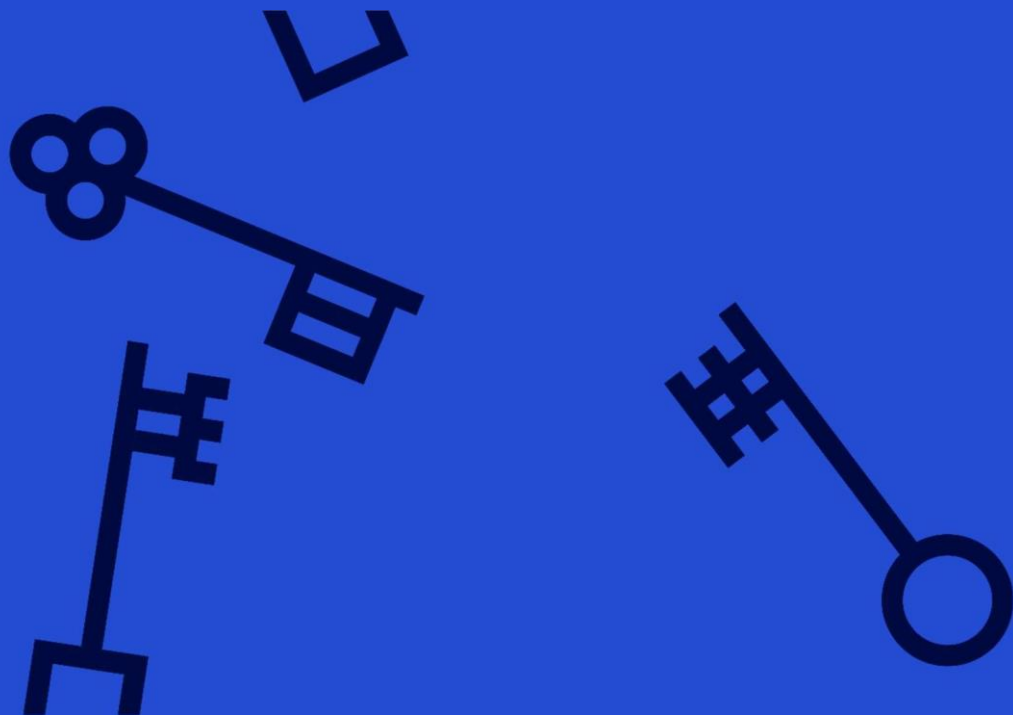

Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādnes 2025.–2028. gadam

Saturs

IEVADS	4
1 PAMATNOSTĀDŅU KOPSAVILKUMS	6
2 SASAISTE AR AUGSTĀKA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	11
2.1. Sasaiste ar starptautisko un Eiropas kultūrpolitiku.....	11
2.2. Sasaiste ar Latvijas nacionālo kultūrpolitiku.....	12
2.3. Sasaiste ar Rīgas plānošanas reģiona dokumentiem.....	14
2.4. Sasaiste ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības plānošanas dokumentiem.....	15
3 ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	17
3.1. Vēsturiskais konteksts.....	17
3.2. Līdzšinējās politikas raksturojums.....	21
3.3. Kultūrkartēšanas rezultātu apkopojums.....	25
3.4. Kultūras pārvaldība Rīgas valstspilsētas pašvaldībā.....	31
3.5. Pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādes.....	35
3.6. Galveno darbības virzienu raksturojums.....	53
3.7. Identificēto problēmu kopsavilkums.....	63
4 MĒRĶIS UN POLITIKAS REZULTĀTI	66
5 RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI	66
6 PAMATNOSTĀDŅU ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA	78
PIELIKUMI	80
1. pielikums. Pamatnostādnēs lietoto terminu skaidrojums	81
2. pielikums. IKSD kultūras nozares budžets 2020-2024	83
3. pielikums. Ietekmes novērtējums uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetu.....	86
4. pielikums. RCB infrastruktūras raksturojums.....	88
5. pielikums. RVP kultūras iestāžu infrastruktūras raksturojums.....	92
6. pielikums. RVP kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras raksturojums.....	94
7. pielikums. Kultūrvietu skaits apkaimēs	96
8. pielikums. Rīgas kultūrvietu saraksts	98
9. pielikums. Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums	108

APZĪMĒJUMI

ANO	Apvienoto Nāciju organizācija (angļu val.- United Nations)
AP2027	Rīgas attīstības programma 2022. – 2027. gadam
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ES	Eiropas Savienība
FD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
IT	informācijas tehnoloģijas
ĪD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
KP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Komunikācijas pārvalde
LIAS2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
LD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
N/A	Nav attiecināms
NAP2027	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PAD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
PSRS	Padomju Sociālistisko Republiku Savienība
RAIC	Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
RD	Rīgas dome
RDA	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra “Rīgas digitālā aģentūra”
RIAS2030	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
RITA	Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra
RN	SIA “Rīgas nami”
RVP	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (<i>angļu val.- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
VEF	Valsts elektrotehniskā fabrika

IEVADS

Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolicies pamatnostādnes 2025. – 2028. gadam (turpmāk – **Pamatnostādnes**) nosaka **vidēja termiņa attīstības virzienus kultūrpolicā**, atbilstoši RIAS2030 un AP2027 izvirzītajiem uzdevumiem kultūras procesa attīstības un kultūras pieejamības nodrošināšanai dažādām sabiedrības grupām Rīgas pilsētā.

Pamatnostādņu izstrāde ir veikta atbilstoši Attīstības plānošanas sistēmas likumam¹ un ar to saistītajiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka, ka vidēja termiņa plānošanas dokumentu - pamatnostādes, izstrādā, ja ir nepieciešams mainīt esošo politiku un vienoties par jauniem vidēja termiņa politikas virzieniem². Pamatnostādņu izstrādes nepieciešamību nosaka šādi faktori:

- 1) Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģijā 2017. – 2030. gadam (apstiprināta ar Rīgas domes 21.06.2017. lēmumu Nr. 5430 “Par Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģijas 2017.-2030.gadam (Rīgas pilsētas kultūras stratēģijas 2008. -2025. gadam, apstiprinātas ar Rīgas domes 08.07.2008. lēmumu Nr. 3916, aktualizācija) apstiprināšanu”) noteikto attīstības virzienu, mērķu un uzdevumu neatbilstība/daļēja atbilstība aktuālajai situācijai nozarē, kā arī valsts kultūrpolicies plānošanas dokumentos³ un AP2027 9. prioritātē “Daudzveidīga un autentiska kultūrvidē”⁴ noteiktajiem attīstības mērķiem un uzdevumiem;
- 2) neatbilstība RVP attīstības plānošanas dokumentu izstrādes kārtībai (Rīgas domes 15.12.2021. iekšējie noteikumi Nr. 11 “Rīgas valstspilsētas pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādes kārtība”).

Rīgai kā Latvijas galvaspilsētai un Latvijas lielākajam attīstības centram ir uzdevums nodrošināt kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu pieejamību ne tikai RVP iedzīvotājiem, bet arī sniegt ieguldījumu valstisko nacionālās kultūrpolicies mērķu sasniegšanā, kā arī potenciāls un vienlaikus izaicinājums veidot Rīgu par starptautiski atpazīstamu Ziemeļeiropas kultūras metropoli. Pamatnostādņu mērķis, rīcības virzieni un uzdevumi aktuālajam plānošanas termiņam noteikti, ņemot vērā to, ka Rīgai būtiska ir gan starptautiskā atpazīstamība un augstu novērtētas starptautiskas kultūras norises, gan nacionālo un vietējo kultūras telpu veidojoši procesi, kas saliedē sabiedrību un atbalsta kultūras radīšanu⁵.

Lai gan Rīgas loma kultūrpolicā kā lokālā, tā arī nacionālā līmenī arvien pieaug, tomēr **pastāv virkne ārējās un iekšējās vides izaicinājumu, kam proaktīvi jāmeklē risinājumi gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā.**

Šī dokumenta izpratnē Rīgas kultūrpolicā tiek veidota kā plašas sabiedrības grupas un dažādas kultūras nozares ekosistēmas dalībniekus aptveroša politika, kuras rezultātā:

- tiek definēti un nodrošināti tādi RVP sniegtie atbalsta instrumenti, kas veicina

¹ Attīstības plānošanas sistēmas likums, Saeima, stājies spēkā 01.01.2009. Pieejams:

<https://likumi.lv/ta/id/175748-attistibas-planosanas-sistemas-likums>

² Atbilstoši MK 2014. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 737 “Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi”, kā arī Pārresoru koordinācijas centra metodikai (Politikas veidošanas rokasgrāmata, 2016). Pieejams: <https://nvo.lv/uploads/201910251733222226.pdf>

³ Kultūrpolicies pamatnostādnes 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts". MK 2022. gada 1. marta (prot. Nr. 12 26. §) rīkojums Nr. 143. <https://likumi.lv/ta/id/330444-kulturpolitikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam-kulturvalsts>

⁴ Rīgas attīstības programma 2022. – 2027. gadam. Apstiprināta ar Rīgas domes 23.02.2022.

lēmumu Nr. 1284. Pieejams: <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/>

⁵ Turpat.

daudzveidīgas un autentiskas kultūrvides attīstību pilsētā;

- sekmējot sinerģiju starp dažādiem kultūras ekosistēmas dalībniekiem, tiek uzlabota kultūras pakalpojumu kvalitāte, pieejamība un piekļūstamība Rīgas apkaimēs;
- tiek paplašinātas līdzšinējās kultūrpolitikas fokusā esošās iedzīvotāju grupas un veicināta sabiedrības iesaiste kultūras procesos;
- tiek definētas nepieciešamās rīcības un atbalsta instrumenti starptautiskās konkurētspējas palielināšanai.

Pamatnostādnes nosaka:

- RVP kultūrpolitikas mērķus saistībā ar RIAS2030, AP2027 un valsts Kultūrpolitikas pamatnostādnēm 2022. – 2027. gadam "Kultūrvalsts";
- politikas rezultātus un to rezultatīvos rādītājus, lai mērītu mērķu sasniegšanas progresu;
- rīcības virzienus un tiem pakārtotos uzdevumus mērķu un politikas rezultātu sasniegšanai;
- indikatīvu ietekmes novērtējumu uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetu.

Pamatnostādnes izstrādāja IKSD, pamatojoties uz RD 29.11.2023. lēmumu Nr. RD-23-3075-lē "Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādņu 2024.–2028. gadam izstrādi". Pamatnostādnes tika izstrādātas IKSD direktora vietnieces, Kultūras pārvaldes priekšnieces Baibas Šmites vadībā. Pamatnostādņu izstrādes darba grupā tika iesaistītas RVP struktūrvienības un iestādes, Kultūras ministrijas un Latvijas Nacionālā kultūras centra pārstāvji, kā arī nevalstiskā kultūras sektora pārstāvji⁶.

Pamatnostādņu izstrādes procesā tika organizētas četras darba grupas sanāksmes, 36 konsultācijas, 22 daļēji strukturētās padziļinātās intervijas un 32 fokusgrupu diskusijas ar Pamatnostādņu izstrādē iesaistītajām pašvaldības struktūrvienībām un iestādēm, valsts pārvaldes iestādēm, valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora kultūras institūcijām un dažādu jomu kultūras nozares ekspertiem, kā arī nevalstiskā sektora pārstāvjiem, ar mērķi noskaidrot pēc iespējas plašāku ieinteresēto pušu un sabiedrības mērķa grupu viedokli par iespējamajiem kultūras nozares attīstības scenārijiem Rīgas pilsētā. Pamatnostādņu izstrādes procesā sadarbībā ar RAIC un PAD Ģeomātikas pārvaldes Ģeotelpisko datu aprites nodaļu tika veikta iedzīvotāju aptauja datu publicēšanas portālā GEO RĪGA⁷ un Rīgas kultūrvieta kartēšana⁸.

Pamatnostādņu 1. redakcija tika nodota publiskajai apspriešanai ar RD 29.01.2025. lēmumu Nr. RD-25-4245-lē "Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādņu 2025.–2028. gadam nodošanu publiskajai apspriešanai" un norisinājās no 2025. gada 6. februāra līdz 7. martam. Apkopojot publiskās apspriešanas rezultātus, Pamatnostādnes tika pilnveidotas atbilstoši saņemtajiem priekšlikumiem.

⁶ Pamatnostādņu darba grupa izveidota ar Rīgas pilsētas izpilddirektora 03.01.2024. rīkojums Nr. RD-24-5-ir "Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādņu 2024.–2028. gadam izstrādes darba grupas izveidi".

⁷ Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums pievienots Pamatnostādņu 9. pielikumā. Aptaujas dati Pamatnostādnēs netiek izmantoti kā reprezentatīvi dati, bet kā noteiktas iedzīvotāju grupas – kultūras pakalpojumu un kultūrvides attīstībā ieinteresētu rīdzinieku viedokļa indikatīvs atspoguļojums.

⁸ Rīgas kultūrvieta saraksts pievienots Pamatnostādņu 8. pielikumā.

1 PAMATNOSTĀDŅU KOPSAVILKUMS

Pamatnostādnes nosaka vidēja termiņa attīstības virzienus kultūrpolitikā atbilstoši RIAS2030 un AP2027 izvirzītajiem mērķiem, rīcības virzieniem un uzdevumiem. Pamatnostādņu izstrādē ņemti vērā arī valsts kultūrpolitikas vidēja termiņa plānošanas dokumentā *Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts"* definētie valsts kultūrpolitikas mērķi un prioritātes.

Pamatnostādņu mērķis, rīcības virzieni un uzdevumi aktuālajam plānošanas termiņam noteikti, ņemot vērā, ka Rīgai būtiska ir gan starptautiskā atpazīstamība un augstu novērtētas starptautiskas kultūras norises, gan nacionālo un vietējo kultūras telpu veidojoši procesi, kas saliedē sabiedrību un atbalsta kultūras radīšanu.

Pamatnostādņu izstrādes metodoloģija balstīta sākotnējā politikas novērtējuma metodoloģiskajos pamatprincipos, kas noteica gan dokumenta struktūru, gan nepieciešamo datu ieguves un analīzes metodes un avotus. Dokumenta izstrādes gaitā tika veiktas šādas pētnieciskas darbības:

- 1) sekundāro datu apzināšana un analīze;
- 2) ar Rīgas kultūras nozares attīstību saistītu vietēja, nacionāla, ES un starptautiska mēroga politikas un attīstības plānošanas dokumentu analīze;
- 3) kvalitatīvo datu ieguve (kvalitatīvās, daļēji strukturētās intervijas un fokusgrupu diskusijas);
- 4) kvantitatīvo datu ieguve (elektroniska aptauja, mērķa grupa: RVP iedzīvotāji)⁹.

Lai gan Rīgas loma kultūrpolitikas veidošanā un īstenošanā arvien pieaug, tomēr **pastāv virkne ārējās un iekšējās vides izaicinājumu, kam proaktīvi jāmeklē risinājumi, lai virzītos uz RIAS2030 definēto attīstības vīziju: Rīga ir starptautiski atpazīstama Ziemeļeiropas metropole, kuras pilntiesīgu piederību Ziemeļeiropas metropoļu saimei pamato dzīves kvalitāte pilsētā, inovatīva ekonomika, vieda un resursus taupoša saimniekošana un moderna pārvalde ar aktīvu iedzīvotāju līdzdalību.[..] Rīga ir pazīstama ar tai vien piemītošu atmosfēru, arhitektūru, kultūrvidi, pilsētas ritmu un radošiem cilvēkiem**¹⁰.

Vienlaikus Pamatnostādnes risina jautājumu, kā, pārvarot identificētos attīstības izaicinājumus, virzīties uz AP2027 9. prioritātē “Daudzveidīga un autentiska kultūrvide” nosprausto vidēja termiņa attīstības mērķi: Veidot Rīgu par Ziemeļeiropas kultūras metropoli, atbalstot augstvērtīgas kultūras un mākslas norises. Sekmēt Rīgas iedzīvotāju līdzdalību kultūras radīšanā un kultūras pienesumu katra cilvēka izaugsmei, nodrošinot kultūras pieejamību visā pilsētā dažādām iedzīvotāju grupām un pilnveidojot kultūras pakalpojumu klāstu. Veidot laikmetīgu kultūrvidi, kas stiprina pilsētas un apkaimju identitāti, aktivizē sabiedrisko dzīvi un ļauj attīstīties daudzveidīgām kopienām. Izmantojot kultūru kā rīku sabiedrības grupu mijiedarbībai, panākt iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās pieaugumu¹¹.

⁹ Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums pievienots Pamatnostādņu 9. pielikumā. Aptaujas dati netiek izmantoti kā reprezentatīvi dati, bet kā noteiktas iedzīvotāju grupas – kultūras pakalpojumu un kultūrvides attīstībā ieinteresētu rīdzinieku viedokļa indikatīvs atspoguļojums (n = 571). Aptaujas norises laiks 25.04.2024.–15.05.2024.

¹⁰ Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Apstiprināta ar RD 27.05.2014. lēmumu Nr.1173.

Pieejams: <https://sus.lv/registrs/visparigi/rigas-ilgtspējigas-attistibas-strategija-lidz-2030gadam>

¹¹ Rīgas attīstības programma 2022. – 2027. gadam. Pieejams: https://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2022/07/AP2027_Programma_Apstiprinata_1284.pdf

Pamatnostādņu izstrādes gaitā tika identificēti šādi būtiskākie pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu darbības un kultūras nozares pārvaldības izaicinājumi Rīgā:

- ✓ neatbilstoša kultūras infrastruktūra un materiālie resursi lielā daļā pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu; nepietiekams vides piekļūstamības nodrošinājums cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādēs;
- ✓ telpu trūkums gan pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu darbībai un attīstībai, gan sadarbības iespēju ar nevalstisko sektoru paplašināšanai;
- ✓ gan kultūrvietu kopumā, gan pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu izvietojums Rīgā ir ļoti nevienmērīgs, kā rezultātā nav iespējams nodrošināt kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu sabalansētu pieejamību visās Rīgas apkaimēs;
- ✓ pašvaldības kultūras iestādēs lielākoties nav nepieciešamā tehnoloģiskā aprīkojuma, lai nodrošinātu kultūras pakalpojumu satura piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem; darbiniekiem nav nepieciešamo zināšanu par piekļūstamības risinājumiem cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- ✓ Rīgas apkaimēs trūkst infrastruktūras (gan iekštelpu, gan ārtelpu), kur apkaimes iedzīvotāji varētu īstenot vietējās kopienas aktivitātes, pulcēties, kopīgi svinēt svētkus, baudīt kultūru, iesaistīties amatierkolektīvos, interešu izglītības pulciņos u.c.;
- ✓ telpu trūkuma dēļ nav iespējams pilnvērtīgi īstenot AP2027 izvirzīto uzdevumu – stiprināt iesaistes iespējas un prasmju attīstību dažādām sabiedrības grupām mūsdienu kultūras izpausmēs, piemēram, fotomākslā, mūsdienu dejā, neakadēmiskajā mūzikā u.c.;
- ✓ nepietiekama ES fondu un programmu finansējuma apguve, kas ļautu piesaistīt papildus finansējumu kultūras un kultūrizglītības projektu īstenošanai, profesionālās pilnveides, mobilitātes, pieredzes apmaiņas u.c. projektiem;
- ✓ gan valsts, gan pašvaldības līmenī trūkst instrumentu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī nacionāla un starptautiska mēroga kultūras infrastruktūras un projektu attīstīšanai;
- ✓ finansējuma trūkuma dēļ līdz šim nav bijis iespējams īstenot padziļinātu mērķauditorijas vajadzību un patēriņa paradumu izpēti, kas būtu jāveic vismaz reizi divos gados;
- ✓ fokusgrupu diskusijās un iedzīvotāju aptaujās kā viens no problēmaspekciem komunikācijā ar mērķauditoriju tika norādīts savlaicīgas un viegli atrodamas informācijas trūkums par pasākumiem, kā arī amatiermākslas kolektīvu un interešu pulciņu darbību;
- ✓ kultūras un kultūrizglītības iestādēm zemā atalgojuma dēļ tādās amatu grupās kā projektu vadītājs, administratīvais darbinieks, muzeja speciālists, bibliotekārs, instrumentu mūziķis u.c. ir grūtības piesaistīt kvalificētus darbiniekus, ka rezultātā cieš sniegto pakalpojumu kvalitāte;
- ✓ ņemot vērā, ka RVP administratīvā struktūra ir ļoti sazarota un ar kultūras nozari saistītu jautājumu risināšanā atbildība tiek dalīta starp IKSD un citām RVP struktūrvienībām, būtu nepieciešams uzlabot iekšējo komunikāciju un koordināciju starp iesaistītajām RVP struktūrvienībām;
- ✓ jāuzlabo informācijas aprīte, komunikācija un sadarbība ar valsts un nevalstiskā kultūras sektora institūcijām, veidojot stratēģiskās partnerības, kā arī attīstot līdzdalības pārvaldības principus Rīgas kultūras pārvaldībā.

Pamatnostādņu **mērķis** definēts sasaitē ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem, **politikas rezultāti** noteikti atbilstoši izvirzītajam Pamatnostādņu mērķim.

Rīcības virzieni un uzdevumi noteikti, ņemot vērā AP2027 Rīcības plānā un Investīciju plānā iekļautās prioritārās rīcības un investīciju projektus, kā arī izvirzot jaunas iniciatīvas, kas nepieciešamas Pamatnostādņu izstrādes laikā identificēto izaicinājumu risināšanai.

Pamatnostādņu uzdevumi ietver gan dokumenta darbība laikā īstenojamās aktivitātes, gan tādas aktivitātes, kuru īstenošanai nepieciešami priekšdarbi, kas ietver izpēti, saskaņošanu ar kompetentajām institūcijām, apjomīgus investīciju pasākumus un būtu risināmi ilgtermiņā.

Pamatnostādņu mērķis
Daudzveidīgas, autentiskas un starptautiski konkurētspējīgas kultūrvides veidošana Rīgā, veicinot kultūras pieejamību un pieklūstamību¹² dažādām sabiedrības grupām
Politikas rezultāti
1. Sekmēta kultūras piedāvājuma sabalansētība, kultūras norišu un pilsētvides mākslas pieejamība Rīgas apkaimēs. 2. Veicināta kultūras piedāvājuma kvalitāte, daudzveidība un pieklūstamība dažādām sabiedrības grupām. 3. Palielinājusies sabiedrības līdzdalība kultūras procesos. 4. Uzlabojusies kultūras infrastruktūras kvalitāte un vides pieklūstamība. 5. Palielinājusies Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība.
Rīcības virzieni un uzdevumi
RV1 Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs U 1.1. Veikt detalizētu Rīgas apkaimju kultūrkartēšanu un izstrādāt apkaimju kultūrvides attīstības plānu. U.1.1.2. Dažādot un paplašināt kultūras norišu piedāvājumu apkaimēs, stiprinot pašvaldības, valsts un nevalstiskā sektora kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību. U 1.3. Attīstīt pilsētvides mākslu un nodrošināt kvalitatīvu pilsētvides noformējumu Rīgas apkaimēs. U 1.4. Uzlabot informācijas pieejamību un pieklūstamību dažādām sabiedrības grupām par kultūras iespējām un piedāvājumu apkaimēs.

¹² Kultūras pieejamība – kultūras objektu un pakalpojuma pieejamība vai esamība kopumā. Kultūras pieklūstamība – dažādu mērķgrupu iespējas piekļūt kultūras objektiem un pakalpojumiem bez fiziskas, ekonomiskas, sociālas vai informatīvas diskriminācijas. Vairāk informācijas: Pētījums par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu pieklūstamību Latvijā (2024). Pieejams: <https://www.km.gov.lv/lv/petijumi>

U.1.5. Vākt un analizēt statistikas datus, kā arī veikt pētījumus par kultūras piedāvājumu un patēriņu Rīgas apkaimēs.

RV2 Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi

U 2.1. Veicināt sabalansētu laikmetīgās kultūras un tradicionālo kultūras iespēju piedāvājumu, nodrošinot atbilstošus atbalsta instrumentus.

U 2.2. Radīt priekšnoteikumus pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai; pašvaldības un NVO profesionālās mākslas un amatiermākslas kolektīvu attīstībai.

U 2.3. Veikt pašvaldības kultūras iestāžu pakalpojumu satura piekļūstamības cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem auditu, izstrādāt rīcības plānu piekļūstamības uzlabošanai.

U 2.4. Stiprināt valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora institūciju un kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.

RV3 Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos

U 3.1. Daudzveidīgu sabiedrības līdzdalības formu atbalsta mehānismu attīstīšana.

U 3.2. Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana.

U 3.3. Līdzdalīgas pārvaldības pamatprincipu integrēšana RVP kultūras pārvaldībā.

U 3.4. Dažādu sabiedrības mērķgrupu vajadzību izpēti un atbilstoša piedāvājuma veidošana.

RV4 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums

U 4.1. Īstenot AP2027 Investīciju plānā iekļauto kultūras infrastruktūras attīstības projektus un virzīt jaunās iniciatīvas infrastruktūras sakārtošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).

U 4.2. Veikt RVP kultūras iestāžu vides piekļūstamības auditu, regulāru monitoringu un sagatavot rīcības plānu vides piekļūstamības uzlabošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).

U 4.3. Modernizēt pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu tehnoloģisko aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālos resursus (sadarbībā ar RDA, ĪD, RDA).

U. 4.4. Pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurojektu attīstības ieceru virzības nodrošināšana (sadarbībā ar ĪD, RN, KM).

RV5 Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība

U 5.1. Uzlabot ES fondu un programmu finansējuma piesaisti kultūras un radošo industriju, kultūrizglītības, mobilitātes, profesionālās pilnveides un mūžizglītības jomā.

U 5.2. Attīstīt atbalsta instrumentus pašvaldības iestāžu un kolektīvu, kā arī nevalstiskā sektora kultūras organizāciju starptautiskās sadarbības, pārstāvniecības un mobilitātes projektu īstenošanai.

U 5.3. Palielināt jau esošos un attīstīt jaunus atbalsta instrumentus starptautiski konkurētspējīgu kultūras pasākumu, projektu un programmu īstenošanai.

U.5.4. Izstrādāt un īstenot vienotu komunikācijas stratēģiju Rīgas kultūrvietu un kultūras pasākumu starptautiskās atpazīstamības veicināšanai (sadarbībā ar KP, RITA).

Prioritārie pasākumi
1. Attīstīt un pilnveidot Rīgas atpazīstamību veicinošu pasākumu programmu, nodrošinot sabalansētību starp Rīgas vēsturiskā centra apkaimēm un perifērajām apkaimēm, kā arī laikmetīgās kultūras un tradicionālo kultūras izpausmju piedāvājumu. 2. Apzināt ES struktūrfondu un programmu projektu konkursu iespējas, sagatavot un iesniegt projektu pieteikumus 2025. gada kultūras, kultūrizglītības, profesionālās pilnveides, sabiedrības integrācijas un mūžizglītības projektu konkursos. 3. Veikt kultūras pārvaldības modeļa restrukturizācijas trešo posmu, kura ietvaros uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības Kultūras iestāžu apvienības struktūrvienības – izstāžu zāles “Rīgas laikmetīgās mākslas telpa” bāzes, plānots veidot atsevišķu pašvaldības iestādi “Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa”, lai sekmētu laikmetīgās kultūras attīstību Rīgā. 4. Veikt detalizētu Rīgas apkaimju kultūrkartēšanu un izstrādāt apkaimju kultūrvides attīstības plānu (sadarbībā ar PAD, RAIC, nevalstisko sektoru). 5. Veikt RVP kultūras un kultūrizglītības iestāžu vides piekļūstamības, informācijas piekļūstamības un pakalpojumu satura piekļūstamības auditu, un sagatavot rīcības plānu piekļūstamības uzlabošanai cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. 6. Sadarbībā ar ĪD, RN, RDA izstrādāt rīcības plānu kultūras un kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras un tehnoloģiskā aprīkojuma modernizēšanai. 7. Izstrādāt pilsētvides mākslas stratēģiju un rīcības plānu sabalansētam pilsētvides mākslas piedāvājumam apkaimēs.
Indikatīvais finansējums
Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžets (papildu nepieciešamais finansējums plānošanas periodā): 46 019 667 euro.
Politikas izpildes rādītāji
1. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri apmeklē kultūras un izklaides pasākumus savā apkaimē – bāzes vērtība 35 % (KANTAR, 06.2024.), mērķa vērtība 40%. 2. Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem un pakalpojumiem Rīgā – bāzes vērtība 73 % (SKDS, 11.2024.), mērķa vērtība – 80%. 3. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri iesaistās nevalstiskajās organizācijās – bāzes vērtība 17% (KANTAR, 06.2024.), mērķa vērtība – 20 %. 4. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri kultūras pasākumus Rīgā apmeklējuši vismaz reizi gadā – bāzes vērtība 46% (LR KM, Kultūras aktivitātes barometrs 2024), mērķa vērtība – 50%. 5. ES Kultūras un radošo pilsētu novērtējuma indekss – bāzes vērtība 30.74 (ES Kultūras un radošo pilsētu monitorings, 2023), mērķa vērtība – 35.00.

2 SASAISTE AR AUGSTĀKA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

2. 1. Sasaiste ar starptautisko un Eiropas kultūrpolicy

Pamatnostādnes veidotas, ņemot vērā globālās un ES līmeņa politikas iniciatīvas, kas paredz noteiktās vērtībās un politikas instrumentos balstītu ietvaru un veido vispārējo kontekstu, plānojot arī vietēja līmeņa kultūrpolicy. **Pamatnostādņu izstrāde veikta, respektējot kultūras tiesībās balstītas kultūrpolicies veidošanas pamatprincipus, kuros akcentētas ikviena cilvēka tiesības piekļūt kultūras dzīvei un piedalīties tajā.** 2001. gadā pieņemtajā UNESCO dokumentā “Vispārējās deklarācija par kultūras daudzveidību”¹³ 5. pantā noteikts, ka, lai panāktu radošās daudzveidības uzplaukumu, nepieciešams pilnā mērā realizēt ANO Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas¹⁴ 27. pantā un ANO Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām¹⁵ 13. un 15. pantā definētās kultūras tiesības, kas ir daļa no cilvēka pamattiesībām. Pamatnostādņu izstrādē ņemti vērā trīs galvenie kultūras tiesību pamatprincipi: 1) sabiedrības līdzdalība kultūras procesos; 2) piekļuve kultūrai; 3) ieguldījums kultūras dzīvē.

Pamatnostādņu uzdevumu izpilde sekmēs ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu, it īpaši 4. mērķa „Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas”, 8. mērķa „Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem” un 11. mērķa „Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas” sasniegšanu¹⁶. Pamatnostādņu izdevumu izpilde sekmēs arī ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām iekļauto principu ievērošanu.¹⁷

Pamatnostādņu izstrādē ņemti vērā UNESCO dalībvalstu kopas izstrādātajā plānošanas dokumentā “Kultūra 2030| Indikatori”¹⁸ identificēti 22 būtiskākie rādītāji, kas palīdz noteikt kultūras lomu kā ilgtspējīgas attīstības veicinātāju un virzītājspēku. Pamatnostādnes veidotas, ievērojot UNESCO Konvencijā par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu¹⁹, UNESCO Konvencijā par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu²⁰, UNESCO Konvencijā par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību un veicināšanu²¹ u.c. starptautiskos līgumus, ko ratificējusi Latvija, noteikto.

¹³ UNESCO. Vispārējā deklarācija par kultūras daudzveidību (2001). Pieejams: <https://www.unesco.lv/lv/deklaracijas>

¹⁴ ANO. Vispārējā cilvēktiesību deklarācija (1948).

https://www.ohchr.org/sites/default/files/UDHR/Documents/UDHR_Translations/lat.pdf

¹⁵ United Nations. International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966). Pieejams:

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>

¹⁶ ANO. Ilgtspējīgas attīstības mērķi. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/17-ilgtspējigas-attistibas-merki>

¹⁷ ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām. <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1630>

¹⁸ UNESCO. Culture|2030 Indicators. Online Expert Workshop. Pieejams:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371562>

¹⁹ UNESCO. Konvencija par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību. Pieejams:

<https://likumi.lv/ta/id/157644-par-konvenciju-par-kulturas-izpausmju-daudzveidibas-aizsardzibu-un-veicinasanu>

²⁰ UNESCO. Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu (Latvijas Republikas Saeima pievienojusies konvencijai 2005.gada 14.janvārī). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1533>

²¹ UNESCO. Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību (Latvijas Republikas Saeima pievienojusies konvencijai 1995.gada 10.janvārī). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/766>

Pamatnostādņu uzdevumu izpilde sekmēs Eiropas Komisijas 2018. gada paziņojumā “Jaunā Eiropas darba kārtībā kultūrai” izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu: 1) izmantot kultūras potenciālu sociālās kohēzijas un labklājības veicināšanai; 2) atbalstīt kultūrā balstītu radošumu izglītībā, inovācijā, nodarbinātībā un izaugsmei; 3) stiprināt starptautiskos kultūras sakarus²².

Pamatnostādņu izstrādē ņemta vērā arī viena no jaunākajām iniciatīvām ES kultūrpolicies jomā – “Jaunais Eiropas “Bauhaus”, ar kuru 2020. gada 15. oktobrī nāca klajā EK priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, bet oficiāli tā tika uzsākta 2021. gada 18. janvārī. Jauno Eiropas “Bauhaus” iniciatīvu ierosinājusi nepieciešamība identificēt politiskos scenārijus vides piesārņojuma problēmu risināšanai. Jaunais Eiropas Bauhaus ir vides, ekonomikas un kultūras stratēģiskā iniciatīva, kas savieno dizainu (skaistumu, estētiku, pieredzes kvalitāti), ilgtspēju, pieejamību (iekļaušanu) un investīcijas²³.

2. 2. Sasaiste ar Latvijas nacionālo kultūrpolicy

LIAS2030 (apstiprināta LR Saeimā 2010. gada 10. jūnijā)²⁴ kā pirmā prioritāte noteikta Latvijas kultūras telpas attīstība. Prioritātes ietvaros izvirzīts mērķis – **saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai**, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.

NAP2027 (apstiprināts LR Saeimā 2020. gada 2. jūlijā)²⁵ veidots kā LIAS2030 ieviešanas plāns vidējā termiņā, kas salāgots ar valsts budžeta iespējām un prognozējamo līdzfinansējumu no ES fondiem 2021.–2027. gada plānošanas periodam. NAP2027 struktūru nosaka četri stratēģiskie mērķi, sešas prioritātes, kurās sagrupēti astoņpadsmit rīcības virzieni. NAP2027 stratēģiskie mērķi ir – vienlīdzīgas iespējas, produktivitāte un ienākumi, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība. **Ar kultūras attīstību saistītus aspektus satur gandrīz katra no NAP2027 prioritātēm:** 1) Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki; 2) Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei; 3) Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība; 4) Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība; 5) Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei; 6) Vienota, droša un atvērta sabiedrība.

Valsts politiku kultūras jomā realizējošā institūcija ir LR Kultūras ministrija. Vidēja termiņa kultūrpolicies plānošanas dokumentā “Kultūrpolicies pamatnostādnes 2022. – 2027. gadam “Kultūrvalsts”” tiek uzsvērts, ka plānošanas periodā izvirzītā mērķa – **ilgtspējīga un sabiedrībai pieejama kultūra cilvēka izaugsmei un nacionālas valsts attīstībai**, sasniegšanā, galvenā loma ir kultūras pieejamības nodrošināšanai, garantējot ikvienam Latvijas pilsonim un iedzīvotājam vienlīdzīgas iespējas izmantot kultūras piedāvājumu un aktīvi iesaistīties kultūras procesos, neatkarīgi no cilvēka dzīvesvietas, vecuma, dzimuma, tautības, izglītības vai

²² Eiropas Komisija (22.05.2018). Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Jaunā Eiropas darba kārtība kultūrai”. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0267&from=EN>

²³ Zībārte, I. Jaunā Eiropas Bauhaus pieeja ilgtspējai, skaistumam un iekļaušanai. Pieejams: https://www.esfondi.lv/available_support_assets/cfla/21-27/5113/vebinara-materiali/jeb-cfla_zibarte_-_08.08.2023.pdf

²⁴ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam “Latvija 2030”. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija>

²⁵ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-nacionalais-attistibas-plans>

ienākumu līmeņa²⁶. Pamatnostādņu mērķis, apakšmērķi un uzdevumi horizontālā līmenī atbilst valsts kultūrpolicies mērķa sasniegšanai izvirzītajām piecām prioritātēm un tajās ietvertajiem rīcības virzieniem:

- **Sabiedrībai pieejams kultūras piedāvājums** – ikvienam Latvijas pilsonim un iedzīvotājam ir pieejami viņa kultūras vajadzībām atbilstoši kultūras pakalpojumi, neatkarīgi no indivīda dzīves vietas, rocības un citām sociāli ekonomiskajām pazīmēm. Šīs prioritātes īstenošanā pievēršama īpaša uzmanība kultūras pakalpojumu reģionālajai un ekonomiskajai pieejamībai, digitālajai pieejamībai, pieejamībai sociālās atstumtības riska grupām, tostarp cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, mazākumtautībām un imigrantiem, pieejamībai diasporā dzīvojošajiem, kultūras pakalpojumu attīstīšanai specifiskām auditorijām, it īpaši bērniem un jauniešiem, kā arī kultūras pakalpojumu mārketingam un dizainam;
- **Aktīva sabiedrības kultūras līdzdalība** – ikvienam Latvijas pilsonim un iedzīvotājam ir iespēja iesaistīties kultūras procesos atbilstoši indivīda kultūras vajadzībām. Šīs prioritātes īstenošanā īpaši stimulējama iedzīvotāju iesaiste Dziesmu un deju svētku kustībā, Latvijas kultūrvides saglabāšanā, tostarp nemateriālā kultūras mantojuma kopšanā un latvisko tradīciju un dzīvesziņas saglabāšanā, kā arī mūsdienu kultūras izpausmju attīstīšanā, vienlaikus īpašu vērību pievēršot bērnu un jauniešu un diasporā dzīvojošo kultūras līdzdalības iespējām;
- **Kultūras mantojuma saglabāšana un radoša izmantošana** – tiek nodrošināta no iepriekšējām paaudzēm saņemto unikālo kultūras vērtību, kas vienlaikus ir tautas identitātes kodols un nākotnes kultūras piedāvājuma resurss, saglabāšana nākamajām paaudzēm un izmantošana jauna kultūras piedāvājuma radīšanai. Šīs prioritātes īstenošanā veicami nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, nemateriālā kultūras mantojuma vērtību kopšanu, tai skaitā nodrošinot Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspēju, grāmatniecības, lasīšanas un rakstīšanas kultūras veicināšanu, kā arī bagātinātu muzeju, arhīvu un bibliotēku krājumus un attīstītu to pakalpojumus, veicinot kultūras mantojuma radošu izmantošanu.
- **Kultūras un radošo nozaru ilgtspējīga attīstība** – visām kultūras apakšnozarēm ir radīti nepieciešamie priekšnosacījumi to ilgtspējīgai, attīstībai un izcilībai. Šīs prioritātes īstenošanā risināmi jautājumi, kas saistīti ar kultūras infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi, iespējām profesionāli strādāt kultūras jomā, saņemot par darbu taisnīgu un konkurētspējīgu atlīdzību, kā arī atbalsta instrumentu pieejamību konkrētām kultūras apakšnozarēm, kultūras organizāciju tipiem, it īpaši nevalstiskajām organizācijām, un pašnodarbinātajām radošajām personām; vienlaikus stiprināma Latvijas kultūras un radošo nozaru starptautiskā atpazīstamība un konkurētspēja;
- **Talantu ataudze un kultūras darbinieku profesionālā izaugsme** – darbojas spēcīga kultūrizglītības sistēma, kas garantē kultūras un radošo nozaru ilgtspējīgu attīstību. Šīs prioritātes īstenošanā jāstiprina izglītības kvalitāte, pēctecība visos izglītības līmeņos, sasaiste ar kultūras un radošo industriju darba tirgus vajadzībām un izglītības piedāvājuma starptautiskā konkurētspēja, jāatbalsta jauno talantu izaugsme, un jāstimulē

²⁶ Kultūrpolicies pamatnostādnes 2022.–2027. gadam "Kultūrvalsts". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/330444-kulturpolitikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam-kulturvalsts>

mākslinieciskā jaunrade un pētniecība. Lai garantētu sabiedrībai sniegto kultūras pakalpojumu kvalitāti un daudzveidību, būtiski ir nodrošināt kultūras un radošajās nozarē strādājošo profesionālās pilnveides un mūžizglītības iespējas ikvienam, neatkarīgi no vecuma, dzimuma vai citām pazīmēm. Savukārt Latvijas sabiedrības, it īpaši bērnu un jauniešu, izpratnes par kultūru veidošanai svarīgi ir nodrošināt programmu „Latvijas skolas soma” un „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ilgtspēju, kultūras klātbūtni vispārējās izglītības saturā, saglabāt grāmatu un rakstītā vārda latviešu valodā nozīmību Latvijas kultūrtelpas un sabiedrības attīstības veicināšanā un nodrošināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas pēctecību.²⁷

2. 3. Sasaiste ar Rīgas plānošanas reģiona dokumentiem

Pamatnostādnes izstrādātas sasaistē ar Rīgas plānošanas reģiona politikas plānošanas dokumentiem. Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014 – 2030 (turpmāk – RPR IAS 2030) uzsvērta Rīgas kā valsts galvaspilsētas un lielākā attīstības centra loma Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgā attīstībā. Reģiona attīstības vīzijā Rīga definēta kā nacionāla un multikulturāla Ziemeļeiropas metropole – Latvijas un reģiona virzītājspēks: *loģistikas mezgls, biznesa un kultūru sinerģijas vieta*²⁸.

Pamatnostādņu uzdevumu izpilde sekmēs vairāku RPR IAS 2030 prioritāro rīcības virzienu īstenošanu. Pirmkārt, tas attiecināms uz RPR IAS 2030 pirmās prioritātes “Specializēti pakalpojumi un kopienu ilgtspēja” rīcības virzienu izpildi:

- RV 1.1. Reģiona pašvaldību, apkaimju un vietu kopienu iekļaujoša attīstība;
- RV 1.3. Reģiona kultūrvēsturisko vērtību un tradīciju toleranta un laikmetīga attīstība.

Pamatnostādnes veicinās arī vairāku RPR IAS 2030 trešās prioritātes “Starptautiski konkurētspējīgs reģions un produkti” rīcības virzienu izpildi:

- RV 3.4. Starptautiski nozīmīgu kultūras un sporta dzīves notikumu veicināšana, radošo industriju stiprināšana;
- RV 3.5. Kompleksa reģionāla mēroga tūrisma piedāvājuma veidošana.

Kultūras nozares dimensija ir būtiska arī RPR IAS 2030 piektajā prioritātē “Kvalificēta pārvaldība un teritoriālie risinājumi” noteikto rīcības virzienu īstenošanā:

- RV 5.4. Specializētu, vietu identitātē balstītu un daudzveidīgu teritoriju attīstības veicināšana;
- RV 5.5. Atbalsts iniciatīvām, attīstības dalībnieku lomas pieaugumam teritoriju „horizontālā” pārvaldībā.

²⁷ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts". MK 2022. gada 1. marta (prot. Nr. 12 26. §) rīkojums Nr. 143. <https://likumi.lv/ta/id/330444-kulturpolitikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam-kulturvalsts>

²⁸ Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014-2030. Apstiprināta ar Rīgas plānošanas reģiona Attīstības padomes 2023.gada 24.marta lēmumu Nr. 20 (prot. Nr.6) “Par Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam, Attīstības programmas 2022.- 2027.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu” Pieejams: <https://rpr.gov.lv/darbibas-jomas/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/regiona-planosanas-dokumenti/>

2. 4. Sasaiste ar RVP plānošanas dokumentiem

Pamatnostādņu mērķi un politikas rezultāti ir noteikti atbilstoši RVP plānošanas dokumentiem.

RIAS2030 attīstības vīzijā Rīga definēta kā *starptautiski atpazīstama Ziemeļeiropas metropole, kuras pilntiesīgu piederību Ziemeļeiropas metropoļu saimei pamato dzīves kvalitāte pilsētā, inovatīva ekonomika, vieda un resursus taupoša saimniekošana un moderna pārvalde ar aktīvu iedzīvotāju līdzdalību.[..] Rīga ir pazīstama ar tai vien piemītošu atmosfēru, arhitektūru, kultūrvidi, pilsētas ritmu un radošiem cilvēkiem*²⁹.

RIAS2030 RVP izvirzījusi četrus ilgtermiņa attīstības mērķus:

1. IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība;
2. IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika;
3. IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide;
4. IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole.

RIAS2030 uzsvērts, ka visi ilgtermiņa attīstības mērķi ir savstarpēji viens otru ietekmējoši un saistīti ar vienu no lielākajiem pašvaldības izaicinājumiem – panākt pilsētas iedzīvotāju skaita krituma apstādināšanu un iedzīvotāju skaita palielināšanās sākumu, paaugstinot dzīves kvalitāti pilsētā ar plašām nodarbošanās iespējām, ar dažādām grupām atbilstošu mājokļu piedāvājumu, ar kvalitatīviem un daudzveidīgiem pakalpojumiem, ar interesantu sociālo dzīvi un ērtu pilsētvidi³⁰. Ar kultūras un radošo industriju nozares attīstību saistītus aspektus var identificēt katrā no četriem RIAS2030 ilgtermiņa mērķiem, bet jo īpaši tie akcentēti divos mērķos: IM1 “Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība” un IM4 “Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole”. Šo RIAS2030 mērķu sasniegšanai izvirzītie uzdevumi Pamatnostādnēs risināti, galvenokārt, caur rīcības virzieniem RV3 “Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos” un RV5 “Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība”.

Pamatnostādnēs izvirzītais mērķis – daudzveidīgas, autentiskas un starptautiski konkurētspējīgas kultūrvides veidošana Rīgā, veicinot kultūras pieejamību un piekļūstamību dažādām sabiedrības grupām, atbilst AP2027 9. prioritātes “Daudzveidīga un autentiska kultūrvide” izvirzītajam mērķim: *Veidot Rīgu par Ziemeļeiropas kultūras metropoli, atbalstot augstvērtīgas kultūras un mākslas norises. Sekmēt Rīgas iedzīvotāju līdzdalību kultūras radīšanā un kultūras pienesumu katra cilvēka izaugsmē, nodrošinot kultūras pieejamību visā pilsētā dažādām iedzīvotāju grupām un pilnveidojot kultūras pakalpojumu klāstu. Veidot laikmetīgu kultūrvidi, kas stiprina pilsētas un apkaimju identitāti, aktivizē sabiedrisko dzīvi un ļauj attīstīties daudzveidīgām kopienām. Izmantojot kultūru kā rīku sabiedrības grupu mijiedarbībai, panākt iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās pieaugumu*³¹.

²⁹ Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Apstiprināta ar RD 27.05.2014. lēmumu Nr.1173. Pieejams: <https://sus.lv/registrs/visparigi/rigas-ilgtspējigas-attistibas-strategija-lidz-2030gadam>

³⁰ Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Apstiprināta ar RD 27.05.2014. lēmumu Nr.1173. Pieejams: <https://sus.lv/registrs/visparigi/rigas-ilgtspējigas-attistibas-strategija-lidz-2030gadam>

³¹ Rīgas attīstības programma 2022. – 2027. gadam. Pieejams: https://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2022/07/AP2027_Programma_Apstiprinata_1284.pdf

Pamatnostādņu rīcības virzieni un uzdevumi ir noteikti saskaņā ar AP2027 9. prioritātes uzdevumiem:

AP2027 9. prioritātes uzdevumi	Pamatnostādņu rīcības virzieni
1. Veicināt kultūras un kopienu iniciatīvas apkaimēs vietu identitātes un sabiedriskās dzīves pilnveidošanai	RV1 Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs; RV4 Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos
2. Stiprināt profesionālās mākslas un kultūras procesu, atbalstot laikmetīgu un augstas kvalitātes saturu	RV3 Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi; RV5 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums
3. Nodrošināt iespēju ikvienam rīdziniekam līdzdarboties kultūras procesā, t.sk. Dziesmu un deju svētku kustībā, tradicionālajās un mūsdienu amatiermākslas praksēs	RV4 Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos; RV5 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums
4. Attīstīt publisko bibliotēku atbilstoši modernas bibliotēkas principiem un veidot atvērtus un iekļaujošus kultūras centrus	RV3 Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi; RV1 Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs; RV5 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums
5. Palielināt pilsētas starptautisko kultūras konkurētspēju	RV2 Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība

Pamatnostādnēs izvirzītie politikas rezultāti ir virzīti uz AP2027 sasniedzamo rādītāju mērķa vērtību līdz 2027. gadam sasniegšanu. Pamatnostādņu uzdevumos, pasākumos un finanšu aplēsēs ir iekļauti AP2027 Investīciju plāna 2024. – 2027. gadam projekti³², kuru ieviešana ir plānota Pamatnostādņu ieviešanas laikā. Kopumā uz kultūrpolitiku tieši attiecināmi 10 projekti. **Papildus aktuālajā Investīciju plānā ietvertajiem investīciju projektiem turpmākajā periodā nepieciešams būtiski kāpināt investīcijas kultūras jomā, lai sasniegtu AP2027 noteikto rādītāju mērķa vērtības.**

³² Rīgas attīstības programma 2022. – 2027. gadam. Investīciju plāns. Pieejams: https://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2024/09/AP2027_Investiciju_plans_2024-2026_RD-24-3888-le.pdf

3 ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

3. 1. Vēsturiskais konteksts

Vīzija par Rīgu kā starptautiskas nozīmes kultūras metropoli caurvij pilsētas attīstības vēsturi vairāku gadsimtu garumā. No 13. gadsimta sākuma, kad Rīgas viduslaiku pilsētas teritorija aizņēma nepilnus 20 hektārus uz pussalas starp Rīgas upīti un Daugavu, līdz Rīgas kā lielpilsētas uzplaukumam, kas sākās 19. gadsimta otrajā pusē³³, veidojās Rīgas unikālā pilsētvide, kas bija atvērta dažādu kultūru mijiedarbībai. *Rīgas vide 19. gadsimta pirmajā pusē cēla pilsētas prestižu, darīja Rīgu par kultūras pilsētu (kam pamatus jau agrāk bija licis filozofs Johans Gotfrīds Herders un grāmatizdevējs Johans Frīdrihs Hartknohs, tāpat brāļi Bērensi) un pamazām veidoja to internacionālo konglomerātu, kas Rīgai piešķīra zināmu šarmu un labu reputāciju arī intelektuālajā jomā*³⁴.

Sava izdevīgā ģeogrāfiskā stāvokļa dēļ Rīga, kā dažādu ceļu krustpunkts, vienmēr bijusi internacionāla pilsēta, kurā gadsimtos kopā dzīvojuši gan vietējie iedzīvotāji – balti un lībieši, gan ieceļotāji – vācieši, krievi, ebreji, poļi un zviedri. Tā pilsētā veidojusies īpaša multikulturāla gaisotne³⁵. 20. gadsimta sākumā jaunus vaibstus Rīgas pilsētvīdē ienesa jūgendstila arhitektūra, kas mūsdienās ir viens no starptautiskā kultūras tūrisma piesaistes magnētiem. *Jūgendstila attīstība Rīgā sakrita ar pilsētas vēsturē nepieredzēta uzplaukuma laiku. Strauji auga iedzīvotāju skaits. Atsevišķos gados uzcēla vairāk nekā 100 daudzstāvu mūra namu. XX gs. sākumā izveidojās Rīgas centra raksturīgā seja. [...] Ap 40% no visas centra apbūves veido jūgendstila celtnes. Tas ir krietni vairāk nekā jebkurā citā pilsētā pasaulē*³⁶.

Paralēli šiem procesiem, no 1868. gada, kad tika nodibināta Rīgas Latviešu biedrība (turpmāk – RLB), **pieauga Rīgas pilsētas loma Latvijas valstiskuma idejas virzīšanā.** Līdz 1914. gadam RLB bija gandrīz visu latvisko centienu aizsācēja, organizētāja un atbalstītāja. RLB bija galvenā loma Vispārējo latviešu dziesmu svētku sākotnējās idejas realizēšanā, uzņemoties rīkot svētkus posmā no 1873. gada līdz 1910. gadam (I, II, III, V svētki), IV svētkus rīkoja Jelgavas Latviešu biedrība³⁷. RLB jau 1868. gadā sāka darboties pirmais latviešu teātris, uz tā bāzes 1919. gadā izveidojās Nacionālais teātris³⁸. 1869. gadā darbu uzsāka RLB Zinību komisija, kuru var uzskatīt gan par pirmo latviešu humanitāro zinātņu centru, gan par nacionālās zinātņu akadēmijas aizmetni [...] ³⁹. Pie RLB Zinību komisijas darbojās Derīgo grāmatu nodaļa, kura izdeva nozīmīgus izdevumus, piemēram, pirmo Latviešu Konversācijas vārdnīcu četros sējumos⁴⁰.

³³ Caune, A. Rīga laikmetu griežos 1901 -1918. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2018.

³⁴ Stradiņš, J. *Kultūru mijiedarbība akadēmiskās vides veidošanā Rīgā 19. gadsimta otrajā pusē un 20. gadsimta sākumā. Latvija: Kultūru migrācija*. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2019.

³⁵ *Mēs visi Eiropā. Piesakot Rīgu Eiropas kultūras galvaspilsētas godam*. Latvijas Vēstnesis" 12.11.1997., Nr. 295. Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/ta/id/30979>

³⁶ Jūgendstila arhitektūra. Pieejams: <https://jugendstils.riga.lv/JugendstilsRiga/Architecture/>

³⁷ Muktupāvels, V. (2018). Vispārējo latviešu dziesmu (un deju) svētku tradīcijas vēsture. No: A. Laķe, R. Muktupāvela. Dziesmu un deju svētki. Tradīcijas anatomija: kolektīvā monogrāfija. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 52.–67. lpp

³⁸ Rīgas Latviešu biedrības vēsture. Pieejams: <https://rlb.lv/rlb-vesture>

³⁹ Stradiņš, J. (1998). Latvijas Zinātņu akadēmija: izcelsme, vēsture, pārvērtības. Rīga, Izdevniecība "Zinātne".

⁴⁰ Rīgas Latviešu biedrības vēsture. Pieejams: <https://rlb.lv/rlb-vesture>

Lai gan pēc Latvijas valsts proklamēšanas 1918. gada 18. novembrī situācija valstī vairākus gadus bija politiski sarežģīta, tomēr 20. gadsimta 20. gados Latvijā sākās ekonomiska, kultūras, izglītības un zinātnes atdzimšana. Rīgas pilsētas teritorijā tika dibinātas daudzas nozīmīgas nacionālās kultūras un izglītības institūcijas – Latvijas Universitāte (1919), Latvijas Mākslas akadēmija (1919), Latvijas Konservatorija (1919), Nacionālā opera (1919), Latvijas Nacionālais teātris (1919), Latvijas Nacionālā bibliotēka (1919), Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs (1924) un citas izglītības un kultūras iestādes. Pēc pirmā Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa ierosmes 1920. gada 18. novembrī tika nodibināts Latvijas Kultūras fonds kā īpašs pabalstu un zinātnisko stipendiju fonds garīgās kultūras veicināšanai⁴¹.

20. - 30. gados Rīga attīstījās gan kā tirdzniecības, vieglās un pārtikas rūpniecības, gan kā kultūras un izglītības centrs. Latvijas valsts galvaspilsētas statusu Rīga oficiāli ieguva tikai 1931. gadā. *Visu brīvvalsts laiku pilsēta bija nozīmīgākais sabiedriski politiskais, ekonomiskais un kultūras centrs Latvijā. Rīgā koncentrējās gandrīz visu Latvijas rūpniecības nozaru produkcijas ražošana, strauji uzplauka dzīvokļu un nozīmīgu sabiedrisko ēku celtniecība[...]*⁴² Ar tautas atbalstu radās izcili memoriālie ansambļi no kuriem nozīmīgākie - Brīvības piemineklis (atklāts 1935. gadā) un Brāļu kapi (iesvēti 1936. gadā), laika gaitā kļuvuši par visas Latvijas simboliem. Rīgā, tāpat kā citur Latvijā, aktīvi darbojās kultūras un izglītības biedrības, kas rīkoja izglītojošus un kultūras pasākumus, dibināja skolas, teātra trupas, korus, orķestrus, atvēra bibliotēkas un lasītavas, izdeva un izplatīja periodiskos izdevumus, grāmatas u.c.⁴³

Straujo izaugsmi 1940. gadā pārtrauca PSRS okupācija. No 1940. gada 17. jūnija līdz 1945. gada 9. maijam, kad Latvija atradās pārmaiņus PSRS un nacistiskās Vācijas okupācijā un Otrā pasaules kara darbības zonā, kultūras jomā norisinājās dramatiskas pārmaiņas. Jau pirmajās dienās pēc okupācijas Latvijas komunistiskā partija (turpmāk – LKP) izvērta brutālu uzbrukumu latviešu kultūrai un mākslai⁴⁴, kas turpinājās visu padomju okupācijas laikposmu līdz pat Latvijas politiskās neatkarības atjaunošanai 1991. gadā. Tomēr, par spīti tam, ka kultūras procesi nonāca stingrā un augošā LKP kontrolē, kultūras jomā bija vērojama slēpta pretestība pret unifikāciju, internacionalizāciju, tradīciju un vēsturiskā mantojuma iznīcināšanu. *Dzeja, glezniecība, teātris, citas kultūras sfēras, Dziesmu svētku un kora kultūras tradīciju turpināšana kļuva par galveno cīņas arēnu par nacionālo identitāti un nācijas izdzīvošanu PSRS apstākļos. Svarīgākais šī posma rezultāts okupētajā Latvijā ir tas, ka nezuda Latvijas jēdziens, latviešu kultūra un totalitārisma ideoloģija tomēr nekļuva par noteicošo faktoru Latvijas iedzīvotāju apziņā un kultūrā*⁴⁵. [...]

Padomju okupācijas laikā Rīgā tika izveidotas vairākas jaunas valsts kultūras institūcijas. *Līdzās Latvijas radio (dibināts 1925. gadā) šajā periodā tika izveidota arī valsts televīzija (dibināta*

⁴¹ Stradiņš, J. Latvijas kultūrsituācijas attīstība XX gadsimtā. No Latvijas ziņojuma par nacionālo kultūrpolitiku. Latvijas Vēstnesis 08.05.1997., Nr.113. Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/ta/id/43348>

⁴² Rīgas vēsture: Rīga – Latvijas Republikas galvaspilsēta (1918–1940). Pieejams:

https://www.rigamuz.lv/rvkm/ekspoz_lv/rigas-vesture-riga-latvijas-republikas-galvaspilseta-1918-1940/

⁴³ Zelče, V. (2003). Biedrības un sabiedriskās organizācijas. No: Bērziņš, V. 20. gadsimta Latvijas vēsture. II daļa. Neatkarīga valsts 1918–1940. Rīga: Latvijas Vēstures institūta apgāds.

⁴⁴ Stranga, A. (2018). Latvijas kultūras un mākslas sovjetizācija pirmajā padomju okupācijas gadā: 1940. gada jūnijs – 1941. gada jūnijs. I daļa. Latvijas Universitātes Žurnāls. Vēsture. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds.

⁴⁵ Stradiņš, J. Latvijas kultūrsituācijas attīstība XX gadsimtā. No Latvijas ziņojuma par nacionālo kultūrpolitiku. Latvijas Vēstnesis 08.05.1997., Nr.113. Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/ta/id/43348>

1954. gadā) ar samērā daudzveidīgām kultūras programmām un televīzijas centru Zaķusalā (sākts celt 1979. gadā), izveidojās Rīgas kinostudija (dibināta jau 1940.gadā, 1961. – 1963. gadā uzcelta bāze Šmerlī), kas vēlāk guva starptautisku ievērību ar Rīgas kinodokumentālistu skolas filmām.⁴⁶ Gan pēc individuālajiem, gan tipveida projektiem Rīgā tika uzceltas vairākas kultūras ēkas, piemēram, Dailes teātris (1966 – 1977), VEF Kultūras pils (1951–1960), Mākslinieku nams (1956 –1960) u.c., kurās kultūras process norit arī mūsdienās.

PSRS īstenotās politikas rezultātā ievērojami cieta Rīgas pilsētvides estētiskā kvalitāte un kultūrvēsturiskās vērtības. Padomju okupācijas laikā kultūras pieminekļu aizsardzības centieni tika pakļauti PSRS režīmam, kultūrvēstures ainava tika degradēta, vērtīgas vēsturiskas ēkas pamestas vai tika nepiemēroti izmantotas[...]. Tomēr vispārēju vēsturisku vērtību iznīcināšanas apstākļos entuziasma vadīti speciālisti spēja politiski ierobežotā situācijā nepazaudēt izcilākās vērtības[...].⁴⁷ Rīgas teritorijā starp tām jāmin Brīvības piemineklis, Rīgas Brāļu kapi, Rīgas Svētā Pētera baznīca, Vecrīga, u. c. Arī Rīgas mikrorajonu daudzdzīvokļu ēku masīvi, kas projektēti un celti padomju režīma laikā, kā arī degradētās pilsētvides teritorijas ir apjomīgs pilsētvides mantojums, kas vēl joprojām, vairāk nekā 30 gadus pēc PSRS sabrukuma, ietekmē Rīgas iedzīvotāju dzīves kvalitāti un kultūrvides veidošanu Rīgas centrā un apkaimēs.

Šobrīd, 21. gadsimta trešajā desmitgadē, Rīga ir gan lielu iespēju, gan lielu izaicinājumu priekšā. Rīga kā Latvijas galvaspilsēta ir lielākais valsts attīstības centrs, eiropeiska pilsēta ar bagātu kultūras mantojumu, skaistiem dārziem un parkiem, daudzveidīgu kultūras, mākslas un kultūrizglītības piedāvājumu un spēcīgām kultūras tradīcijām, kuras nav iznīcinājuši ne divi pasaules kari, nedz 50 gadi PSRS pakļautībā. Rīgas vēsturiskais centrs ir iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā⁴⁸, ir veikti apjomīgi ieguldījumi kultūras pieminekļu atjaunošanā un vēsturiskā centra sakārtošanā. Rīgas pašvaldība ir īstenojusi vairākus būtiskus nacionālas nozīmes kultūras būvju atjaunošanas projektus - Latvijas Nacionālā teātra renovācija, rekonstrukcija un transporta kustības optimizācija ap teātra ēku (2004), Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas rekonstrukcija (2012 - 2015), Mežaparka Lielās estrādes rekonstrukcija (2016 - 2018), kā arī pašvaldības kultūras infrastruktūras atjaunošanas projektus - Kultūras pils «Ziemeļblāzma» rekonstrukcija un restaurācija (2011 – 2013), VEF Kultūras pils rekonstrukcija un restaurācija (2016 – 2017) u.c.

Lai sekmētu kultūras un radošo industriju attīstību, aktivizētu kultūras procesus apkaimēs, kā arī palielinātu Rīgas starptautisko konkurētspēju, pēdējās desmitgadēs **ir izveidotas vairākas apjomīgas pašvaldības finanšu atbalsta programmas un īstenoti nozīmīgi valsts un starptautiska mēroga projekti.** 2001. gadā īstenotā Rīgas 800 gadu jubilejas svinību programma piesaistīja plašu starptautisko interesi un bija pirmais veiksmīgais Rīgas pašvaldības pieteikums liela mēroga kultūras pasākumu producēšanā, kam turpmākajos gados sekoja tādi vērienīgi pašvaldības iniciēti pasākumi kā Mūsdienu kultūras forums “Baltā nakts”, Gaismas festivāls “Staro Rīga”, Rīgas svētki u.c. Būtisku pienesumu Rīgas starptautiskās atpazīstamības

⁴⁶ Stradiņš, J. Latvijas kultūrsituācijas attīstība XX gadsimtā. No Latvijas ziņojuma par nacionālo kultūrpolitiku. Latvijas Vēstnesis 08.05.1997., Nr.113. Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/ta/id/43348>

⁴⁷ Dambis, J. Kultūras pieminekļu aizsardzība Latvijā. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: <https://enciklopedija.lv/skirklis/21846-kult%C5%ABras-pieminek%C4%BCu-aizsardz%C4%ABba-Latvij%C4%81>

⁴⁸ Rīgas vēsturiskais centrs tika iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā 1997.gada 6.decembrī.

veicināšanā deva izcīnītais 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas statuss⁴⁹, kas gada garumā ļāva pilsētā īstenot plašu kultūras programmu, ietverot 488 dažāda mēroga pasākumus. Programmas tematiskās līnijas konceptuāli tika izstrādātas demokrātisku diskusiju ceļā, iesaistot ne tikai kultūras un mākslas nozares pārstāvjus, bet arī zinātniekus, uzņēmējus, reklāmas un menedžmenta nozares pārstāvjus⁵⁰. Vairākas programmā iekļautās iniciatīvas, piemēram, “Rīgas radošie kvartāli”, “Free Riga 2014”, “Stūra māja. Lieta nr. 1914/2014”, “Apkaimju programma” aktualizēja būtiskus kultūras nozares attīstības virzienus Rīgas un arī valsts kultūrpolitikā. Dalībnieku skaita ziņā vērienīgākais programmas notikums bija Pasaules koru olimpiāde, kurā piedalījās ap 27 000 koristu no 73 pasaules valstīm⁵¹. Rīga tradicionāli ir bijusi Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku un Skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku galvenās norises uzņemošā pilsēta, iesaistoties vidēji 30 000 līdz 40 000 svētku dalībnieku izmitināšanas, drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanas, satiksmes un sabiedriskā transporta organizācijas, norises vietu un pilsētvides noformējuma jautājumu risināšanā.

Pēdējās desmitgadēs arvien vairāk **pieaug nevalstiskā kultūras sektora loma un pienesums Rīgas kultūrvides attīstībā**, it īpaši īstenojot nozīmīgas vietēja, nacionāla un starptautiska mēroga laikmetīgās kultūras iniciatīvas, kā, piemēram, Starptautiskais jaunā teātra festivāls “Homo novus” (Latvijas Jaunā teātra institūts), Starptautiskais laikmetīgās mākslas festivāls “Survival Kit” (Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs), Eksperimentālās mūzikas festivāls “Skaņu mežs” (Nepieradinātās mūzikas un filmu mākslas biedrība “Skaņu mežs”), Rīgas Starptautiskais kinofestivāls “Riga IFF” (biedrība “Rīgas Starptautiskais kino festivāls”) u.c. Pateicoties NVO (biedrība “Totaldobže”, biedrība “Free Riga” u.c.) un privāto uzņēmēju iniciatīvām daudzviet notiek pilsētas degradēto teritoriju attīstība, veidojot jaunas kultūrvietas un radošos kvartālus, ko iecienījuši gan rīdzinieki, gan pilsētas viesi un tūristi. Ir paplašinātas pašvaldības projektu konkursu iespējas, lai nevalstiskās organizācijas un kultūras uzņēmumi varētu saņemt finansiālu atbalstu savu radošo ieceru īstenošanai un darbības nodrošināšanai.

Vienlaikus jāņem vērā, ka vairāk nekā 30 gadu laikā kopš Latvijas neatkarības atgūšanas nav izdevies Rīgā uzbūvēt tādus nacionālas nozīmes kultūras ēkas kā akustisko koncertzāli un laikmetīgās mākslas muzeju, joprojām nav rekonstruēta Rīgas Centrālās bibliotēkas galvenā ēka un koncertzāle “Ave Sol”. **Laikmetīga kultūras procesa nodrošināšanai neatbilstoša infrastruktūra ir vairākiem pašvaldības kultūras centriem, kultūrizglītības iestādēm un bibliotēkām, kā arī nav īstenotas dažādos plānošanas periodos pašvaldības investīciju plānā ietvertās kultūras infrastruktūras attīstības iniciatīvas apkaimēs**, piemēram, Latgales multifunkcionālā centra projekts Ķengaragā un multifunkcionāla centra izveides iecere Pārdaugavā. Nepietiek finanšu resursu sistemātiskai kultūras pieminekļu atjaunošanai, pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras modernizēšanai un attīstīšanai, amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanai, laikmetīga un starptautiski konkurētspējīga kultūras piedāvājuma attīstīšanai, kā arī kultūras pieklūstamības nodrošināšanai cilvēkiem ar

⁴⁹ Pieteikums 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas statusam tika sagatavots un sekmīgi aizstāvēts 2009. gadā.

⁵⁰ Laķe, A., Tjarve, B., Klāsons, G., Grīnberga, L. (2015). Eiropas kultūras galvaspilsētas Rīga 2014 programmas iekšējais gala/ex-post novērtējums. Pieejams:

https://lka.edu.lv/media/cms_page_media/153/R2014%20Novertejums.pdf

⁵¹ The 8th World Choir Games 2014. Pieejams: <https://www.interkultur.com/events/world-choir-games/riga-2014/>

funkcionāliem traucējumiem. Ierobežota finansējuma apstākļos nepietiekami sabalansēts ir kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs, kā arī pašvaldības finansējums ir nepietiekams, lai sniegtu lielāku atbalstu nevalstiskā un privātā sektora kultūras organizācijām IKSD organizētajos projektu un mērķprogrammu konkursos.

3. 2. Līdzšinējās politikas raksturojums

Pēc Latvijas politiskās neatkarības atgūšanas Rīgā tāpat kā visā Latvijā norisinājās sarežģīts pārejas periods, ko ietekmēja gan kultūras finansēšanas modeļa maiņa, ko noteica pāreja no komandekonomikas uz tirgus ekonomiku, gan politiskais un sociālais konteksts. **1998. gadā tika pieņemta Rīgas kultūrpolitikas koncepcija**⁵²(turpmāk – Koncepcija), kas bija ne tikai pirmais kultūrpolitikas plānošanas dokuments Rīgā, bet arī pirmais pašvaldības līmeņa kultūrpolitikas plānošanas dokuments Latvijā pēc valstiskās neatkarības atgūšanas.

Koncepcijā tika noteikti galvenie principi un mērķi kultūras attīstībai pilsētā, ņemot vērā tā laika politiskos, sociālos un ekonomiskos izaicinājumus. Koncepcijā tika definēti vienpadsmit kultūrpolitikas mērķi, kas ietvēra tādus aspektus kā:

- Rīgas kultūrvēsturiskā mantojuma un nacionālās identitātes saglabāšana un aizsardzība;
- Rīgas kā galvaspilsētas prestiža nostiprināšana;
- iedzīvotāju vajadzībām atbilstošas kultūras infrastruktūras veidošana;
- jaunrades un kultūrizglītības procesa veicināšana;
- pašvaldības pārraudzībā esošo tradicionālo kultūras institūciju darbības veicināšana;
- citu Latvijas tradicionālo etnisko kopu kultūras izpausmju veicināšana;
- sadarbības veicināšana ar profesionālās mākslas nozaru pārstāvjiem un institūcijām;
- valsts, pašvaldības un sabiedrības atbildības jomu noteikšana kultūras procesu veidošanā;
- pašvaldības budžeta kultūrai palielināšana u.c.⁵³

Lai virzītos uz šo mērķu sasniegšanu, Koncepcijā tika akcentēta nepieciešamība veidot tādu kultūras attīstības modeli Rīgā, kurā **pašvaldības kultūratbildība līdzsvaroti apvienojas ar valsts kultūrpolitikas, nevalstisko organizāciju un privātās iniciatīvas izpausmēm**. Jāsecina, ka šī pieeja ne tikai nav zaudējusi savu aktualitāti, bet arvien vairāk tiek akcentēta Rīgas kultūrpolitikas veidošanas dienaskārtībā arī mūsdienās.

Koncepcijā uzsvērts, ka gan **pašvaldības kultūras centru, gan kultūrizglītības iestāžu infrastruktūra Rīgā ir ļoti nevienmērīga**, daļā Rīgas mikrorajonu (mūsdienās - apkaimju) tās nav vispār, kā rezultātā nav iespējams nodrošināt šo pakalpojumu pieejamību⁵⁴. Kā viens no ilgtermiņa attīstības uzdevumiem koncepcijā tika noteikts pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu izveidošana tajos Rīgas rajonos, kur to nav vai ir salīdzinoši maz. Būtiski akcentēt, ka RVP kultūras iestāžu **infrastruktūras nodrošinājums ir cieši saistīts ar sabiedrības aktīvas līdzdalības kultūras procesos iespējām**, jo lielākā daļa amatiermākslas kolektīvu un interešu pulciņu darbojas pašvaldības kultūras centros, savukārt kultūrizglītības iestādes piedāvā arī interešu izglītības programmas. Jāsecina, ka šī uzdevuma izpilde līdz mūsdienām nav pilnvērtīgi

⁵² Rīgas kultūrpolitikas koncepcija (1998). Rīga: Rīgas dome.

⁵³ Rīgas kultūrpolitikas koncepcija (1998). Rīga: Rīgas dome.

⁵⁴ Vienīgās kultūras institūcijas, kuru pārklājums Rīgā bija salīdzinoši vienmērīgs bija tautas bibliotēkas (mūsdienās- Rīgas centrālā bibliotēka un tās filiālbibliotēkas).

īstenojusies, jo vairāk nekā 25 gadu laikā kopš koncepcijas apstiprināšanas **pašvaldībai nav izdevies izveidot vienmērīgu kultūras iestāžu tīklu Rīgas apkaimēs**, līdz ar to tas joprojām ir viens no Rīgas aktuālās kultūrpolitikas būtiskiem izaicinājumiem⁵⁵.

Līdztekus tam, koncepcijā akcentēta **vietēja, nacionāla un starptautiska mēroga kultūras pasākumu nozīme Rīgas kā Latvijas galvaspilsētas kultūras procesu attīstībā**. Koncepcijā norādīts, ka pasākumu organizēšanai pieejamais pašvaldības budžets ir nepietiekams, lai nodrošinātu kvalitatīvu, daudzveidīgu un starptautiski konkurētspējīgu pasākumu piedāvājumu Rīgā. Jāsecina, ka laika gaitā pasākumu rīkošanai atvēlētais pašvaldības budžets tika būtiski palielināts (it īpaši atsevišķos plānošanas periodos, piemēram, Latvijas ekonomiskās augšupejas laikā 2006. – 2007. gadā, kā arī saistībā ar Eiropas kultūras galvaspilsētas statusa iegūšanu 2014. gadā un Latvijas simtgades svinību programmas īstenošanu 2018. gadā). Tomēr Covid-19 krīzes un Krievijas uzsāktā kara Ukrainā radīto ekonomisku seku iespaidā, kad inflācijas rezultātā būtiski palielinājušās ar kultūras procesa nodrošināšanu saistīto pakalpojumu izmaksas, lai Rīga varētu piedāvāt liela mēroga starptautiski konkurētspējīgus pasākumus, kā arī nodrošināt sabalansētu kultūras pasākumu piedāvājumu Rīgas apkaimēs, pieejamais pašvaldības finansējums ir nepietiekams.

Būtiska sadaļa 1998. gada koncepcijā atvēlēta jautājumam par **sadarbības mehānismu veidošanu ar profesionālās mākslas nozaru pārstāvjiem un valsts kultūras institūcijām, kā arī nevalstiskā sektora organizācijām** ņemot vērā to, ka Rīgā koncentrējas liels skaits valsts nozīmes profesionālās mākslas institūciju, nevalstisko kultūras un mākslas organizāciju un radošo profesiju pārstāvju. Kā viens no šī rīcības virziena uzdevumiem tika noteikts **pašvaldības finanšu atbalsta instrumenta izveidošana**, lai sniegtu atbalstu radošajam sektoram radošā procesa un dažāda mēroga kultūras norišu – festivālu, koncertu, izstāžu u.c. īstenošanai Rīgas pilsētā. 1999. gadā tika organizēts pirmais Rīgas projektu konkurss divās kārtās, ar pieejamo finansējumu 100 000 latu. Jāsecina, ka kopumā šī uzdevumu izpildē laika gaitā ir tikuši sperti būtiski soļi un vērojama pozitīva attīstības dinamika gan finansējuma pieauguma, gan konkursu programmu daudzveidības ziņā. Tomēr, palielinoties Rīgas pilsētas kultūras ekosistēmas dalībnieku lokam un iedzīvotāju pieprasījumam nodrošināt kvalitatīvus, daudzveidīgus un pieklūstamus kultūras pakalpojumus visās Rīgas apkaimēs, jāsecina, ka gan finanšu resursu nepietiekamība, gan dažādi birokrātiski šķēršļi ierobežo sadarbības iespējas, tāpēc šo jautājumu virzība joprojām ir aktuālajā Rīgas kultūrpolitikas dienaskārtībā.

Un, visbeidzot, kā būtisks ilgtermiņa attīstības virziens koncepcijā izvirzīta nepieciešamība **rūpēties par kultūras mantojuma saglabāšanu, Rīgas kultūrvides sakārtošanu un pilsētvides estētisko noformējumu**. Jāsecina, ka mūsdienās šis rīcības virziens ne tikai nav zaudējis savu aktualitāti, bet gan laika gaitā ieguvis jaunus akcentus un attīstības fokusu, domājot par to, kā veidot estētiski pievilcīgu un dinamisku publisko ārtelpu ne tikai Rīgas centrā un jau labiekārtotajās pilsētas daļās, bet visās 58 Rīgas apkaimēs.

Analizējot RVP attīstības plānošanas dokumentus un kultūrpolitikas plānošanas dokumentus turpmākajiem periodiem, var secināt, ka **krasa pašvaldības kultūrpolitikas virzienu maiņa nav notikusi**, un tādi kultūrpolitikas rīcības virzieni kā kultūras un kultūrizglītības iestāžu

⁵⁵ Detalizēta analīze sniegta Pamatnostādņu sadaļā “Kultūrvietu kartēšanas rezultātu apkopojums”.

infrastruktūras sakārtošana un attīstība vienmērīgi visā Rīgas teritorijā; daudzveidīgu un kvalitatīvu kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu pieejamība; vietēja, nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu piedāvājuma veidošana; sabiedrības līdzdalības iespēju nodrošināšana; jaunrades procesa atbalstīšana un sadarbības mehānismu veidošanu ar profesionālās mākslas nozaru pārstāvjiem, valsts kultūras institūcijām un nevalstiskā sektora organizācijām; kultūras mantojuma saglabāšana, estētiski pievilcīgas un dinamiskas publiskās ārtelpas veidošana, pēdējās desmitgadēs pastāvīgi ir bijuši pašvaldības kultūrpolitikas dienaskārtībā.

Tomēr atsevišķos plānošanas periodos laika gaitā ir mainījušies kultūrpolitikas akcenti un izvirzītās prioritātes. ***Rīgas pilsētas kultūras stratēģijā 2008.–2025. gadam***⁵⁶ izteiktāk nekā iepriekšējā plānošanas periodā tiek iezīmēts starptautiskās atpazīstamības un konkurētspējas faktors, kā vienu no prioritātēm nosakot Rīgas kā kultūras metropoles, starptautiska kultūras centra un kultūrtūrisma galamērķa veidošanu. Dokumentā **akcentēta kultūras un radošo industriju loma pilsētas kultūrvides un ekonomiskajā attīstībā, nepieciešamība veidot atbalsta instrumentus radošo industriju sektora attīstībai un kultūras procesa aktivizēšanai apkaimēs**. Tiek uzsvērts, ka nepieciešams pašvaldības atbalsts un ieguldījums „kultūras kvartālu” veidošanā, kas ir viena no iespējām revitalizēt un attīstīt degradētās teritorijas, kā arī stiprināt sadarbību starp publisko un privāto sektoru. **Kā atsevišķa prioritāte dokumentā noteikta nepieciešamība veidot atbalsta mehānismu talantīgu mākslinieku jaunrades veicināšanai, izveidojot stipendiju fondu mācību, radošo, mūža u.c. stipendiju piešķiršanai un mākslinieku mobilitātei, sabiedriski pieejamu mākslinieku darbnīcu atbalsta programmu, kā arī mākslinieku rezidenču centru attīstības programmu.**

Šo ieceru īstenošanu lielā mērā nobremzēja Latvijas ekonomiskām krīze, kas sākās 2008. gada rudenī globālās finanšu krīzes iespaidā. Kultūras nozarē, tāpat kā citās tautsaimniecības jomās, publiskais finansējums tika krasi samazināts (atsevišķos sektoros līdz pat 50 %), kas ietekmēja gan kultūras un kultūrizglītības nozarē strādājošo atalgojumu, gan pieejamo finansējuma kultūras procesa un jaunu iniciatīvu īstenošanai. Tomēr **par spīti sarežģītajai situācijai, 2009. gadā Rīga izcīnīja tiesības kļūt par 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu** (turpmāk - EKG Rīga 2014), **iegūstot iespēju piecu gadu garumā līdz 2014. gadam visai Latvijai, Eiropai un pasaulei demonstrēt Rīgas kultūras potenciālu, kā arī veidot pilsētas ilgtermiņā politiku kultūras, radošo industriju laukā, pilsētas infrastruktūras un kopējā Rīgas attīstībā**⁵⁷. Kopējie EKG Rīga 2014 izdevumi trīs gadu periodam (no 2012. gada līdz 2014. gadam) bija 27,3 miljoni eiro, no kura 45% veidoja valsts finansējums un 44% pašvaldības finansējums. Samērā neliels bija citu finansējuma avotu ieguldījums, it īpaši no privātā sektora, – to programmas veidotāji skaidroja ar ekonomiskās krīzes ietekmi.

Būtiski atzīmēt, ka **EKG Rīga 2014 finansējums neietvēra kultūras infrastruktūras attīstības projektus, taču tika īstenota plaša, daudzveidīga un inovatīva programma, kas ietvēra sešas tematiskās līnijas**. Visi kultūras infrastruktūras uzlabošanas vai celtniecības darbi

⁵⁶ Rīgas pilsētas kultūras stratēģijā 2008.–2025.gadam (2008). Pieejams: <https://sus.lv/registrs/pilsetas-parvaldiba/rigas-pilsetas-pasvaldibas-kulturas-strategija-2008-2025gada>

⁵⁷ Rīgas ilgtermiņas attīstības stratēģija līdz 2025. gadam “Rīga – iespēja ikvienam!” [Aktualizēta 2010. gadā]. Rīgas dome, 2010, 27.lpp. Pieejama: <https://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2014/11/strategija.pdf>

gan valsts, gan pašvaldības mērogā notika neatkarīgi no EKG Rīga 2014 plānošanas. *Tā kā infrastruktūras sakārtošana bija ārpus nodibinājuma “Rīga 2014” kompetences, tad programmas veidotāji apzināti fokusējās uz satura veidošanu neatkarīgi no ēkām vai pat par spīti telpu trūkimam. Telpu pieejamība daļēji noteica arī 2014. gada norišu izkārtojumu: aukstajā sezonā pasākumu blīvums bija mazāks nekā siltajā sezonā, kad daudzi pasākumi varēja notikt ārpus telpām.*⁵⁸ Vienlaikus jāatzīmē, ka EKG Rīga 2014 būtiska un novatoriska ievirze infrastruktūras izmantošanas kontekstā bija sabiedrības uzmanības pievēršana tukšo ēku izmantošanas un apdzīvošanas jautājumiem, jo pēc 2008. gada krīzes Rīgā bija būtiski palielinājies tukšo ēku skaits. EKG Rīga 2014 programmas ietvarā tika realizēti tādi projekti kā “Free Riga 2014”, “Stūra māja. Lieta nr. 1914/2014”, arī 2014. gada festivāla “Survival Kit” tēma “Utopiskā pilsēta” tika izvēlēta ar mērķi akcentēt kultūras procesa nodrošināšanai atbilstošu telpu trūkuma problemātiku Rīgā.

Kopumā EKG Rīga 2014 programmas īstenošana deva pozitīvu stimulu, lai virzītos uz stratēģiskajos kultūrpolicies dokumentos noteikto uzdevumu vismaz daļēju izpildi. 2016. gadā, piedaloties publiskās NVO rīkotās diskusijās un izvērtējot citu valstu pieredzi, **IKSD izveidoja Radošo kvartālu un teritoriju atbalsta programmu.** Programmas īstenošanai tika izsludināts šīs programmas pirmais konkurss, uz finansiālu atbalstu 2016. gadam pieteicās 22 organizācijas, tika atbalstītas 14 organizācijas. 2017. gadā konkursā uz finansiālo atbalstu pieteicās 18 organizācijas, tika atbalstītas 15 organizācijas.⁵⁹ Būtiski atzīmēt, ka par spīti sarežģītajai ekonomiskajai situācijai, šajā periodā tika turpināta Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku infrastruktūras sakārtošana un modernizēšana, kas tika uzsākta ar vērienīgu filiālbibliotēkas “Vidzeme” rekonstrukciju 2007. gadā. Laikā posmā no 2007. gada līdz 2017. gadam tika rekonstruētas un modernizētas astoņas no 26 filiālbibliotēkām. 2016. gadā tika sagatavota iecere un **2017. gadā IKSD sāka īstenot jaunu iniciatīvu – “Radošie stropi Rīgai”**, piedāvājot izvietot apkaimēs mobilas kultūrtelpas, kas kļūtu par brīvdabas kultūras norišu un vietējo iedzīvotāju satikšanās vietu vasaras periodā. Šī programma tika sagatavota meklējot alternatīvus risinājumus kultūras piedāvājuma nodrošināšanai apkaimēs, kurās nav pieejama kultūras infrastruktūra. 2017. gada vasarā divās Rīgas apkaimēs – Mežaparkā un Ķengaragā – tika īstenots mobilās kultūrtelpas “Strops” pilotprojekts, un, saņemot pozitīvas atsauksmes no iedzīvotājiem, pieejamā finansējuma ietvaros programma tika paplašināta uz vairākām citām apkaimēm – Pļavniekiem, Čiekurkalnu, Bolševiku, Ziepniekkalnu un Sarkandaugavu.

Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģija 2017. – 2030. gadam (turpmāk – Stratēģija), kas tika izstrādāta 2016. gadā kā Rīgas pilsētas kultūras stratēģijas 2008. – 2025. gadam aktualizācija, veidota kā pēctecīgs iepriekšējo periodu kultūrpolicies dokumentu turpinājums, uzturot spēkā gan Rīgas kā kultūras metropoles ambīciju, gan iepriekš nospraustos rīcības virzienus vietēja un nacionāla mēroga kultūras procesu attīstībā. Stratēģijas attīstības vīzijā Rīga definēta kā daudzveidīga kultūras pilsēta ar sev raksturīgām tradīcijām, mākslu, arhitektūru,

⁵⁸Laķe, A., Tjarve, B., Klāsons, G., Grīnberga, L. (2015). Eiropas kultūras galvaspilsētas Rīga 2014 programmas iekšējais gala/ex-post novērtējums. Rīga: Nodibinājums RĪGA 2014. Pieejams: https://lka.edu.lv/media/cms_page_media/153/R2014%20Novertejums.pdf

⁵⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģija 2017. – 2030. gadam (2016). Pieejams: https://sus.lv/sites/default/files/media/faili/rppkulturasstrategija20172030_0.pdf

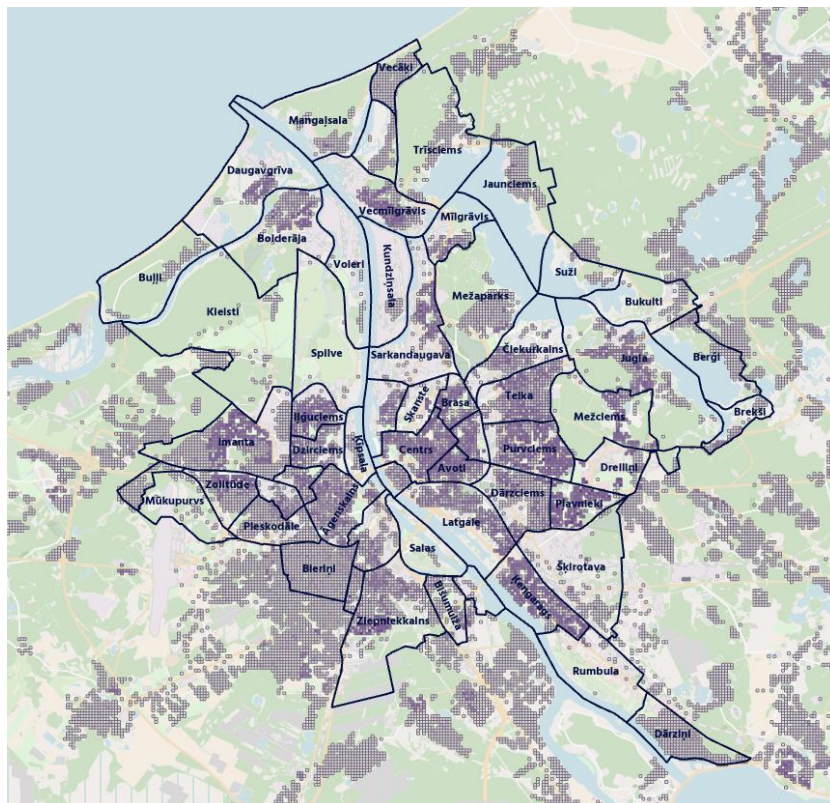
modi un sadzīves kultūru: *Rīga ir iedvesmas pilsēta tiem, kas mācās, ceļo, dzīvo un sapņo*⁶⁰. Vairākas Stratēģijā ietvertās aktivitātes tika saistītas ar Latvijas valsts simtgades Rīgas pilsētas programmas 2017. – 2021. gadam īstenošanu. Stratēģija izstrādāta, balstoties uz Rīgas attīstības programmā 2014. – 2020. gadam izvirzītajiem attīstības mērķiem un uzdevumiem, kas pēc AP2027 pieņemšanas ir daļēji zaudējuši savu aktualitāti, no kā izriet nepieciešamība pārskatīt līdzšinējo pašvaldības īstenoto kultūrpolitiku, izvērtēt aktuālo situāciju un definēt nākamā plānošanas perioda mērķus, rīcības virzienus un uzdevumus.

3. 3. Kultūrkartēšanas rezultātu apkopojums

Rīgas valstspilsēta ir lielākā administratīvā teritorija Latvijā, tajā dzīvo 605 273 iedzīvotāji, kas ir nedaudz mazāk kā viena trešā daļa no Latvijas iedzīvotājiem⁶¹. Teritoriāli RVP ir **6 administratīvie rajoni un 58 apkaimes**: Centra rajons (2 apkaimes), Kurzemes rajons (11 apkaimes), Latgales priekšpilsēta (9 apkaimes), Vidzemes priekšpilsēta (11 apkaimes), Zemgales priekšpilsēta (13 apkaimes) un Ziemeļu rajons (12 apkaimes). **Apkaimes nav administratīvi teritoriālas vienības**, bet funkcionāli nodalītas pilsētvides teritorijas, kuru robežas noteiktas, ņemot vērā vēsturiskos, ģeogrāfiskos, mobilitātes, ainaviskos, kultūras un citus pilsētvides faktorus.

3.1. attēls

Rīgas apkaimju iedalījums un pastāvīgo iedzīvotāju skaits 100 x 100 m šūnās

⁶⁰ Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģija 2017. – 2030. gadam (2016). Pieejams: https://sus.lv/sites/default/files/media/faili/rppkulturasstrategija20172030_0.pdf

⁶¹ CSP iedzīvotāju skaits Rīgā 2020.–2024. gadā, IRS031,

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR_IRS/IRS031/table/tableViewLayout1/

Rīgas apkaimes ir ļoti neviendabīgas gan iepriekšminēto faktoru kontekstā, gan arī pēc teritorijas lieluma un apdzīvotības blīvuma, iedzīvotāju skaitam svārstoties no dažiem desmitiem vai dažiem simtiem vienā apkaimē (Salas – 58, Spilve – 69, Katlakalns – 150, Voleri – 219, Mūkupurvs – 248, Buļļi – 360, Kundziņsala – 342, Suži – 432), līdz vairākiem desmitiem tūkstošu iedzīvotāju vienā apkaimē (Ilģuciems – 20 442, Jugla – 22 011, Āgenskalns – 23 249, Latgales apkaime – 23 970, Teika – 28 355, Ziepniekkalns – 29 835, Centrs – 31 194, Pļavnieki – 39 780, Imanta – 42 493, Ķengarags – 43 717, Purvciems – 52 275)⁶².

Pamatnostādņu izstrādes ietvaros, laikā no 2024. gada janvāra līdz 2024. gada maijam, atbilstoši kultūrplānošanas pieejas pamatprincipiem, **tika veikts kultūrkartēšanas pirmais posms, kas primāri ietvēra kultūrvietu kartēšanu visās Rīgas apkaimēs.**

Veicot Rīgas kultūrvietu kartēšanu, RVP administratīvajā teritorijā pēc darba grupas izvirzītajiem kritērijiem **tika iekļautas 327 kultūrvietas** (iekštelu un brīvdabas)⁶³. Kultūrvietu datu bāzes veidošanā tika izmantota gan oficiālajā KM kultūras datu portālā kulturasdati.lv pieejamie dati, gan valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora kultūras institūciju pārstāvju un nozares ekspertu sniegtā informācija, gan iedzīvotāju aptaujā iegūtie dati. No visām identificētajām kultūrvietām **86% tika kategorizētas kā iekštelu kultūrvietas, bet 14% – kā brīvdabas kultūrvietas.**

Kartētas tika gan publiskā sektora (valsts, pašvaldības) kultūrvietas, gan nevalstiskā sektora (nevalstiskās organizācijas, komersanti) kultūrvietas. Kartēšanas rezultāti parāda, ka nozīmīgu lomu kultūrvides veidošanā Rīgā ieņem gan publiskais sektors, gan nevalstiskais sektors, kas apliecina nepieciešamību arvien vairāk attīstīt sadarbību starp visiem kultūras ekosistēmas dalībniekiem, jo tikai savstarpējā sinerģijā ir iespējams nodrošināt kultūras procesu sabalansētu attīstību tāda mēroga pilsētā kā Rīga.

Identificēto 327 kultūrvietu % sadalījums starp kultūras ekosistēmas dalībniekiem Rīgā:

- Valsts kultūrvietas – 27 %
- Nevalstisko organizāciju kultūrvietas – 14,5 %
- Komersantu kultūrvietas – 29 %
- Pašvaldības kultūrvietas – 29,5 %

Kultūrvietas tika kartētas gan pēc teritoriālā principa, atbilstoši Rīgas teritoriālajam iedalījumam 58 apkaimēs, **gan arī klasificētas pēc kultūras apakšnozaru principa,** kam par pamatu daļēji tika ņemts Kultūras ministrijas izstrādātais kultūras apakšnozaru iedalījums, pielāgojot to Pamatnostādņu darba grupā izdiskutētajiem kultūrvietu klasifikācijas principiem.

Pamatnostādņu izstrādes laikā veiktās iedzīvotāju aptaujas respondenti tika aicināti nosaukt savas iecienītākās kultūrvietas Rīgā, un daļa no tām tika iekļautas kultūrvietu sarakstā. Būtiski atzīmēt, ka līdzās tādām tradicionāli iecienītām kultūrvietām, kā teātri, koncertzāles, muzeji, izstāžu zāles un galerijas, bibliotēkas, kultūras centri, kino izrādīšanas vietas u.c., salīdzinoši bieži tika norādītas arī tādas kultūrvietas kā radošie kvartāli, kafejnīcas, bāri, mūzikas klubi, vasaras terases, kas piedāvā gan atpūtas un izklaides iespējas, gan arī kultūras baudīšanas

⁶² https://admin.stat.gov.lv/sites/default/files/infographic/2024-06/Kur%20dz%C4%ABvo%20r%C4%ABdzinieki_port%C4%81lam%20%281%29_0.png

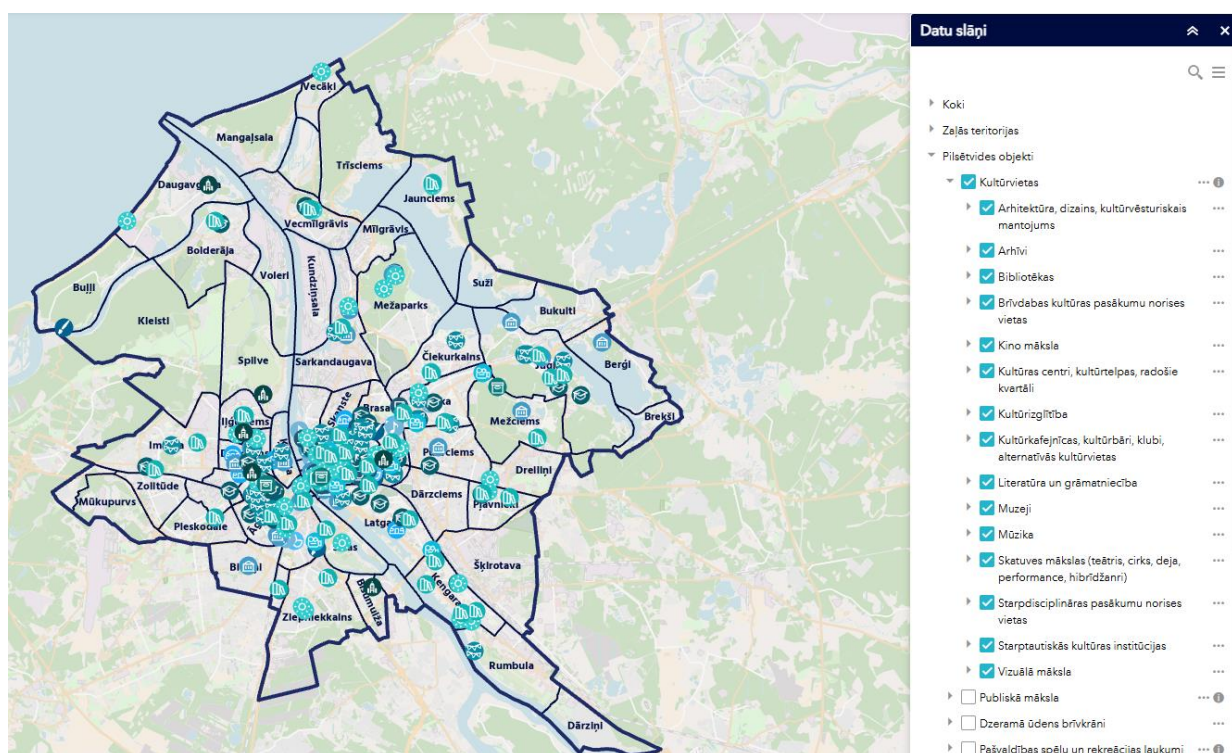
⁶³ Kopumā tik identificētas 370 brīvdabas un iekštelu kultūrvietas, bet darba grupa vienojās datu bāzē iekļaut 327 kultūrvietas, kas atbilda izvirzītajiem kritērijiem, ar iespēju nākotnē veikt papildinājumus un korekcijas.

iespējas. Daļa respondentu kā savas iecienītākās kultūrvietas norādīja konkrētas Rīgas pilsētas daļas, piemēram Vecpilsētu, Lucavsala u.c., kā arī pilsētas dārzus un parkus⁶⁴.

Kultūrvietu kartēšanas rezultāti atspoguļoti 3.2. attēlā. Apkopotā kultūrvietu datu bāze visiem interesentiem pieejama RVP datu publicēšanas portāla GEO RĪGA sadaļā “Tematiskās kartes – Pilsētvide – Pilsētvides objekti – Kultūrvietas”. Pamatnostādņu izstrādes laikā identificēto kultūrvietu saraksts pievienots Pamatnostādņu 8. pielikumā⁶⁵.

3.2.attēls

Kultūrvietu izvietojums Rīgas apkaimēs⁶⁶

Kultūrvietu kartēšanas rezultātā **tika iegūts apliecinājums tam, ka kultūras infrastruktūras teritoriālais izvietojums Rīgā ir ļoti nevienmērīgs**. Visvairāk kultūrvietu Rīgā atrodas Centra apkaimē (81 jeb 28 % no visām kultūrvietām) un Vecpilsētā (50 jeb 15,5 % no visām kultūrvietām), kas nozīmē, ka gandrīz 44 % Rīgas kultūrvietu ir koncentrētas šajās divās apkaimēs. 25 kultūrvietas jeb 7,5 % kultūrvietu atrodas Āgenskalna apkaimē, kas kultūras pieejamības ziņā ieņem trešo vietu no apkaimēm pilsētā. Salīdzinoši labs kultūrvietu nodrošinājums ir Avotu (18), Teikas (12), Juglas (10), Dzirciema (10), Torņakalna (11) un Latgales apkaimēs (10), pārējās Rīgas apkaimēs kultūrvietu skaits ir būtiski zemāks.

Informācija par kultūrvietu skaitu Rīgas apkaimēs ir apkopota 3.1.tabulā. Kā redzams tabulā, jo tālāk no Rīgas centra atrodas konkrētā apkaime, jo salīdzinoši mazāk kultūrvietu tajā atrodas.

⁶⁴ Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums pievienots Pamatnostādņu 9. pielikumā.

⁶⁵ Kultūrvietu kartes dati tiks monitorēti un papildināti, atbilstoši aktuālajai situācijai vismaz reizi ceturksnī.

⁶⁶ Kultūrvietu karte GEO RĪGA platformā. IKSD datu apkopojums uz 06.02.2025.

<https://georiga.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=06a659346b5446509311676b7219b4ed&locale=lv>

Tabula 3.1.
Kultūrvietu skaits Rīgas apkaimēs

Kultūrvietu skaits apkaimē	LABĀ KRASTA APKAIMES	KREISĀ KRASTA APKAIMES (PĀRDAUGAVA)
Virs 30	Centrs (91), Vecpilsēta (50)	N
20 - 29	N	Āgenskalns (25)
10 - 19	Avoti (18), Teika (12), Jugla (10), Latgales apkaime (11)	Dzirciems (10), Torņakalns (11)
5 - 9	Ķengarags (9), Grīziņkalns (7), Skanste (6), Sarkandaugava (5), Mežaparks (5)	N
1 - 4	Ļavnieki (4), Mežciems (3), Čiekurkalns (3), Vecmīlgrāvis (4), Pētersala-Andrejsala (3), Purvciems (2), Jaunciems (2), Rumbula (1), Dreiliņi (1), Brasa (2), Vecāķi (1), Berģi (1)	Imanta (4), Ilģuciems (4), Bolderāja (3), Ķīpsala (3), Ziepniekkalns (3), Buļļi (1), Zasulauks (2), Salas (2), Atgāzene (2), Šampēteris (1), Daugavgrīva (2), Spilve (1) Bierīni (1), Bišumuiža (1)
Nav kultūrvietu	Dārziņi, Šķīrotava, Bukulti, Dārzciems, Kundziņsala, Mangaļsala, Vecdaugava, Trīsciems, Mīlgrāvis, Suži, Brekši	Kleisti, Voleri, Beberbeķi, Mūkupurvs, Zolitūde, Pleskodāle, Katlakalns

Viens no aspektiem, kas jāņem vērā izvērtējot kultūrvietu pieejamību apkaimēs, ir to skaita attiecība pret iedzīvotāju skaitu konkrētajā apkaimē. Šajā aspektā **kā kritiska vērtējama situācija vairākās blīvi apdzīvotās apkaimēs**, piemēram, Ļavniekos (39 780), Purvciemā (52 275), Dārzciemā (17 619), Ziepniekkalnā (29 835) un Zolitūdē (16 301), kur uz desmitiem tūkstošu iedzīvotāju tika identificētas tikai dažas vai pat neviena kultūrvietas. Tabula ar kultūrvietu skaitu attiecībā pret iedzīvotāju skaitu apkaimēs pievienota Pamatnostādņu 8. pielikumā, savukārt identificēto kultūrvietu saraksts pievienots 9. pielikumā.

Lai gan kopumā Rīgu var uzskatīt par dinamisku pilsētu, kurā notiek aktīvi kultūras procesi, tomēr nākotnē **jāmeklē risinājumi, kā veidot sabalansētu kultūrvietu pārklājumu Rīgas apkaimēs**: *Kultūrvietu dinamika, mainība, daudzveidība ir tādi obligātie priekšnosacījumi, lai mēs varētu runāt par dzīvu un veselīgu kultūras telpu pilsētā [...] Ir svarīgi, lai pilsētā būtu dažādām gaumēm un interesēm piemērotas kultūrvietas. Pat ja kādu no tām apmeklē neliels skaits cilvēku [...] To daudzveidība ir viens no priekšnosacījumiem, lai cilvēki izvēlētos dzīvot konkrētajā pilsētā [...]*⁶⁷

⁶⁷ Otomere, D., Jansons, J., Feldmanis V.(2024). Starp reivu un birokrātiju. Kultūrvietu dzimšanas un nāves cikls griežas likumu un iniciatīvu zobratos <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/kulturtelpa/27.10.2024-starp-reivu-un-birokratiju-kulturvietu-dzimšanas-un-naves-cikls-griežas-likumu-un-iniciativu-zobratos.a573671/>

Raksturojot Rīgas kultūrvidi kopumā, jāizceļ tās **apjomīgais kultūras mantojums**. Rīgā atrodas 647 valsts nozīmes, 778 reģiona nozīmes un 317 vietējas nozīmes kultūras pieminekļi.⁶⁸ Rīgas vēsturiskais centrs ir iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā, ir veikti ieguldījumi kultūras pieminekļu atjaunošanā un vēsturiskā centra sakārtošanā. Rīga var lepoties ar unikālu koka arhitektūras mantojumu, tas iekļauts arī Latvijas kultūras kanonā⁶⁹. Rīga ir viena no retajām Eiropas pilsētām, kur ir saglabāties ļoti bagāts jūgendstila arhitektūras, mākslas un dizaina objektu klāsts, līdz ar to Rīgu pamatoti var uzskatīt par Eiropas mēroga jūgendstila metropoli.

Lai attīstītu Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas (turpmāk – RVC AZ) teritoriju pašvaldība plāno īstenot vairākus attīstības projektus un iniciatīvas, tajā skaitā kultūras mantojuma jomā, kā piemēram, Esplanādes parka attīstība un tā vēsturisko vērtību saglabāšana, Lielo kapu teritorijas ilgtspējīga attīstība, skatlogu mākslas galerijas izveidošana Vecrīgā u.c.⁷⁰ IKSD ir izstrādājis konceptuālu piedāvājumu RVP kultūras iestāžu apvienības muzeja “Rīgas Jūgendstila centrs” filiāles izveidošanai ūdenstornī Alīses ielā 4, kas ir izcila jūgendstila perioda inženiertehniskā būve un nozīmīgs Eiropas industriālā mantojuma objekts.⁷¹ Kultūras mantojuma saglabāšanas un attīstības kontekstā būtiski virzīt arī koncertzāles “Ave Sol” attīstības projektu, atbilstoši izstrādātajai koncepcijai.

Raksturojot Rīgas kultūrvidi, būtiski izcelt, ka Rīga ir viena no zaļākajām Eiropas pilsētām – **nozīmīgu daļu galvaspilsētas teritorijas aizņem dārzi un parki, kas ir iecienītas atpūtas, kultūras un izklaides pasākumu un sporta aktivitāšu norises vietas**. Kopš 2012. gada par galvaspilsētas dārziem, parkiem un apstādījumiem rūpējas SIA “Rīgas meži” daļa “Dārzi un parki”, kuru atbildībā ir 137 apsaimniekojamie objekti – gan lieli parki un nelieli skvēri, gan promenādes un salas. Kopējā platība ir 453 ha dārzi, parki un apstādījumi, kā arī 367 ha plašais kultūras un atpūtas parks “Mežaparks”.⁷² Ņemot vērā, ka Rīgas dārzi un parki ir iecienītas publisko pasākumu norises vietas, kā viens no plānošanas perioda uzdevumiem ir izvirzāms vides ilgtspējas princips, kas ietverti gan Jaunā Eiropas Bauhaus, gan Eiropas zaļā kursa konceptuālajā uzstādījumā⁷³, integrēšana kultūras pasākumu pārvaldības modelī. **Būtiska ir virzība uz aprites ekonomikas principu ieviešanu** gan kultūras pasākumu organizēšanā, gan kultūrvides veidošanā pilsētā kopumā.

Ņemot vērā Rīgas mērogu un teritoriālo iedalījumu, kā arī kultūras objektu skaitu un kultūras ekosistēmas sazarotību, Pamatnostādņu izstrādes gaitā tika secināts, ka, **lai īstenotu pilnvērtīgu kultūrkartēšanu, kas ietvertu visa spektra kultūras ekosistēmas elementu un dalībnieku analīzi** (kultūras un dabas mantojums, mākslas objekti, kultūras infrastruktūra, kultūrvietas, kultūras un radošo industriju organizācijas, uzņēmumi, festivāli, pasākumi, tradīcijas, radošās

⁶⁸ PAD Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas biroja dati uz 23.12.2022.

⁶⁹ Latvijas kultūras kanons. Pieejams: <https://kulturaskanons.lv/par-kanonu-2/>

⁷⁰ PAD (2024). Pilsētas attīstības departamenta projekti un ieceres RVC AZ teritorijas attīstībai un izaugsmei. Pieejams: https://lanida.lv/wp-content/uploads/2024/10/11_10_2024_RIGAS_DOME.pdf

⁷¹ RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas 10.04.2025. sēdes protokola izraksts Nr.95. Par īpašumu Alīses ielā 4, Rīgā (KIK-25-141-kj).

⁷² Dārzu un parku vēsture un ieskats mūsdienās. Pieejams: <https://rigasmezi.lv/darzu-un-parku-vesture-un-musdienas/darzu-un-parku-vesture-un-musdienas-turpinajums>

⁷³ Eiropas Savienības Padome. Eiropas zaļais kurss. Pieejams: <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/european-green-deal/#goals>

personības, radošie kolektīvi, auditorija u.c.), **tā būtu jāveic atsevišķi katrai Rīgas apkaimei**, sadarbībā ar PAD un RAIC, apkaimju biedrībām, apkaimju iedzīvotājiem, kā arī publiskā un nevalstiskā sektora kultūras un radošo industriju organizācijām. Tādejādi tiktu respektēta kultūras ekosistēmas pieeja, kas piedāvā skatīt kultūrvidi kā vienotu tīklojumu, kurā visi ekosistēmas dalībnieki atrodas savstarpējās attiecībās un ir savstarpēji saistīti, neraugoties uz to, vai pārstāv publisko (valsts, pašvaldības) kultūras sektoru, vai nevalstisko un privāto kultūras sektoru. **Tas veicinātu arī līdzdalīgas pārvaldības principu pakāpenisku integrēšanu Rīgas kultūrpolitikas plānošanā** – pirmkārt, apzinot nozīmīgākos kultūras ekosistēmas dalībniekus un, otrkārt, iesaistot tos vietējās kultūrvides attīstības plānošanā. Veidojot jaunas sinerģijas starp pašvaldības kultūras iestādēm un citiem kultūras ekosistēmas dalībniekiem, var tik atrasti jauni, netradicionāli, efektīvi risinājumi pašvaldības kultūras attīstības izaicinājumu pārvarēšanā.

Nepieciešams veikt arī padziļinātu katras apkaimes iedzīvotāju viedokļa izpēti, īstenojot iedzīvotāju aptaujas, organizējot iedzīvotāju un nozares pārstāvju diskusiju forumus, koprades darbnīcas un citas sabiedrības iesaistes formas. Pamatnostādņu ieviešanas kontekstā tas izvirzāms kā viens no prioritārajiem plānošanas perioda uzdevumiem.

Būtiski veidot starpnozaru sadarbības risinājumus kultūrvides attīstīšanai un kultūras pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai apkaimēs. Svarīgi, lai kultūrplānošanas aspekti tiktu ņemti vērā izstrādājot 33 apkaimju centru konceptplānus, ko paredz Apkaimju centru attīstības plāns 2024. – 2028. gadam. Apkaimju centri ir centrālas vietas Rīgas apkaimēs ārpus RVC AZ, kas pilda vietējā līmeņa pakalpojumu saņemšanas, sociālās un rekreatīvās funkcijas. Apkaimes centrs reprezentē apkaimes identitāti, stiprina iedzīvotāju piederības sajūtu savai dzīvesvietai un nodrošina iespēju iedzīvotājiem pulcēties un atpūsties.⁷⁴ Tā kā kultūras infrastruktūra pārklājums Rīgā ir ļoti nevienmērīgs, būtiski, lai sadarbībā ar apkaimju biedrībām, vietējiem iedzīvotājiem, PAD un RAIC tiktu meklēti starpnozaru sadarbības risinājumi kultūras funkcijas nodrošināšanai arī tajās apkaimēs, kur kultūras infrastruktūra nav izveidota.

Pēc PAD un RAIC iniciatīvas Rīgā pēdējos gados ir izveidoti vairāki būtiski atbalsta instrumenti, kas veicina ne tikai apkaimju biedrību attīstību, pilsonisko aktīvismu un kopienu saliedēšanos, bet arī jaunu kultūras un atpūtas iespēju rašanos apkaimēs. **Apkaimju iniciatīvu līdzdalības un piederības veicināšanas līdzfinansējuma projektu konkurss** tiek organizēts kopš 2022. gada, un tā ietvaros tiek atbalstīti projekti, kas veicina Rīgas iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību, piederības sajūtu savai apkaimei un iedzīvotāju personisko līdzdalību kopienas dzīves vides uzlabošanā.⁷⁵ Ar 2025. gadu **pašvaldība ir uzsākusi īstenot sabiedrības vadītu kopienu centru pilotprojektu**, kura ietvaros plānots izveidot trīs kopienas centrus pašvaldībai piederošos īpašumos Sarkandaugavā, Čiekurkalnā un Atgāzenē. Tiek paredzēts, ka kopienu centri ar NVO sektora palīdzību sekmēs tādu pašvaldības funkciju kā, sabiedrības izglītošana, interešu izglītība, piedalīšanās kultūras dzīvē, veselīga dzīvesveida veicināšana, darbs ar jaunatni un sociālais atbalsts izpildi⁷⁶.

⁷⁴ Apkaimju centru attīstības plāns 2024.-2028. gadam. <https://www.rdpad.lv/apkaimju-centru-attistibas-plans/>

⁷⁵ <https://apkaimes.lv/konkurss/apkaimju-iniciativu-lidzdalibas-un-piederibas-veicinasanas-projektu-konkurss/apkaimju-iniciativu-lidzdalibas-un-piederibas-veicinasanas-projektu-konkurssa-2025-gadam-1-uzsaukums/>

⁷⁶ Par sabiedrības vadītu kopienu centru pilotprojekta īstenošanu. Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. RD-24-299-

Savukārt, projekta IMPETUS ietvaros pašvaldība uzsākusi **vietēja līmeņa plānošanas politikas pilnveidošanu attiecībā uz degradētu ēku un teritoriju pagaidu izmantošanu**.⁷⁷ Projekta mērķis ir izveidot atbalsta mehānismu, lai veicinātu un regulētu pagaidu ēku un teritoriju izmantošanu līdz tām tik atrasts patstāvīgs pielietojums. Šī iniciatīva ir ļoti būtiska arī apkaimju kultūrvides veidošanas kontekstā, jo, kā liecina līdzšinējā starptautiskā un arī vietējā pieredze, dodot iespēju nevalstiskā sektora kultūras ekosistēmas dalībniekiem īstenot savas iniciatīvas degradētajās teritorijās, tiek veicināta šo teritoriju attīstība, veidojas jaunas kultūrvietas un radošie kvartāli, kas ienes Rīgas kultūras dzīvē jaunus akcentus un plašāka spektra kultūras piedāvājumu apkaimju iedzīvotājiem.

3. 4. Kultūras pārvaldība Rīgas valstspilsētas pašvaldībā

Lai nodrošinātu kultūras pakalpojuma saņemšanu Rīgas iedzīvotājiem, IKSD saskaņā ar Rīgas domes 17.12.2009. nolikumu Nr. 36 “Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta nolikums” ir Rīgas valstspilsētas vadošā iestāde kultūras jomā, kas pilda savas funkcijas saskaņā ar Rīgas domes 30.08.2023. saistošajiem noteikumiem Nr. RD-23-235-sn “Rīgas valstspilsētas pašvaldības nolikums”, Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un IKSD nolikumu. Par kultūras pārvaldības funkciju nodrošināšanu atbildīgā IKSD struktūrvienība ir **Kultūras pārvalde** (turpmāk – Kultūras pārvalde).

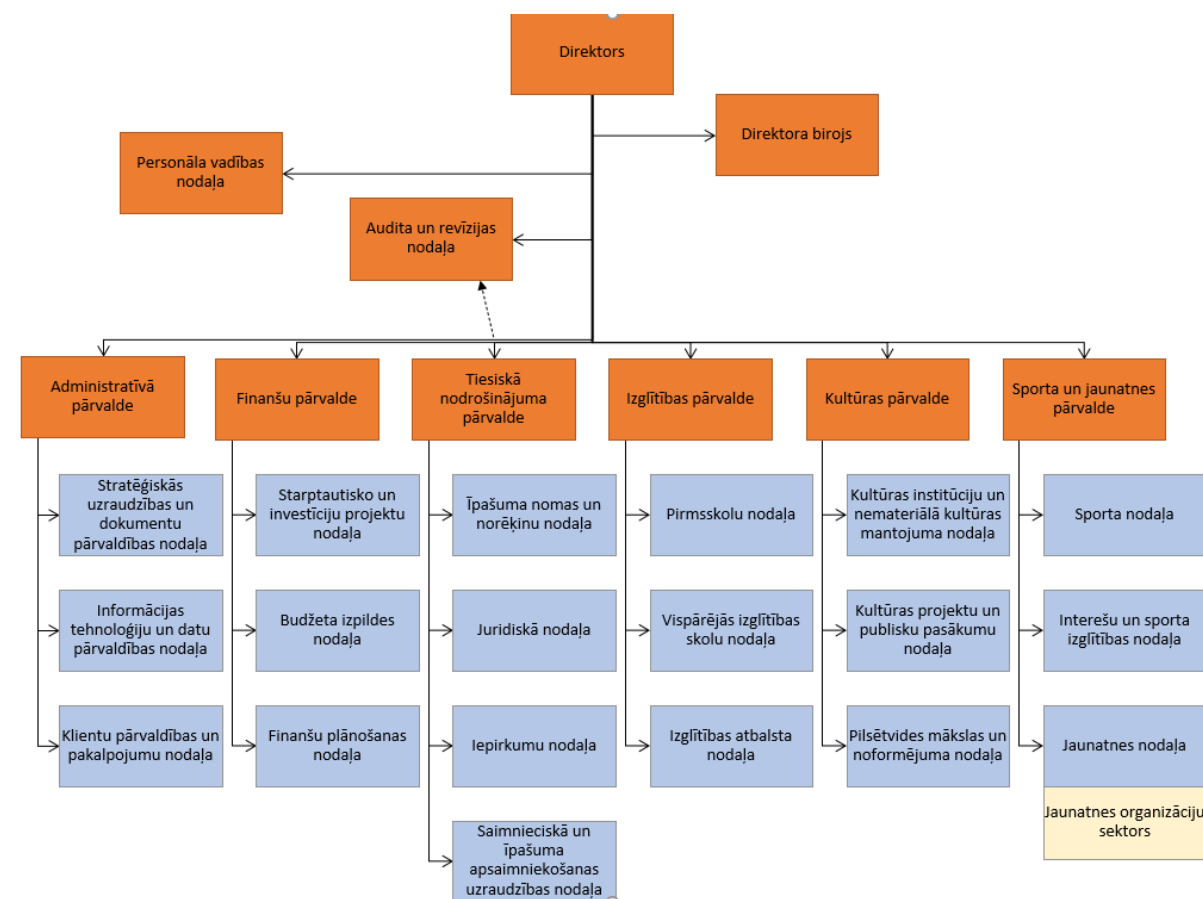
Noteiktos uzdevumus IKSD veic, sadarbojoties ar padotības iestādēm. IKSD padotībā darbojas **7 pašvaldības kultūras iestādes un 9 pašvaldības kultūrizglītības iestādes**:

1. Rīgas Centrālā bibliotēka;
2. Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Orķestris "Rīga"”;
3. Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Kultūras un tautas mākslas centrs “Ritums””;
4. Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Kultūras un tautas mākslas centrs “Mazā gilde””;
5. Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Pārdaugavas kultūras apvienība”;
6. Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Ziemeļrīgas kultūras apvienība”;
7. Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūras iestāžu apvienība;
8. Augusta Dombrovska Rīgas Mūzikas skola;
9. Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola;
10. Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola;
11. Rīgas 3. mūzikas skola.
12. Rīgas Juglas Mūzikas skola;
13. Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola;
14. Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola;
15. Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola;
16. Pāvula Jurjāna Rīgas Mūzikas skola.

sn, Rīgā 2024. gada 18. septembrī (prot. Nr. 128, 13. §). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/355108-par-sabiedribas-vaditu-kopienu-centru-pilotprojekta-istenosanu>

⁷⁷ <https://www.rdpad.lv/portfolio/vieteja-limena-planosanas-politikas-pilnveidosana-attieciba-uz-pagaidu-izmantosanu-impetus/>

3.3. attēls

IKSD struktūrshēma⁷⁸

Pašvaldība atbalsta plaša spektra amatiermākslas kolektīvu darbību: korus, deju kolektīvus, koklētāju ansambļus, folkloras kopas, tautas lietišķās mākslas studijas un vizuāli plastiskās mākslas pulciņus, pūtēju orķestrus, vokālos ansambļus, tautas tēlotājmākslas studijas, amatierteātrus un skolēnu teātrus, foto un kino studijas, instrumentālos ansambļus.

2024. gadā pašvaldības dibinātajās kultūras iestādēs darbojas 175 amatiermākslas kolektīvi, papildus tam, IKSD konkursa “Līdzfinansējums amatiermākslas kolektīvu atbalstam” ietvaros pašvaldības līdzfinansējums piešķirts 110 amatiermākslas kolektīviem, kuru dibinātājs nav RVP.

Sadarbība ar citām institūcijām

IKSD sadarbojas ar publiskā un nevalstiskā sektora institūcijām, kuras savas kompetences ietvaros ir iesaistītas kultūras nozares attīstības plānošanā un kultūrpolitikas īstenošanā Rīgā.

⁷⁸ Apstiprināta ar RD IKSD 03.02.2022. rīkojumu Nr. DIKS-22-86-rs “Par izmaiņām Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta struktūrā”.

Nacionālajā līmenī LR Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē⁷⁹. Kultūras nozares institucionālo sistēmu nacionālajā līmenī veido arī Kultūras ministrijas padotībā esošās valsts pārvaldes iestādes un kapitālsabiedrības – Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Nacionālais Kino centrs, Kultūras informācijas sistēmu centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Latvijas Nacionālā opera un balets, mākslas un kultūras universitātes u.c., ar kurām IKSD sadarbojas gan kultūrpolitikas plānošanas un nozares attīstības jautājumu risināšanā, gan kultūras un kultūrizglītības projektu īstenošanā.

Vietējā (pašvaldības) līmenī kultūras nozares darbību regulē Pašvaldību likums⁸⁰. Likuma 4. panta 5. punkts nosaka, ka pašvaldībām ir autonomā funkcija “sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm”. RVP par kultūras nozari atbild RD, kuru vada domes priekšsēdētājs⁸¹. **Politiskā līmenī par kultūras nozares attīstības jautājumu virzišanu ir atbildīga RD Izglītības, kultūras un sporta komiteja** (turpmāk – Komiteja). Komitejas pakļautībā ir Kultūras komisija, kas pilda padomdevēja funkcijas, lai palīdzētu risināt jautājumus, kas saistīti ar kultūras attīstību. Rīgas pilsētas izpilddirektors vada pašvaldības administrāciju, kā arī cita starpā koordinē izglītības, kultūras un sporta nozares jautājumus. Izpilddirektora pakļautībā ir IKSD un tā iestādes, kā arī citas RVP struktūrvienības, kas savas kompetences ietvaros iesaistītas kultūras nozares jautājumu risināšanā⁸².

IKSD sadarbība ar pašvaldības struktūrvienībām un institūcijām

Lai Rīgas iedzīvotājiem tiktu sniegti kvalitatīvi kultūras pakalpojumi, būtiska loma ir atbilstoši un mūsdienīgai kultūras infrastruktūrai. Par kultūras infrastruktūras apsaimniekošanas, uzturēšanas un attīstības jautājumiem RVP atbild RVP Īpašuma departaments (turpmāk – ĪD) un RN. ĪD ir RVP vadošā iestāde pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldības un pilsētvidi degradējošu būvju pašvaldības teritorijā sakārtošanas nozarē⁸³. RN ir RVP kapitālsabiedrība, kuras galvenie darbības virzieni ir Rīgas vēsturisko īpašumu apsaimniekošana, pārvaldīšana un attīstīšana, kā arī kultūras pasākumu nodrošināšana pasākumu centros – Melngalvju namā un kinoteātrī “Splendid Palace”⁸⁴. IKSD un tā padotības institūcijas sniedz priekšlikumus un sadarbojas ar ĪD un RN, lai tiktu veiktas nepieciešamās rīcības kultūras infrastruktūras uzturēšanas un attīstības jomā.

Lai pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādes tiktu nodrošinātas ar mūsdienu prasībām atbilstošiem IKT pakalpojumiem un tehnoloģisko aprīkojumu, kas nepieciešams kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem, atbildīgā RVP struktūrvienība ir RDA. IKSD un tā padotības institūcijas regulāri sniedz priekšlikumus RDA par pašvaldības kultūras un

⁷⁹ Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumi Nr.241 “Kultūras ministrijas nolikums”. Stājās spēkā 14.05.2003.

Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/74750-kulturas-ministrijas-nolikums>

⁸⁰ Pašvaldību likums. Saeima, stājās spēkā 01.01.2023. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

⁸¹ Rīgas domes 30.08.2023. saistošie noteikumi Nr. RD-23-235-sn “Rīgas valstspilsētas pašvaldības nolikums”.

Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/345024-rigas-valstspilsetas-pasvaldibas-nolikums>

⁸² Turpat.

⁸³ Rīgas domes 18.06.2013. nolikums Nr. 367 “Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departamenta nolikums”.

Pieejams: <https://id.riga.lv/sakums/ricibas-dokumenti/nolikums/>

⁸⁴ Rīgas Nami. Par uzņēmumu. Pieejams: <https://www.rigasnami.lv/lv/par-mums/par-uznemumu>

kultūrizglītības iestādēm nepieciešamo tehnoloģisko aprīkojumu, kultūras un kultūrizglītības procesa nodrošināšanai nepieciešamajām specializētajām datorprogrammām, datu bāzēm u.c.

Kultūras pieminekļu aizsardzības, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības jautājumi RVP ir nodoti PAD pārraudzībā. Savas kompetences ietvaros IKSD sadarbojas ar PAD struktūrvienībām un sniedz savus priekšlikumus konkrētu ar kultūras mantojuma jautājumu problemātiku saistītu jautājumu risināšanā. Līdztekus tam, IKSD savas kompetences ietvaros sadarbojas ar PAD arī attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un kultūras nozares attīstības jautājumu risināšanā.

Būtiska loma kultūras pakalpojumu pieejamības un piekļūstamības nodrošināšanā ir efektīvai un savlaicīgai komunikācijai ar sabiedrību. Komunikācijas procesa plānošana, koordinēšana, īstenošana un pārraudzība RVP ir nodota Komunikācijas pārvaldes pārziņā, kas ir RVP Centrālās administrācijas struktūrvienība. IKSD un tā padotības iestādes savas kompetences ietvaros sagatavo nepieciešamo informāciju un sniedz priekšlikumus kultūras nozares aktualitāšu un pasākumu komunikācijas nodrošināšanai. Aktuālā informācija par pašvaldības sniegtajiem kultūras un kultūrizglītības pakalpojumiem, pasākumiem un kultūras nozares pašvaldības finansēšanas konkursiem tiek ievietota IKSD tīmekļvietnē <https://kultura.riga.lv/lv/kultura>, RVP tīmekļvietnē www.riga.lv. Komunikāciju ar sabiedrību veic arī pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādes, savas kompetences ietvaros nodrošinot aktuālās informācijas ievietošanu savu iestāžu tīmekļvietnēs un sociālo mediju profilos.

Pamatojoties uz Pašvaldību likumu, RVP kultūras iestāžu darbībai, pasākumu programmu un kultūras nozares pašvaldības finansēšanas konkursu īstenošanai **finansējums** tiek piešķirts no pašvaldības budžeta līdzekļiem. Finanšu resursi tiek saņemti arī no valsts budžeta valsts mērķdotāciju veidā (kultūrizglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām), kā arī piesaistot valsts un starptautisko ES fondu finansējumu (Valsts Kultūrkapitāla fonds, Eiropas Savienības struktūrfondi un programmas u.c.). IKSD savas kompetences ietvaros organizē padotībā esošo iestāžu budžeta un investīciju plānošanu un pārrauga to izlietojumu; apkopo un iesniedz izskatīšanai Rīgas domē kultūrai paredzētā gada budžeta un investīciju projektu; nodrošina valsts deleģēto funkciju veikšanai iedalīto valsts budžeta līdzekļu sadali un to izmantošanu paredzētajiem mērķiem, analizē un kontrolē tā izlietojumu. Detalizēts IKSD kultūras nozares budžeta atspoguļojums par laika periodu no 2020. gada līdz 2024. gadam pievienots Pamatnostādņu 2. pielikumā.

Apkaimju kultūras dzīves aktivizēšanas un sabiedrības integrācijas jautājumu risināšanā IKSD savas kompetences ietvaros sadarbojas ar Apkaimju iedzīvotāju centru, it īpaši – apkaimju koordinatoriem, kuru pienākumos ietilpst tādi būtiski uzdevumi kā iedzīvotāju vajadzību izzināšana un informēšana par iespējām iesaistīties savas apkaimes attīstīšanā; komunikācijas veicināšana starp iedzīvotājiem un pašvaldību pilsētvides uzlabošanas un attīstības jautājumos; atbalsta sniegšana apkaimju biedrībām un iedzīvotāju interešu grupām un kopienas saliedēšana veicināšana.

Savas kompetences ietvaros ar kultūras nozari saistītu jautājumu risināšanā **IKSD un tā padotībā esošās iestādes pēc nepieciešamības sadarbojas arī ar citām RVP iestādēm un struktūrvienībām.**

IKSD sadarbība ar nevalstisko sektoru

IKSD sadarbojas ar kultūras ekosistēmas nevalstiskā sektora dalībniekiem gan kultūrpolitikas plānošanas un realizēšanas procesā, gan īstenojot pašvaldības kultūras projektu finansēšanas konkursus. Kultūrpolitikas plānošanas procesā IKSD konsultējas ar dažādu kultūras nozaru nevalstiskā sektora organizācijām, piemēram, Laikmetīgās kultūras nevalstisko organizāciju asociāciju un Latvijas Radošo savienību padomi, bet starpnozaru jautājumu risināšanā ar nozaru pārstāvniecības organizācijām, piemēram, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizāciju SUSTENTO, Vieglās valodas aģentūru u.c.

Lai sekmētu pilsētvides mākslas kvalitātes attīstību, ievērojot līdzdalīgas pārvaldības principus, ar Rīgas pilsētas izpilddirektora 28.03.2024. rīkojumu Nr. RD-24-187-ir ir izveidota Pilsētvides mākslinieciskā padome⁸⁵. Lai veicinātu līdzdalīgas pārvaldības principu ievērošanu RVP kultūrpolitikas plānošanā un realizēšanā, viens no plānošanas perioda uzdevumiem ir kultūras nozares konsultatīvās padomes izveide, iesaistot dažādu kultūras nozaru pārstāvjus un kultūras piekļūstamības ekspertus no nevalstiskā un publiskā sektora.

3. 5. Pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādes

Rīgas Centrālā bibliotēka

Rīgas Centrālā bibliotēka (turpmāk – RCB) ir IKSD padotības iestāde, nozīmīgs informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rīgas pilsētas iedzīvotājiem un viesiem. RCB ir viena no vecākajām publiskajām bibliotēkām Latvijā, atvērta 1906. gadā, bibliotēku akreditācijas procesā tai ir piešķirts Rīgas reģiona galvenās bibliotēkas statuss.

RCB misija ir nodrošināt brīvu un vienlīdzīgu pieeju drošai un uzticamai informācijai, sniegt atbalstu izglītībā un mūžizglītībā, attīstīt lasītprasmi, datorprasmes, medijpratību, veicināt sabiedrībā interesi par literatūru, lasīšanu, rūpēties par vietējā kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī attīstīt bibliotēku par "trešo telpu" – brīvi pieejamu kopienu tikšanās vietu, kur indivīdi var socializēties ārpus ierastajām dzīves telpām – mājām un darba⁸⁶.

Bibliotēkas pakalpojumi un darbības rezultātīvie rādītāji

RCB ar tās 26 filiālbibliotēkām un 3 ārējiem apkalpošanas punktiem veido skaitliski lielāko pašvaldības kultūras iestāžu tīklu pilsētā, nodrošinot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību 22 no 58 Rīgas apkaimēm. Galvenie bibliotēkas pamatdarbības kvantitatīvie rādītāji atspoguļoti 3.2. tabulā.

⁸⁵ Darbojas saskaņā ar Pilsētvides mākslinieciskās padomes nolikumu (apstiprināts ar Rīgas pilsētas izpilddirektora 28.03.2024. rīkojumu Nr. RD-24-187-ir).

⁸⁶ Rīgas Centrālās bibliotēkas attīstības stratēģija 2023. – 2027. gadam. Pieejams: https://www.rcb.lv/wp-content/uploads/2023/07/RCB_attist_strategija_2023-2027.pdf

Tabula 3.2.

RCB un filiālbibliotēku 2023. gada izmantojuma rādītāji⁸⁷

Nr.	Nosaukums	Lietotāju skaits	Apmeklējumu skaits	Izsniegums	Apkaime
1	Centrālā bibliotēka	9733	92020	154723	Centrs
2	Āgenskalna filiālbibliotēka	2266	20242	27726	Āgenskalns
3	Filiālbibliotēka “Avots”	1413	14055	21831	Avoti
4	Biķernieku filiālbibliotēka	1623	15442	27577	Teika
5	Bišumuižas filiālbibliotēka	795	11439	17598	Ziepniekkalns
6	Bolderājas filiālbibliotēka	937	6336	11668	Bolderāja
7	Čiekurkalna filiālbibliotēka	1494	17538	28282	Čiekurkalns
8	Daugavas filiālbibliotēka	1849	29424	37339	Ķengarags
9	Grīziņkalna filiālbibliotēka	1317	15131	25763	Grīziņkalns
10	Ilģuciema filiālbibliotēka	2319	21489	28861	Ilģuciems
11	Imantas filiālbibliotēka	3484	32094	58936	Imanta
12	Jaunciema filiālbibliotēka	402	5205	9650	Jaunciems
13	Juglas filiālbibliotēka	2047	21588	35483	Jugla
14	Filiālbibliotēka “Kurzeme”	1590	15588	32216	Imanta
15	Ķengaraga filiālbibliotēka	2209	22560	33941	Ķengarags
16	Mežciema filiālbibliotēka	1175	12428	19832	Mežciems
17	Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	3408	37963	66697	Dzirciems
18	Pļavnieku filiālbibliotēka	2107	24192	38315	Pļavnieki
19	Filiālbibliotēka “Pūce”	1700	18794	30090	Pļavnieki
20	Filiālbibliotēka “Rēzna”	1466	15568	24504	Latgales apkaime
21	Sarkandaugavas filiālbibliotēka	1479	16965	31801	Sarkandaugava
22	Filiālbibliotēka “Strazds”	1734	21269	27623	Jugla
23	Šampētera filiālbibliotēka	1491	16124	28527	Šampēteris
24	Torņakalna filiālbibliotēka	815	5987	8882	Torņakalns
25	Filiālbibliotēka “Vidzeme”	4028	33213	64308	Teika
26	Filiālbibliotēka “Zemgale”	1981	21861	43530	Atgāzene
27	Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	1609	19284	36208	Vecmīlgrāvis
28	Ārējais apkalpošanas punkts Rīgas patversmes Dienas centrā	229	4698	5378	Latgales apkaime
29	Ārējais apkalpošanas punkts “Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā	192	944	1941	Torņakalns
30	Pedagoģiskās literatūras nodaļa	343	2147	3375	Ķengarags
Kopā:		57 235	591 588	982 605	198 213

⁸⁷ Rīgas Centrālās bibliotēkas 2023. gada pārskats. Pieejams: https://www.rcb.lv/wp-content/uploads/2024/03/RigasCB_parskats_2023.pdf

Ārējais apkalpošanas punkts Rīgas patversmes Dienas centrā apkalpo tikai šī centra apmeklētājus, savukārt, ārējais apkalpošanas punkts “Saulaino dienu bibliotēka” apkalpo Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas personālu un pacientus. Ārējais apkalpošanas punkts darbojas arī Ieslodzījuma vietu pārvaldes Rīgas Centrālcietumā. Kopš 2016. gada no jūnija līdz augustam Lucavsāls atpūtas parkā darbojas Pludmales lasītava.

Paralēli bibliotēkas pakalpojumu sniegšanai, RCB un filiālbibliotēkas īsteno dažādas kultūras, izglītojošas un kopienu saliedējošas aktivitātes, kas veicina lasītprasmi, valodu prasmes datorprasmes, medijpratību, sabiedrības interesi par literatūru un kultūras mantojumu, kā arī izpratni par iekļaujošu sabiedrību. RCB organizē seminārus, konferences un citus pasākumus, sagatavo un izdod informatīvos materiālus, veic novadpētniecības darbu, attīstīta iekļaujošus pakalpojumus sabiedrības mazāk aizsargātajām grupām, tai skaitā, senioriem, cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, trūcīgām personām, patvēruma meklētājiem, imigrantiem u.c.

Darbs ar mērķauditoriju un komunikācija

Nemot vērā to, ka Covid-19 pandēmijas laikā saistībā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem, RCB samazinājās apmeklētāju skaits, pēckrīzes periodā RCB ir pievērsusi īpašu uzmanību darbam ar mērķauditorijas dažādiem segmentiem un bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanai. Svarīga ir dažādu vecumposma bibliotēkas lietotāju, īpaši bērnu un jauniešu, piesaiste bibliotēkai, individuālais darbs ar apmeklētājiem, pasākumi un nodarbības par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem. **Tā kā lielā daļā Rīgas apkaimju RCB filiālbibliotēkas ir vienīgās apkaimes kultūrvietas, ļoti svarīgi attīstīt bibliotēkas par visiem pieejamu vietējās kopienas kultūras norišu un tikšanās vietu.** Šobrīd tas tiek darīts, izmantojot RCB iekšējos cilvēkresursus, taču trūkst finansējuma auditoriju paplašinošu aktivitāšu organizēšanai, piemēram, izstāžu, autorvakaru, lekciju, semināru, koprades pasākumu un vietējo kopienu saliedējošu aktivitāšu rīkošanai. Nākošajā plānošanas periodā būtu svarīgi paredzēt finanšu līdzekļus gan darbam ar auditoriju, gan bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanai. Joprojām bibliotēkas filiāļu nav tādās blīvi apdzīvotās apkaimēs kā Ziepniekkalns un Purvciems.

Vairākas filiālbibliotēkas ir veiksmīgi iekļāvušās vasaras periodā īstenotajā pašvaldības kultūras programmā “Strops”, atvēlot savu ārtelpu kultūras norišu organizēšanai. Jau vairākus gadus programmas norises tiek īstenotas Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā, cieši sadarbojoties gan ar Ziemeļrīgas kultūras apvienību, gan Čiekurkalna attīstības biedrību. 2024. gada vasarā, pēc Bolderājas filiālbibliotēkas rekonstrukcijas pabeigšanas, programmas “Strops” pasākumi sadarbībā ar Pārdaugavas Kultūras apvienību tika organizēti bibliotēkas dārzā un ir iecerēts šo sadarbību turpināt, paralēli attīstot bibliotēku un tās ārtelpu par kultūras norišu un kopienas tikšanās vietu Bolderājā. 2023. gadā programmas “Strops” pasākumi tika organizēti arī Pludmales lasītavā Lucavsāls atpūtas parkā.

Lai uzlabotu un paplašinātu bibliotēku pakalpojumu klāstu, būtiska nozīme ir mērķauditorijas viedokļa noskaidrošanai un analīzei. 2024. gadā veiktajā pētījumā “Sabiedrības integrācija Rīgā”, vērtējot pašvaldībā pieejamos pakalpojumus iedzīvotājiem, 65% aptaujas dalībnieku norādījuši, ka ir ļoti apmierināti ar pašvaldības bibliotēku pakalpojumu

sniegto kvalitāti un 34 % norādījuši, ka ir drīzāk apmierināti⁸⁸, kas liecina par to, ka kopumā RCB sniegtie pakalpojumi tiek vērtēti ļoti pozitīvi, tomēr nākamajā plānošanas periodā būtu nepieciešams veikt detalizētāku pētījumu par Rīgas iedzīvotāju vēlmēm un interesēm RCB un tās filiālbibliotēku sniegto pakalpojumu kontekstā. Darbā ar mērķauditoriju būtiska nozīme ir arī komunikācijai, kas tiek īstenota gan izmantojot tādus komunikācijas kanālus kā RCB tīmekļvietni <https://www.rcb.lv/> un profilus sociālajos medijos X, Facebook, Instagram.

Infrastruktūras attīstība un materiālie resursi

Kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu nodrošināšanai pašvaldības iedzīvotājiem, RCB mērķtiecīgi strādā, lai sadarbībā ar ĪD, SIA “Rīgas nami” un RDA **tiktu uzlabota un attīstīta telpu infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums**. Jaunās, renovētās telpās pēdējos gados darbu uzsākušas vairākas bibliotēkas: Āgenskalna filiālbibliotēka (2022), Torņakalna filiālbibliotēka (2023), Bolderājas filiālbibliotēka (2024), ir uzsākta filiālbibliotēkas “Rēzna” iekštelpu renovācija (2024). Atbilstoši AP2027 Rīcības plānam un Investīciju plānam, plānošanas periodā ir jāveic Pļavnieku filiālbibliotēkas rekonstrukcija. Sadarbībā ar SIA “Rīgas nami” ir izstrādāta RCB ēkas Brīvības ielā 49/53 atjaunošanas programma, kuras ietvaros līdz 2025. gada nogalei plānota 1. un 2. stāva telpu atjaunošana un pielāgošana bibliotēkas funkciju veikšanai, kā arī ēkas fasādes un kopējā tēla uzlabošana. Pamatnostādņu izstrādes procesā apkopotā informācija par RCB un filiālbibliotēku infrastruktūras stāvokli (skat. 4. pielikumu) liecina, ka infrastruktūras attīstības jautājumi ir viena no prioritāri risināmajām problēmām plānošanas periodā un arī ilgtermiņā.

Būtisks izaicinājums bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanā visām sabiedrības mērķgrupām ir vides piekļūstamības⁸⁹ risinājumu ieviešana RCB un tās filiālbibliotēkās. Daļai bibliotēku, renovāciju rezultātā ir veikti vides piekļūstamības uzlabojumi, nodrošinot iekļūšanu ēkā cilvēkiem ar kustību traucējumiem, tomēr daļā bibliotēku tas netiek nodrošināts. Tikai daļā bibliotēku cilvēkiem ar kustību traucējumiem piekļūstami ir visi stāvi, ierīkotas atbilstošas labierīcības cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī ieviesti atbilstoši vides piekļūstamības risinājumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. **Lai uzlabotu esošo situāciju, sadarbībā ar ĪD un RN jāveic detalizēts visu RCB filiālbibliotēku vides piekļūstamības audits**, izmantojot gan Labklājības ministrijas izstrādāto pašnovērtējuma anketu⁹⁰, gan piesaistot vides piekļūstamības ekspertus no cilvēku ar invaliditāti aizstāvības organizācijām. Balstoties uz auditā iegūto informāciju, jāizstrādā rīcības plāns nepieciešamo vides piekļūstamības risinājumu pakāpeniskai ieviešanai.

Lai gan sadarbībā ar RDA ir uzsākta lietotājiem paredzētās datortehnikas nomaiņa RCB filiālbibliotēkās, tomēr nomainītā datortehnika ir lietota un vairākās filiālbibliotēkās ir

⁸⁸ KANTAR. Pētījums “Sabiedrības integrācija Rīgā”. Pieejams: https://apkaimes.lv/wp-content/uploads/2024/10/6775_RAIC_Sabiedrības_integrācija_2024_FINAL_4.pdf

⁸⁹ “Piekļamība” nozīmē vides, objekta un pakalpojuma pieejamību vai esamību kopumā, savukārt “piekļūstamība” nozīmē, ka konkrētajai videi, objektam un pakalpojumam ir iespēja fiziski piekļūt un to var lietot, izmantojot vairākus sensoros (redze, dzirde, tauste) kanālus. Avots: LR Labklājības ministrija. “Vides un pakalpojumu piekļūstamība” (2021). Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/media/17358/download?attachment>

⁹⁰ Labklājības ministrija. Vides un informācijas piekļūstamības pašnovērtējuma anketa. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/vides-un-informācijas-pieklustamības-pasnovertejums>

neatbilstošā tehniskā stāvoklī, tā rezultātā zūd bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāte. **Nākošajā plānošanas periodā nepieciešams plānot lietotājiem paredzētās datortehnikas pakāpenisku nomaiņu visās RCB filiālbibliotēkās**, kur tā neatbilst mūsdienu standartiem. Sadarbībā ar RDA jārisina arī informācijas piekļūstamības jautājumi, lai nodrošinātu RCB tīmekļvietnes piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūras iestādes

Lai izveidotu efektīvu Rīgas pilsētas kultūras iestāžu pārvaldības modeli, saskaņā ar Stratēģijā izvirzītajiem rīcības virzieniem, **iepriekšējā plānošanas periodā tika uzsākta kultūras iestāžu pārvaldības modeļa pārstrukturēšana**, kas bija vērsta uz aktuālajai situācijai piemērotu un mūsdienīgas kultūras pārvaldības principiem atbilstošu kultūras iestāžu ekonomiskās darbības, apsaimniekošanas un satura konceptu. Pārvaldības modeļa restrukturizācija tika plānota vairākos posmos, attiecīgi 2021. gadā – pirmais posms, 2023. gadā - otrais posms un 2025. gadā - trešais posms.

Ar RD 2021. gada 16. jūnija lēmumu, reorganizējot Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienību, un nododot tās struktūrvienību Kultūras pili “Ziemeļblāzma” VEF Kultūras pilij un pievienojot jaunuzcelto Mežaparka estrādi, **no 2021. gada 17. augusta darbu uzsāka pašvaldības kultūras iestāde “Ziemeļrīgas kultūras apvienība”** (turpmāk – RVP ZRA), tādējādi tika īstenots pārvaldības modeļa reorganizācijas pirmais posms. Pēc reorganizācijas trīs teritoriālās struktūrvienības darbojas vienotā platformā un savstarpēji koordinēti, gan administratīvi tehnisko resursu izmantošanā, gan kultūras pasākumu satura veidošanā un īstenošanā.

Ar Rīgas domes 2023. gada 31. maija lēmumu, reorganizējot Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienību, un nododot tās struktūrvienības – Kultūras centru “Ilģuciems” un Kultūras un atpūtas centru “Imanta” jaunizveidotajai iestādei, **no 2023. gada 1. oktobra darbu uzsāka pašvaldības iestāde “Pārdaugavas kultūras apvienība”** (turpmāk – RVP PKA), tādējādi tika īstenots pārvaldības modeļa restrukturizācijas otrais posms. Pēc reorganizācijas abas teritoriālās struktūrvienības darbojas vienotā platformā un savstarpēji koordinēti, gan administratīvi tehnisko resursu izmantošanā, gan kultūras pasākumu satura veidošanā un īstenošanā.

Līdz 2025. gada 1. jūnijam **plānots pabeigt pārvaldības modeļa restrukturizācijas trešo posmu**, kura ietvaros uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības (turpmāk – RVP KIA) struktūrvienības – izstāžu zāles “Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa” bāzes, tiks izveidota pašvaldības iestāde “Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa”, kas darbosies kā daudzfunkcionāls laikmetīgās mākslas centrs – performatīvās un dzīvās mākslas platforma, digitālo mediju mākslas platforma, informācijas apmaiņas, izglītības un konferenču platforma, mākslinieku darbnīcu un rezidenču darbības virzienu koordinējošā institūcija, kā arī laikmetīgās mākslas pilsētvidē programmas un projektus koordinējošā institūcija Rīgas pilsētā.

Plānots, ka vienotā struktūrā turpinās darboties pārējās RVP KIA struktūrvienības: Rīgas Porcelāna muzejs, Rīgas Jūgendstila centrs, Aleksandra Čaka muzejs, Koncertorganizācija “Ave Sol”. RVP iestādes – Kultūras un tautas mākslas centrs “Ritums”, Kultūras un tautas mākslas centrs “Mazā gilde” un Orķestris “Rīga” turpinās darbu līdzšinējā statusā.

Kultūras iestāžu pakalpojumi un darbības rezultatīvie rādītāji

RVP kultūras iestādes piedāvā plašu kultūras pakalpojumu klāstu dažādām sabiedrības mērķgrupām, nodrošinot infrastruktūru un administratīvo atbalstu amatiermākslas kolektīvu darbībai, Dziesmu un deju svētku procesa uzturēšanai un citām sabiedrības līdzdalības kultūrā izpausmēm, organizējot dažāda veida pasākumus gan iekštelpās, gan publiskajā pilsētvidē (75% no tiem ir bezmaksas pasākumi), kā arī dažāda veida aktivitāšu īstenošanā sadarbojoties arī ar valsts, NVO un privātā sektora kultūras operatoriem un institūcijām. Galvenie RVP kultūras iestāžu pamatdarbības rādītāji atspoguļoti tabulā 3.3.

Tabula 3.3.

RVP kultūras iestāžu darbības rādītāji 2023. gadā⁹¹

Nr.	Iestādes/struktūrvienības nosaukums	Iestādes rīkoto pasākumu skaits – bezmaksas un maksas kopā	Apmeklētāju skaits iestādes rīkotajos bezmaksas un maksas pasākumos	Amatiermākslas kolektīvu skaits	Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits
1	Kultūras un tautas mākslas centrs “Ritums” (iesk. pasākumus ārtelpā un citās norises vietās)	51	16 261	36	1100
2	Kultūras un tautas mākslas centrs “Mazā gilde” (iesk. pasākumus ārtelpā un citās norises vietās)	187	155 279	27	882
3	RVP PKA – Kultūras centrs “Imanta” (iesk. pasākumus ārtelpā un citās norises vietās)	95	80 516	15	256
4	RVP PKA – Kultūras centrs “Ilģuciems” (iesk. pasākumus ārtelpā un citās norises vietās)	93	40 817	17	345
5	RVP ZRA – VEF Kultūras pils	124	44 151	44	1630
6	RVP ZRA – Kultūras pils “Ziemeļblāzma”	79	19 044	12	300
7	RVP ZRA – Mežaparka Lielā estrāde	30	11 184	n/a	n/a
8	RVP ZRA rīkoti pasākumi publiskajā ārtelpā	16	39 721	n/a	n/a
9	RVP KIA – Rīgas Porcelāna muzejs	47	15 381	n/a	n/a
10	RVP KIA – Rīgas Jūgendstila centrs	85	108 205	n/a	n/a
11	RVP KIA – Aleksandra Čaka muzejs	45	6 771	n/a	n/a
12	RVP KIA – Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa	39	15 170	n/a	n/a
13	RVP KIA – Koncertorganizācija “Ave Sol”	107	210 557	23	903
14	Orķestris “Rīga”	30	33 987	n/a	n/a
Visās iestādēs KOPĀ:		1028	797 044	173	5416

Būtiski atzīmēt, ka **pašvaldības kultūras centri darbojas tikai septiņās no 58 Rīgas apkaimēm** (Centra, Vecpilsētas, Teikas, Imantas, Ilģuciema, Vecmīlgrāvja un Mežaparka apkaimēs), pārējās kultūras iestādes darbojas Vecpilsētas un Centra apkaimēs.

⁹¹ IKSD apkopotie dati.

Paralēli pasākumu programmai, ko plāno un organizē pašas iestādes, atbilstoši infrastruktūras stāvoklim un iestādes cilvēkresursu kapacitātei telpas tiek iznomātas arī citu organizāciju rīkotajiem/producētajiem pasākumiem, kas tabulā 3.3. nav atspoguļoti. Vislielākais telpu nomas īpatsvars citu organizāciju rīkotajiem/producētajiem pasākumiem ir VEF Kultūras pilij, Kultūras pilij “Ziemļblāzma” un Lielajai Mežaparka estrādei, kas skaidrojams ar mūsdienu prasībām atbilstošu infrastruktūru un telpu kapacitāti, kā arī pieprasītas ir Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā gilde” telpas, kas ir piemērotas gan reprezentatīviem pasākumiem, gan dažādu neliela un vidēja mēroga kultūras pasākumu organizēšanai.

Darbs ar mērķauditoriju un komunikācija

Nemot vērā to, ka Covid-19 pandēmijas laikā saistībā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem, RVP kultūras iestādēs samazinājās gan rīkoto pasākumu skaits, gan klātienē pasākumu apmeklējuma iespējas, tāpēc liela daļa pasākumu notika digitālajā vidē vai hibrīdrežīmā, pēckrīzes periodā tika pievērsta pastiprināta uzmanību darbam ar mērķauditorijas dažādiem segmentiem, lai veicinātu iedzīvotājiem vēlmi atgriezties pie iepriekšējiem kultūras patēriņa paradumiem, respektīvi, pasākumu apmeklējuma klātienē, kā arī aktivizēt sabiedrības līdzdalību kultūras procesos.

Tabula 3.4.

RVP kultūras iestāžu darbības rādītāju dinamika 2020. – 2023. gadā

Darbības rādītāja nosaukums	2020.	2021.	2022.	2023.
RVP kultūras iestāžu rīkoto pasākumu skaits (bezmaksas un maksas kopā) ⁹²	489	553	843	1028
Apmeklētāju skaits RVP kultūras iestāžu rīkotajos bezmaksas un maksas pasākumos ⁹³	470 765	1 174 789	1 045 303	797 044
Amatiermākslas kolektīvu skaits	175	174	174	173
Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits	5449	5386	5635	5416

Analizējot RVP kultūras iestāžu rīkoto **pasākumu skaita dinamiku**, sākot ar 2020. gadu līdz 2023. gadam, ir vērojama pasākumu skaita augšupejoša dinamika. Tai pat laikā, salīdzinot ar 2021. – 2022. gadu, pēdējo divu gadu dati parāda apmeklējuma rādītāju samazinājumu. Tas skaidrojams ar to, ka pandēmijas periodā, pasākumu apmeklējuma rādītājos lielāks īpatsvars bija digitālajā vidē un hibrīdrežīmā notikušo pasākumu apmeklējuma rādītājiem (unikālie skatījumi tiešraidē/tiešsaistē), bet 2023. gada pasākumu skaita un apmeklējuma rādītājus veido lielākoties

⁹² Lai dati par pasākumu skaitu būtu salīdzināmi, tajos nav iekļauti Rīgas Svētā Pētera baznīcas 2020. - 2022. gadā rīkoti pasākumi, jo kopš 2022. gada 23. marta, līdz ar Rīgas Svētā Pētera baznīcas likuma pieņemšanu, kurā noteikts, ka Rīgas Svētā Pētera baznīca bez atlīdzības tiek nodota Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas (LELB) un LELB Vācu Svētā Pētera draudzes izveidotajam Rīgas Svētā Pētera baznīcas nodibinājumam, baznīca vairs nav RVP pārziņā.

⁹³ Datus iekļauts gan pasākumu apmeklētāju skaits klātienē, gan digitālajā vidē un hibrīdrežīmā notikušo pasākumu apmeklējuma rādītāji (unikālie skatījumi tiešraidē/tiešsaistē).

klātienēs pasākumu apmeklētāju skaits, līdz ar to pasākumu apmeklējuma dati nav salīdzināmi. Būtiski atzīmēt, ka lai gan Covid-19 pandēmijas laikā bija apgrūtināta arī amatiermākslas kolektīvu darbība saistībā ar kultūras jomai noteiktajiem COVID-19 pandēmijas ierobežojumiem, tomēr kolektīvu un dalībnieku skaitā nav vērojamas krasas izmaiņas un tas ir saglabājis salīdzinoši stabils. Pašvaldības kultūras iestādes piedāvā savus pakalpojumus dažādu segmentu mērķauditorijas grupām, tomēr katru no iestādēm/struktūrvienībām raksturo sava darbības specifika.

RVP pašvaldības iestāde Kultūras un tautas mākslas centrs “Ritums” (turpmāk – KTMC “Ritums”) dibināta 1995. gadā. Iestādes darbības specifika saistīta ar nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu, tradicionālās kultūras un tautas lietišķās mākslas nepārtrauktības nodrošināšanu. KTMC “Ritums” nodrošina 36 amatiermākslas kolektīvu darbību, regulāri rīko koncertus un citas kultūras aktivitātes dažādās pilsētas vietās un koncertzālēs. Katru mēnesi apmeklētājiem tiek piedāvātas jaunas inovatīvas profesionālu mākslinieku, tautas lietišķās mākslas, jauno mākslinieku izstādes, kas apskatāmas kultūras centra ēkā Vecrīgā, Jaunielā 29A. KTMC “Ritums” attīstības koncepcija paredz izveidot “Tradicionālās kultūras un amatniecības centru”, kurā atrastos tautas lietišķās mākslas studiju darbnīcas, norisinātos amatu demonstrējumi, lekcijas, izstādes, būtu labiekārtotas telpas folkloras kopām, telpas kultūras pasākumiem, meistarklasēm, semināriem, kā arī labiekārtota āra teritorija gadskārtu svētkiem un kultūras pasākumiem. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek īstenota izmantojot KTMC “Ritums” komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://www.ritums.lv>, profilus sociālajos medijos *Facebook*, *X*, *Instagram*, *YouTube*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

Kultūras un tautas mākslas centrs “Mazā ģilde” (turpmāk – KTMC “Mazā Ģilde”) atrodas vēsturiskā ēkā, kas uzcelta 1866. gadā kā Rīgas Sv. Jāņa ģildes jeb Mazās ģildes reprezentācijas nams, kā pašvaldības iestāde dibināta 1992. gadā. KTMC “Mazā Ģilde” darbības specifika ir saistīta ar kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu, Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauktības nodrošināšanu, kultūrizglītojošu, atpūtas un izklaides pasākumu rīkošanu Rīgas iedzīvotājiem. Kultūras centrā darbojas 28 amatiermākslas kolektīvi, kuri ar savu kvalitatīvo sniegumu Rīgas un Latvijas vārdu popularizē tālu aiz valsts robežām. Pateicoties tam, ka līdz mūsdienām ir izdevies saglabāt izsmalcināto telpu interjeru un, it īpaši pēc veiktās rekonstrukcijas/restaurācijas 2000. gadā, “Mazā ģilde” ir kļuvusi gan par tūristu interesi piesaistošu kultūras tūrisma objektu, gan pieprasītām reprezentācijas telpām dažāda veida pasākumiem. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek īstenota izmantojot KTMC “Mazā ģilde” komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://mazagilde.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *X*, *draugiem.lv*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

Pārdaugavas kultūras apvienība (turpmāk – PKA) ir jauna kultūras iestāde, kura darbu uzsāka 2023. gada 1. oktobrī un tajā darbojas divas struktūrvienības – **Kultūras centrs “Ilģuciems”** (dibināts 1973. gadā) un **Kultūras centrs “Imanta”** (dibināts 1995. gadā). PKA mērķis ir veicināt Pārdaugavas kultūras dzīves attīstību, nodrošinot kultūras norišu daudzveidību Pārdaugavas apkaimēs un piedāvājot kvalitatīvus kultūras pasākumus Daugavas kreisā krasta iedzīvotājiem. Apvienības darbības stratēģija vērsta uz to, lai īstenojot dažādas kultūras norises, iespēju robežās tiktu iesaistītas gan Pārdaugavas NVO un radošās personības, gan apkaimju

iedzīvotāji. Abos kultūras centros darbojas arī amatiermākslas kolektīvi. Attīstoties Rīgas tautas lietišķo mākslas studiju darbībai un pilsētas iedzīvotāju augošajai interesei par tradicionālo amatu prasmju apgūšanu, Kultūras centrā “Iļģuciems” ir izveidots “Amatu nams”, kurā gaidīts ikviens cilvēks, kurš vēlas iegūt zināšanas par tādām amatu prasmēm kā: aušana, adīšana, tamborēšana, pīšana, mezglošana, izšūšana, metālkalšana, keramika un gleznošana. Kultūras centra “Iļģuciems” ēkā atrodas arī RCB Iļģuciema filiālbibliotēka. Viens no jaunākajiem PKA darbības virzieniem ir Pārdaugavas apkaimju iedzīvotāju iepazīstināšana ar laikmetīgās kultūras izpausmēm. Komunikācija ar mērķauditoriju kas tiek īstenota izmantojot PKA komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://pardaugava.riga.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook* un *Instagram*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

Ziemeļrīgas kultūras apvienībā (turpmāk – ZRA) darbojas Kultūras pils “Ziemeļblāzma”, VEF Kultūras pils un Mežaparka Lielā estrāde.

Kultūras pili “Ziemeļblāzma” 1913. gadā kā Bezalkohola biedrības namu projektēja, uzcēla un finansēja kokrūpnieks un mecenāts Augusts Dombrovskis. Kultūras pils “Ziemeļblāzma” ir unikāls jūgendlaika Latvijas arhitektūras mantojums, kas kopā ar pils parku arī mūsdienās, it īpaši pēc 2013. gadā veiktās rekonstrukcijas un restaurācijas, ir Vecmīlgrāvja apkaimes centrālais kultūrvēsturiskais objekts, kultūras aktivitāšu epicentrs un 12 amatierkolektīvu mājvieta. Kultūras centra plašās un elegantās telpas ir pieprasītas arī dažādu pasākumu rīkošanai. Kultūras pils “Ziemeļblāzma” ēkā atrodas arī RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka, regulāri notiek dažādas izstādes, kas tāpat kā pils parks ir brīvi pieejamas apmeklētājiem arī ikdienā, to iecienījuši gan vietējie apkaimes iedzīvotāji, gan tūristi.

VEF Kultūras pils celta kā kultūras centrs un darbojas kopš 1960. gada. 2016. – 2017. gadā, piesaistot Rīgas domes un Eiropas struktūrfondu līdzekļus, tika veikts VEF Kultūras pils rekonstrukcijas un restaurācijas process, atjaunojot un pielāgojot kultūras pils telpas mūsdienu vajadzībām, vienlaikus saglabājot pils vēsturisko vērtību un arhitektoniski māksliniecisko unikalitāti, kā arī labiekārtojot apkārtni. Kultūras centra darbībā savijas un līdzsvaroja profesionāļu augstvērtīgais devums ar amatieru mākslas entuziastu radošumu un izdomu. VEF Kultūras pilī ir vairākas modernas un ietilpīgas zāles, kā arī mazākas telpas semināriem un prezentācijām, līdz ar to kultūras centra telpas ir ļoti pieprasītas dažādu pasākumu rīkošanai. Iedzīvotāju aptaujā par kultūras iespējām Rīgā, VEF Kultūras pils tika nosaukta kā viena no aptaujas respondentu iecienītākajām kultūrvietām⁹⁴.

Mežaparka Lielā estrāde ir kultūrvēsturiska būve Rīgas pilsētas zaļajā zonā – Mežaparkā, kurā izvietota brīvdabas estrāde, koncertzāle, izstāžu zāle, paviljons, konferenču un semināru telpas. Estrāde, kas tika uzcelta 1955. gadā, laika gaitā tā ir kļuvusi par pastāvīgu Vispārējo latviešu Dziesmu svētku tradīcijas pasākumu norises vietu un vienu no Latvijas nozīmīgākajām kultūrvietām. Estrādē ir notikušas vairākas pārbūves un papildinājumi, kā arī vērienīga rekonstrukcija, kas noslēdzās 2018. gadā Latvijas simtgades zīmē, kļūstot par rīdzinieku un Rīgas viesu iecienītu kultūrvietu, kas piemērota dažādu kultūras un brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu rīkošanai. Ikvienam Rīgas pilsētas iedzīvotājam un viesim ik dienu ir iespēja aplūkot Mežaparka Lielo estrādi, kā arī tās koncertzāli un apmeklēt Izstāžu zālē un Paviljonā eksponētās izstādes.

⁹⁴ Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums pievienots Pamatnostādņu pielikumā Nr.7.

Komunikācija ar mērķauditoriju tiek īstenota izmantojot ZRA komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietnes <https://ziemelriga.lv>, <https://estrade.riga.lv/>, <https://www.vefkp.lv/>, <https://ziemelblazma.riga.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *Instagram*, *YouTube*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

RVP KIA darbojas Rīgas Porcelāna muzejs, Rīgas Jūgendstila centrs, Aleksandra Čaka muzejs, Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa un Koncertorganizācija “Ave Sol”.

Jaunākā kultūrtelpa Rīgas valstspilsētas pašvaldībā ir izstāžu zāle “**Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa**” (turpmāk – RLMT), kas tika izveidota Rātslaukuma pazemes telpā un darbību uzsāka 2008. gadā. RLMT ir vienīgā Rīgas pašvaldības profesionālās mākslas izstāžu zāle un ir kļuvusi par mājvietu laikmetīgās mākslas notikumiem, jau pazīstamu vai tikko atklātu jauno mākslinieku izstādēm, kā arī citām ar laikmetīgo kultūru saistītām norisēm. RLMT attīstības koncepcija paredz paplašināt izstāžu zāles funkcijas, attīstot to kā daudzfunkcionālu laikmetīgās mākslas centru, kas kalpotu kā performatīvās un dzīvās mākslas platforma, digitālo mediju mākslas platforma, informācijas apmaiņas, izglītības un konferenču platforma, mākslinieku darbnīcu un rezidenču darbības virzienu koordinējošā institūcija un laikmetīgās mākslas programmas un projektus koordinējošā institūcija Rīgas pilsētā.

Koncertorganizācija “Ave Sol” darbojas 18. gs. beigās klasicisma stilā celtās Svētā Pētera un Pāvila pareizticīgo baznīcas telpās, kas 1977. gadā tika piešķirtas Rīgas Tautas kamerkora “Ave Sol” (1969. gadā kori dibinājis Imants Kokars) koncertzāles ierīkošanai. Arī mūsdienās šīs telpas ir mājvieta Rīgas kamerkorim “Ave Sol”, kā arī 23 amatierkolektīviem. Koncertorganizācija “Ave Sol” par savas darbības pamatuzdevumu uzskata augstas kvalitātes profesionālās un amatiermākslas pasākumu producēšanu, īstenojot inovatīvus projektus, kas balstīti uz dažādu mākslas žanru sintēzi, vienlaikus neaizmirstot arī latviešu un pasaules kora mūzikas klasikas popularizēšanu.

Īpaša vieta Rīgas kultūrtelpā ir pašvaldības muzejiem. **Aleksandra Čaka muzejs** ir izcilā pilsētas dzejnieka A. Čaka pēdējā dzīvesvieta, kur viņš dzīvojis līdz pat savai nāvei 1950. gadā; tajā unikālā kārtā saglabātas dzejnieka mēbeles, bibliotēka, vērtīgi mākslas darbi, sadzīves priekšmeti, fotoattēli, rokraksti, apģērbi un tekstilijas. Muzeja attīstības stratēģija – A. Čaka dzīves un daiļrades pētniecība izmantojot digitālos resursus, sabiedrības izglītošana un iesaiste dzejnieka vārda popularizēšanā, sadarbība ar muzejiem, kultūras un izglītības centriem. Muzejs tiecas kļūt par vietu, kas saglabā Čaka mantojumu un vienlaikus to attīsta un piedāvā sabiedrībai jaunā un pieejamā veidā, atrod jaunus risinājumus dzejnieka daiļrades pētniecībā, jaunās paaudzes iesaistē un latviešu dzejas izaugsmei.

Rīgas Porcelāna muzejs tika izveidots uz likvidētās A/S “Rīgas porcelāns” (bijusī Rīgas porcelāna rūpnīca) muzeja kolekcijas bāzes, nodrošinot tās turpmāku saglabāšanu un izpēti. Muzejs piedāvā apmeklētājiem iesaistīties porcelāna veidošanas un apgleznošanas darbnīcās, kā arī atraktīvu muzejpedagoģisko programmu skolēniem “Kā top porcelāns?”. Muzeja attīstības koncepcija turpmākajiem gadiem balstās uz zinātniskās izpētes paplašināšanu, digitālo un fizisko materiālu pieejamības veicināšanu, izglītojošām programmām un starptautisko sadarbību, kļūstot par vienu no vadošajiem centriem, kas pēta un saglabā Rīgas porcelāna ražošanas un mākslas vēsturi, vienlaikus piesaistot jaunas auditorijas un nodrošinot muzeja ilgtermiņa attīstību.

Rīgas Jūgendstila muzejs ir viens no jaunākajiem muzejiem Rīgā – tas atklāts 2009. gada pavasarī. Muzeja ēka Alberta ielā 12 celta 1903. gadā kā izcilā latviešu arhitekta Konstantīna Pēkšēna personiskais nams, to projektējis K. Pēkšēns kopā ar E. Laubi. Muzejā atjaunots autentiskais 1903. gada interjers, moderna un interaktīva digitālā ekspozīcija iepazīstina ar Rīgas krāšņo jūgendstila arhitektūru, dizainu, mākslu un 20. gadsimta sākuma rīdzinieku sadzīvi. Muzejs ir vienīgais Baltijas valstīs, kas veltīts jūgendstila kultūrvēsturiskajam mantojumam. Muzeja attīstības koncepcija turpmākajiem gadiem izvirza mērķi kļūt par nozīmīgu jūgendstila kultūrizglītības centru, kas popularizē Rīgas un Eiropas jūgendstila mantojumu, veicina jūgendstila atpazīstamību un nosaka par prioritāti tā saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Lai sasniegtu šo mērķi iecerēts īstenot dinamiskas izglītojošas programmas, modernus izstāžu projektus un plašu starptautisku, starpdisciplināru sadarbību, uzsvaru liekot uz mūsdienīgām tehnoloģijām un sabiedrības iesaisti. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot RVP KIA komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietnes <https://kulturasapvieniba.riga.lv/>, <https://makslastelpa.riga.lv/>, <https://avesol.riga.lv/>, <http://www.cakamuzejs.riga.lv/>, <https://jugendstils.riga.lv/>, <https://porcelanamuzejs.riga.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *Instagram*, *X*, *YouTube*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

Orķestri “Rīga” 1972. gadā dibināja Gunārs Ordellovskis – tas ir Latvijas pirmais profesionālais pūtēju orķestris, kas šobrīd pozicionējas kā koncertorķestris un ir viens no Latvijas profesionālās mūzikas ekosistēmas nozīmīgiem spēlētājiem. Orķestra mākslinieciskā vadītāja un galvenā diriģenta Valda Butāna vadībā, katru sezonu tiek iestudētas oriģinālas, mākslinieciski augstvērtīgas koncertprogrammas, kas tiek veidotas sadarbībā ar latviešu un ārvalstu komponistiem, viesdiriģentiem un viesmāksliniekiem. Orķestris sniedz koncertus labākajās Rīgas koncertzālēs un Rīgas Domā, katru gadu sagatavo koncertprogrammas veltītas valsts svētku un piemiņas dienām, kā arī veido atraktīvas programmas koncertciklā “Nāc, ieklausies orķestrī Rīga!”, kura ietvaros aicina skolas vecuma bērnus un jauniešus uz sarunām par mūziku VEF Kultūras pilī, atskaņo visdažādāko stilu skaņdarbus, arvien meklējot jauno un neatklāto mūzikā. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot Orķestra “Rīga” komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://orkestris.riga.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *Instagram*, *X*, *YouTube*, kā arī vides reklāmu un drukātos informatīvos materiālus.

Lai uzlabotu un paplašinātu kultūras iestāžu sniegto pakalpojumu klāstu, būtiska nozīme ir mērķauditorijas viedokļa noskaidrošanai un analīzei. 2024. gadā veiktajā pētījumā “Sabiedrības integrācija Rīgā”, vērtējot pašvaldībā pieejamos pakalpojumus iedzīvotājiem, 37% aptaujas dalībnieku norādījuši, ka ir ļoti apmierināti ar pašvaldības kultūras centru pakalpojumu sniegto kvalitāti un 59 % norādījuši, ka ir drīzāk apmierināti⁹⁵, kas liecina par to, ka kopumā kultūras centru pakalpojumi tiek vērtēti pozitīvi, tomēr nākamajā plānošanas periodā būtu savlaicīgi jāveic plašāks un detalizētāks pētījums par Rīgas iedzīvotāju vēlmēm un interesēm visu RVP kultūras iestāžu darbības kontekstā (t.sk. pašvaldības muzeju, amatierkolektīvu, profesionālo kolektīvu u.c.).

⁹⁵ KANTAR. Pētījums “Sabiedrības integrācija Rīgā”. Pieejams: https://apkaimes.lv/wp-content/uploads/2024/10/6775_RAIC_Sabiedribas_integracija_2024_FINAL_4.pdf

Infrastruktūras attīstība un materiālie resursi

Kvalitatīvu kultūras pakalpojumu sniegšanai nepieciešama mūsdienu prasībām atbilstoša infrastruktūra, tehnoloģiskais aprīkojums un materiālie resursi. Lai gan jaunās, renovētās telpās un ar atbilstošu tehnoloģisko nodrošinājumu pēdējos gados darbu sekmīgi var veikt vairākas kultūras iestādes, tomēr kopumā kultūras iestāžu infrastruktūras stāvoklis vērtējams kā neviendabīgs, un vairākās iestādēs – kā 21. gadsimta prasībām neatbilstošs, uz ko iedzīvotāju aptaujā par kultūras iespējām Rīgā norādījuši arī aptaujas respondenti. Jaunās, renovētās telpās pēdējos gados darbu uzsākušas vairākas kultūrvietas: VEF Kultūras pils (2017), Mežparka Lielā estrāde (2021), ir veikta Kultūras un atpūtas centrs “Imanta” rekonstrukcijas 1. kārtā (2019). Atbilstoši AP2027 Rīcības plānam un Investīciju plānam, plānošanas periodā plānots veikt Kultūras un atpūtas centra “Imanta” rekonstrukcijas 2. kārtu, Kultūras centra “Ilģuciems atjaunošanas darbus, koncertzāles “Ave Sol” Citadeles ielā 7 restaurācijas un pārbūves darbus. Pamatnostādņu izstrādes procesā apkopotā informācija par kultūra iestāžu infrastruktūras stāvokli (skat. 5. pielikumu) liecina, ka infrastruktūras attīstības jautājumi ir viena no prioritāri risināmajām problēmām plānošanas periodā un arī ilgtermiņā.

Kultūras iestāžu kapacitāti un attīstības iespējas ierobežo ne tikai infrastruktūras stāvoklis, bet arī telpu trūkums. Kultūras centros trūkst telpu amatiermākslas kolektīvu mēģinājumiem, jo telpu noslogojums ir ļoti blīvs, kā arī tērpu, rekvizītu u.c. uzglabāšanai. Telpu trūkums un noslodze ierobežo sadarbības iespējas ar NVO sektoru (apkaimju biedrībām, sabiedriskā labuma organizācijām u.c.), lai īstenotu kopienu aktivitātes. Ne visās kultūra iestādēs ir mūsdienu prasībām atbilstošs tehnoloģiskais aprīkojums, trūkst arī telpu tērpu un rekvizītu glabāšanai. **Ņemot vērā orķestra “Rīga” darbības specifiku, būtiski ir atjaunot un papildināt mūzikas instrumentu bāzi,** kā arī konceptuāli būtu jārisina jautājums par atbilstošām telpām Orķestra “Rīga” mēģinājumiem. Ņemot vērā to, ka RVP ir apņēmusies veikt Kongresu nama ēkas pārbūvi par Rīgas Filharmoniju, **konceptuāli būtu virzāms jautājums par Orķestra “Rīga” mēģinājumu telpu un koncertdarbības iespējām jaunajā Rīgas Filharmonijā.**

Būtisks izaicinājums kultūras pakalpojumu nodrošināšanā RVP kultūras iestādēs, līdzīgi kā bibliotēkām, ir **vides piekļūstamības risinājumu ieviešana.** Atsevišķām ēkām (VEF Kultūras pils, Kultūras pils “Ziemeļblāzma”, Mežaparka Lielā estrāde), renovācijas rezultātā ir veikti vides piekļūstamības uzlabojumi, tomēr daļā kultūras iestāžu un to struktūrvienību tas nav nodrošināts. Tikai daļā kultūras iestāžu cilvēkiem ar kustību traucējumiem piekļūstami ir visi stāvi, ierīkotas atbilstošas labierīcības cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī ieviesti atbilstoši vides piekļūstamības risinājumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Lai uzlabotu esošo situāciju, **IKSD sadarbībā ar ĪD un RN jāveic detalizēts visu kultūras iestāžu vides piekļūstamības audits,** izmantojot gan Labklājības ministrijas izstrādāto pašnovērtējuma anketu⁹⁶, gan piesaistot vides piekļūstamības ekspertus no cilvēku ar invaliditāti aizstāvības organizācijām. Balstoties uz auditā iegūto informāciju, jāizstrādā rīcības plāns nepieciešamo vides piekļūstamības risinājumu pakāpeniskai ieviešanai. Sadarbībā ar RDA jārisina arī informācijas piekļūstamības jautājumi, lai nodrošinātu kultūras iestāžu tīmekļvietņu piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

⁹⁶ Labklājības ministrija. Vides un informācijas piekļūstamības pašnovērtējuma anketa. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/vides-un-informacijas-pieklustamibas-pasnovertejums>

Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrizglītības iestādes

RVP darbojas 9 pašvaldības dibinātas profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes, no kurām 8 īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikā, bet 4 – mākslā. 2023./2024. m. g. RVP kultūrizglītības iestādēs profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas programmas apguva 3251 audzēknis⁹⁷. Mūzikas un mākslas skolas piedāvā arī interešu izglītību, kā arī studijas pieaugušo apmācībai. Interesešu izglītības programmās 2023./2024. m. g. izglītojamo skaits bija 817 izglītojamie.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas **mūzikā un mākslā** piedāvā apgūt:

- ✓ Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola;
- ✓ Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola;
- ✓ Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas **mūzikā** piedāvā apgūt:

- ✓ Augusta Dombrovska Rīgas Mūzikas skola;
- ✓ Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola;
- ✓ Rīgas 3. mūzikas skola.
- ✓ Rīgas Juglas Mūzikas skola;
- ✓ Pāvula Jurjāna Rīgas Mūzikas skola.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas **mākslā** piedāvā apgūt:

- ✓ Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola.

Mūzikas jomā RVP profesionālās ievirzes izglītības iestādes piedāvā kopā 25 dažādas programmas: 21 dažādu mūzikas instrumentu apguves programmas, kā arī mūzikas programmas “Dziedāšana”, “Kora klase”, “Elektroniskā mūzika”, “Mūsdienu ritma mūzika”. Mākslas jomā audzēkņi apgūst profesionālās ievirzes izglītības programmu “Vizuāli plastiskā mākslā”. Profesionālās ievirzes programmu absolventiem ir plašas iespējas turpināt izglītību mākslas izglītības kompetences centros – Nacionālajā Mākslu vidusskolā un Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā, kā arī Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolā un augstākās izglītības posmā - trīs mākslas un kultūras universitātēs: Latvijas Kultūras akadēmijā, Latvijas Mākslas akadēmijā un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.

Kultūrizglītības iestāžu pakalpojumi un darbības rezultātīvie rādītāji

Profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestāžu darbība saistīta gan ar bērnu un jauniešu personības izaugsmes, kultūrpratības un sociālās integrācijas veicināšanu, gan arī centieniem sekmēt audzēkņu profesionālo spēju, prasmju un iemaņu mūzikā un mākslā attīstību, lai veidotu profesionālu pamatu un palīdzētu atrast motivāciju mūzikas vai mākslas izglītības turpināšanai vidējās un augstākās izglītības mācību iestādēs. Mācību satura realizēšanā tiek praktizēta individuāla pieeja katram skolēnam, viņa individuālajām spējām, vecumam un veidojošās personības īpašībām.

Kultūrizglītības iestādes veicina savu audzēkņu dalību dažādos reģionāla, valsts un starptautiska mēroga konkursos, organizē izstādes, koncertus, meistarklases, aktīvi iesaistās un paši īsteno

⁹⁷ IKSD apkopotie dati.

dažādus kultūrizglītības un kultūras projektus. RVP kultūrizglītības iestāžu pamatdarbības kvantitatīvie rādītāji atspoguļoti tabulā 3.5.

Tabula 3.5.

RVP kultūrizglītības iestāžu darbības rādītāji 2023. gadā⁹⁸

Nr.	Iestādes nosaukums	Īstenoto profesionālās ievirzes programmu skaits	Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes programmās	Īstenoto interešu izglītības programmu skaits	Audzēkņu skaits interešu izglītības programmās
1	Augusta Dombrovska Rīgas Mūzikas skola	22	267	1	22
2	Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola	19	370	8	31
3	Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola	34	527	5	141
4	Rīgas 3. mūzikas skola	12	253	1	11
5	Rīgas Juglas Mūzikas skola	21	369	3	100
6	Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola	15	278	5	107
7	Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola	4	363	3	56
8	Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola	21	434	12	72
9	Pāvula Jurjāna Rīgas Mūzikas skola	19	407	14	67

Pašvaldības kultūrizglītības iestādes darbojas astoņās no 58 Rīgas apkaimēm (Vecmīlgrāvja, Bolderājas, Centra, Latgales, Juglas, Ķengaraga, Āgenskalna, Atgāzenes apkaimēs).

Būtiski atzīmēt, ka **pieprasījums pēc profesionālās ievirzes kultūrizglītības Rīgā pārsniedz mūzikas un mākslu skolu audzēkņu uzņemšanas kapacitāti**. Profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes rīko jaunu audzēkņu uzņemšanas atlasu, taču bērnu skaits, kuri vēlētos attīstīt talantus mūzikā un mākslā, ievērojami pārsniedz izglītības iestāžu audzēkņu uzņemšanas iespējas. **Mūzikas un mākslas skolu kapacitāti un attīstības iespējas Rīgā būtiski ierobežo telpu trūkums**. Pamatnostādņu izstrādes gaitā, fokusgrupu diskusijās ar apkaimju iedzīvotājiem tika pausts viedoklis, ka Rīgas apkaimju iedzīvotāji vēlētos, lai viņu bērniem būtu iespējas saņemt kultūrizglītības un interešu izglītības pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai, vēlams savā apkaimē, ko esošās infrastruktūras ietvaros nav iespējams nodrošināt.

Darbs ar mērķauditoriju un komunikācija

Līdztekus profesionālās ievirzes programmu un interešu izglītības programmu piedāvājumam bērniem un jauniešiem RVP kultūrizglītības iestādēs īsteno dažādas kultūrizglītības un kultūras aktivitātes, kas paspilgtina katras skolas individualitāti un ļauj paplašināt darbības spektru, kļūstot par būtiskiem kultūras ekosistēmas dalībniekiem un apkaimju kultūras dzīves veidotājiem Rīgas pilsētā. Skolu audzēkņi regulāri sniedz priekšnesumus pansionātos, pirmsskolas izglītības iestādēs, baznīcās u.c. Rīgas mūzikas skolu apvienotais simfoniskais orķestris piedalās pilsētai

⁹⁸ IKSD apkopotie dati.

un valstij svarīgos muzikālos projektos, kā arī vairāku mūzikas skolu kolektīvi tradicionāli piedalās gan Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos, gan Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku programmās.

Augusta Dombrovskā Rīgas Mūzikas skola (turpmāk – ADRMS) dibināta 1957. gadā, un savas pastāvēšanas laikā kļuvusi par nozīmīgu kultūras un muzikālās izglītības centru. Daļa skolas telpu atrodas kultūrvēsturiskā celtnē Vecmīlgrāvī – Burtnieku namā, kuru 20. gs. sākumā cēlis kokrūpnieks un mākslu mecenāts Augusts Dombrovskis⁹⁹. ADRMS mācību telpu lielākā daļa un koncertzāle atrodas jaunuzceltajā korpusā, kas tika atklāts 1995. gada septembrī. ADRMS koncertzāles labo akustiku atzinīgi novērtējuši ne vien citu mūzikas izglītības iestāžu audzēkņi un pedagogi, bet arī profesionāli atskaņotājmākslinieki, koncertzālē ierīkota arī skaņu ierakstu studija, kam pateicoties mūzika kā laika māksla tiek pārvērsta par vēsturisku liecību nākamajām paaudzēm. 1997. gadā ADRMS Burtnieku nama daļā tika atklāta ērģeļu zāle, kurā izskanējušie koncerti bagātina skolas muzikālo dzīvi. Skolā izveidojušās arī konkursu tradīcijas. Starp vairākiem plaša mēroga pasākumiem spilgtākais ir Augusta Dombrovskā vārdā nosauktais starptautiskais stīgu instrumentu konkurss, kas tiek rīkots reizi trīs gados kopš 1997. gada. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot ADRMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://adms.lv> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *Instagram*, *X*, *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola (turpmāk – RBMMS) dibināta 1989. gadā, un savas darbības laikā ir kļuvusi par nozīmīgu apkaimes kultūras centru, kas nodrošina vietējās kopienas kultūrizglītību, veicinot etnisko un sociālo integrāciju, iesaistot skolas audzēkņus apkaimes kultūrvides pilnveidošanā, kā arī sagatavojot tos tālākai profesionālai izglītībai. Skola atrodas bijušajā Sapieru kazarmu kvartālā, kas būvēts 20. gs. sākumā (apmēram no 1902. gada līdz 1912. gadam). RBMMS aktīvi iesaistās un paši iniciē vietēja, Latvijas un starptautiska mēroga projektus kultūrizglītības, kultūras un sabiedrības integrācijas jomā, organizē izstādes, koncertus, meistarklases. Skolas audzēkņi regulāri un ar labiem panākumiem piedalās reģionāla, valsts un starptautiska mēroga konkursos, kopš 2020. gada RBMMS organizē Jauno mākslinieku konkursu “Stīgo, Radi Bolderājā!” Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot RBMMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://bmms.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *Instagram*, *X*, *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola (turpmāk – JMR1MS) izveidota 2009. gadā, apvienojot divas senākās un pieredzes bagātākās Rīgas mūzikas skolas – Jāzepa Mediņa mūzikas skolu un Rīgas 1. mūzikas skolu. Skola atrodas Rīgas centrā, Kronvalda bulvārī, arhitekta Aleksandra Šmēlinga projektētā un 1909. gadā celtā ēkā. Skolā mācās vairāk kā 700 audzēkņi, un tā ir viena no lielākajām mūzikas izglītības iestādēm Rīgā. JMR1MS audzēkņiem ir iespēja piedalīties dažādos muzikālos kolektīvos – zēnu un meiteņu korī, simfoniskajā un pūtēju orķestrī, kamerorķestrī un dažāda sastāva ansambļos. Kolektīvi un solisti aktīvi muzicē un piedalās dažādos Rīgas, Latvijas un starptautiska mēroga mūzikas pasākumos, iesaistās Dziesmu svētku kustībā, regulāri uzstājas vadošajās Latvijas koncertzālēs, valsts televīzijā un radio. Skolā izveidojušās arī konkursu tradīcijas: 2003. gadā aizsākās Starptautiskā bērnu kameransambļu festivāla – konkursa “Muzicējam kopā ar draugiem” vēsture, bet kopš 2011. gada tiek organizēts

⁹⁹ Augusta Dombrovskā Rīgas Mūzikas skolas vēsture. Pieejams: <https://adms.lv/vesture/>

Starptautiskais Brāļu Mediņu jauno pianistu konkurss. JMR1MS ir metodiskā darba aktīva veicēja – tiek rīkotas valsts un starptautiskas meistarklases, skolotāji izdod mācību līdzekļus, ir sadarbība ar JVLMA studentu prakses nodrošināšanā. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot JMR1MS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <http://jmr1ms.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook* un *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Rīgas 3. mūzikas skola (turpmāk – R3MS) darbojas kopš 1959. gada un atrodas arhitekta Oskara Bāra projektētā skaistā četrstāvu ēkā Latgales priekšpilsētā. Nams būvēts no 1904. - 1905. gadam kā Bērnu darbmīlestības nams, kā to apliecina skolā atrastie vēsturiskie dokumenti. R3MS ir iespēja apgūt 12 licencētas profesionālas ievirzes izglītības programmas, kas nodrošina zināšanu līmeni, kāds nepieciešams, lai varētu turpināt mācības mūzikas vidusskolā. Daudzi mūsdienu mūziķi un mūzikas pedagogi mūzikas izglītību ir sākuši tieši R3MS. Skola ik gadu kopš 2008. gada īsteno J. S. Baha baroka laika klaviermūzikas festivālu un no 2010. gada A. Vivaldi stīgu instrumentu mūzikas festivālu. Šie festivāli ir populāri profesionālās ievirzes mūzikas skolu audzēkņu vidū, tajos regulāri piedalās Rīgas Doma skolas audzēkņi un E. Dārziņa mūzikas vidusskolas audzēkņi un pedagogi. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot R3MS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://www.r3ms.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook* un *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Rīgas Juglas Mūzikas skola (turpmāk – RJMS) atrodas vienā no Rīgas tālākajām apkaimēm – Juglā un ir nozīmīgs un neatņemams Juglas apkaimes kultūras un muzikālās izglītības centrs. Skola darbu sāka 1985. gada septembrī ar 132 audzēkņiem un 18 pedagogiem. Šobrīd skolā profesionālās ievirzes programmās mācās gandrīz 400 audzēkņi un strādā vairāk nekā 50 pedagogi. Vairāk nekā 20 gadus Juglas Mūzikas skolā dažādu instrumentu spēli apgūst vājredzīgi un neredzīgi bērni. Skola ik gadu īsteno vairākus Latvijas un starptautiska mēroga konkursus un festivālus, kuru vidū ir Dzidras Bražes Starptautiskais jauno arfistu konkurss, kas ir vienīgais konkurss arfām Baltijas valstīs, un ir ne tikai jauno arfistu parāde, bet arī dod iespēju koncertos dzirdēt pasaulē atzītus arfas spēles profesionāļus. Skolas radošo aktivitāšu īstenošanā RJMS sadarbojas ar Juglas Mūzikas skolas atbalsta fondu, lai veicinātu skolas kā vietējā mēroga kultūras centra veidošanos. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot RJMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://www.juglasmuzikasskola.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook*, *X*, *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola (turpmāk – KMMS) darbojas Ķengaragā, divstāvu ēkā, ko ieskauj skaists dārzs. Skola dibināta 1991. gadā un savas darbības laikā ir kļuvusi par nozīmīgu apkaimes kultūras centru. KMMS paralēli profesionālās ievirzes programmām, var apgūt arī interešu izglītības programmas mūzikā jau no trīs gadu vecuma, bet mākslā no piecu gadu vecuma. KMMS dārzs sadarbībā ar IKSD Kultūras pārvaldi jau vairākus gadus ir kļuvis par vasaras kultūrtelpas “Strops” norises vietu, ko iecienījuši gan vietējās apkaimes iedzīvotāji, gan interesenti no citām Rīgas apkaimēm, jo koncertos regulāri uzstājas populāri Latvijas mūziķi. Ar īpašiem ārtelpas gaismas objektiem skola atzīmē Latvijas valsts svētkus, Ziemassvētkus un citus notikumus. KMMS lepnums ir Starptautiskais jauno pianistu konkurss “Mūsdienu klasika”, kas 2024. gadā jau septīto reizi pulcē jaunos pianisma talantus no dažādām valstīm. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot KMMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni

<https://www.muzikasskola.lv/>, profilu sociālajā medijā *Facebook*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola (turpmāk – MMRMS) dibināta 1985. gada 25. decembrī, šobrīd darbojas Rīgas centrā Ģertrūdes ielā 36. Vizuālo mākslu un dizainu vakaros pēc savām nodarbībām vispārīzglītojošā skolā šeit studē bērni un jaunieši no visiem Rīgas rajoniem. Skolā mācās aptuveni 400 audzēkņu vecumā no 8 līdz 18 gadiem. No 2002. gada rudens skola ir akreditēta profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kur audzēkņi apgūst zīmēšanu, gleznošanu, kompozīciju, mākslas valodas pamatus, darbu materiālā un veidošanu, kuros ietilpst arī keramika, grafika, animācija, foto, video, datorgrafika, porcelāna un zīda apgleznošana. MMRMS ir gadu desmitiem piedāvājusi plašāko moderno tehnoloģiju iesaisti mācību procesā. Skola piedāvā arī interešu izglītības kursus - sagatavošanas kursus un zīmēšanu, lai sagatavotos eksāmeniem arhitektūras studijām. Skola regulāri organizē izstādes un konkursus, iesaistās Rīgas, valsts mēroga un starptautiskos projektos. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot MMRMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni www.ars.lv, e-klasē, profilus sociālajos medijos *YouTube* un *Facebook*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola (turpmāk – RPMMS) tika atvērta 1966. gadā, kā Rīgas pilsētas Vakara mūzikas skola. Šī brīža mājvietu Pārdaugavā, Graudu ielā 59 RPMMS ieguva 1995. gadā, bet 2005. gadā skolā tika atvērta arī Mākslas nodaļa. Skola sadarbojas ar RAIC, iesaistot skolas audzēkņus apkaimes kultūrvides pilnveidošanā un veicinot sociālo integrāciju. Vairāki skolas kultūras projekti īstenoti ar sabiedrības integrācijas fonda atbalstu. Skola rūpējas par pilsētai dāvināto mākslinieka Romja Bēma vairāk nekā 600 vienību lielo mākslas darbu kolekciju un turpina darbu pie kolekcijas apzināšanas, restaurēšanas un iecerētā Romja Bēma mākslas telpas projekta virzības. Viena no RPMMS prioritātēm ir lielo muzikālo kolektīvu darbība – skolā darbojas simfoniskais orķestris, pūtēju orķestris, koris u. c. Profesionāli aktīvi mūziķi un mākslinieki kā mācībspēki nodrošina kvalitatīvu profesionālās ievirzes izglītību, kas rezultējas ar audzēkņu sasniegumiem valsts un starptautiska mēroga konkursos. Jauno pianistu vidū popularitāti ieguvis skolas rīkotais Starptautiskais pianistu konkurss "Spēlē zēni". Skola lielu nozīmi piešķir arī audzināšanas darbam un kopš 2022. gada audzināšanas darba prioritāte ir labdarība – tiek rīkotas atbalsta akcijas un koncerti Ukrainas atbalstam. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot RPMMS komunikācijas kanālus digitālajā vidē: tīmekļvietni <https://www.pmms.lv/> un profilus sociālajos medijos *Facebook* un *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos materiālus.

Pāvula Jurjāna Rīgas Mūzikas skola (turpmāk – PJRMS) ir viena vecākajām mūzikas skolām Latvijā, dibināta 1946. gadā, atrodas Pārdaugavā un nosaukta komponista, diriģenta un dziedātāja Pāvula Jurjāna vārdā. Skolā var apgūt visdažādāko mūzikas instrumentu spēli, audzēkņiem ir iespēja izvēlēties vairāk nekā 40 profesionālās ievirzes izglītības programmas. Skolas koncertzālēs un brīvdabas estrādē tiek organizēti skolas svētku koncerti, audzēkņu radošie vakari, dažādi konkursi un pasākumi. 2003. gada rudenī notika pirmais PJRMS rīkotais konkurss pianistiem "Jaunais virtuozs", kurš jau ieguvis starptautisku atpazīstamību un ir uzskatāms par vienu no skolas vizītkartēm. PJRMS kopā ar kolēģiem no Somijas un Zviedrijas piedalījās Ziemeļu Ministru padomes programmas "Nordplus Junior" atbalstītā kopīgā projektā "Tikšanās mūzikā. Jaunas pieejas speciālās mūzikas izglītībā" un turpina strādāt pie metodisko materiālu

izstrādes mūzikas terapijas programmai bērniem ar īpašām vajadzībām. PJRMS ir arī iesaistījusies Ukrainas kara skarto apgabalu mūzikas skolu audzēkņu atbalsta programmā, rīkojot meistarklases Čerņihivas un citu Ukrainas kara skarto apgabalu mūzikas skolu audzēkņiem. Komunikācija ar mērķauditoriju tiek veikta izmantojot PJRMS tīmekļvietni <https://jurjani.lv/> un drukātos informatīvos materiālus.

Lai uzlabotu un paplašinātu kultūrizglītības iestāžu sniegto pakalpojumu klāstu, būtiska nozīme ir mērķauditorijas viedokļa noskaidrošanai un analīzei. 2024. gadā veiktajā pētījumā “Sabiedrības integrācija Rīgā”, vērtējot pašvaldībā pieejamos pakalpojumus iedzīvotājiem, 32% aptaujas dalībnieku norādījuši, ka ir ļoti apmierināti ar pašvaldības mūzikas un mākslas skolu sniegto interešu izglītības pakalpojumu kvalitāti un 62 % norādījuši, ka ir drīzāk apmierināti¹⁰⁰, kas liecina par to, ka kopumā kultūrizglītības iestāžu pakalpojumi tiek vērtēti pozitīvi, tomēr nākošajā plānošanas periodā būtu nepieciešams veikt plašāku un detalizētāku pētījumu par Rīgas iedzīvotāju vēlmēm un interesēm visu RVP kultūrizglītības iestāžu darbības kontekstā – gan par profesionālās ievirzes, gan interešu izglītības programmām.

Infrastruktūras attīstība un materiālie resursi

Kvalitatīvu kultūrizglītības pakalpojumu sniegšanai nepieciešama mūsdienu prasībām atbilstoša **telpu infrastruktūra, tehnoloģiskais aprīkojums un materiālie resursi.** Kopumā kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras stāvoklis vērtējams kā neviendabīgs gan vērtējot telpu infrastruktūras stāvokli, gan tehnoloģisko aprīkojumu, **Mūzikas un mākslas skolu kapacitāti un attīstības iespējas Rīgā būtiski ierobežo telpu trūkums.** Kultūrizglītības iestādes būtu gatavas attīstīt un paplašināt gan profesionālās ievirzes, gan interešu izglītības programmu piedāvājumu, taču tam trūkst telpu. Pamatnostādņu izstrādes procesā apkopotā informācija par kultūra iestāžu infrastruktūras stāvokli (skat. 6. pielikumu) liecina, ka infrastruktūras attīstības jautājumi ir viena no prioritāri risināmajām problēmām plānošanas periodā un arī ilgtermiņā. Ņemot vērā mūzikas skolu darbības specifiku, **būtiski ir regulāri atjaunot un papildināt mūzikas instrumentu bāzi, kam šobrīd trūkst finansējuma.** Mūzikas skolas regulāri iesniedz projektus Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursos programmā “Mūzikas izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana” taču projekti ne vienmēr tiek atbalstīti, vai piešķirtās summas ir nepietiekamas.

Būtisks izaicinājums kultūrizglītības pakalpojumu nodrošināšanā ir **vides piekļūstamības risinājumu ieviešana** mūzikas un mākslas skolās. Atsevišķām ēkām ir veikti vides piekļūstamības uzlabojumi, nodrošinot iekļūšanu ēkā cilvēkiem ar kustību traucējumiem, tomēr lielākajā daļā kultūrizglītības iestāžu tas netiek nodrošināts. Tikai daļā kultūrizglītības iestāžu cilvēkiem ar kustību traucējumiem piekļūstami ir visi stāvi, ierīkotas atbilstošas labierīcības cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī ieviesti atbilstoši vides piekļūstamības risinājumi cilvēkiem ar redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem. **Lai uzlabotu esošo situāciju, sadarbībā ar ĪD un RN jāveic detalizēts visu kultūrizglītības iestāžu vides piekļūstamības audits,** izmantojot gan Labklājības ministrijas izstrādāto pašnovērtējuma anketu¹⁰¹, gan piesaistot vides

¹⁰⁰ KANTAR. Pētījums “Sabiedrības integrācija Rīgā”. Pieejams: https://apkaimes.lv/wp-content/uploads/2024/10/6775_RAIC_Sabiedribas_integracija_2024_FINAL_4.pdf

¹⁰¹ Labklājības ministrija. Vides un informācijas piekļūstamības pašnovērtējuma anketa. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/vides-un-informacijas-pieklustamibas-pasnovertejums>

pieklūstamības ekspertus no cilvēku ar invaliditāti aizstāvības organizācijām. Balstoties uz auditā iegūto informācija, jāizstrādā rīcības plāns nepieciešamo vides pieklūstamības risinājumu pakāpeniskai ieviešanai. Sadarbībā ar RDA jārisina arī informācijas pieklūstamības jautājumi, lai nodrošinātu kultūrizglītības iestāžu tīmekļvietņu pieklūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem

3. 6. Galveno darbības virzienu raksturojums

Atbilstoši RIAS2030 un AP2027 izvirzītajiem uzdevumiem kultūras procesa attīstības un kultūras pieejamības nodrošināšanai dažādām sabiedrības grupām Rīgas pilsētā, IKSD Kultūras pārvalde ir definējusi galvenos darbības virzienus, kuru īstenošana notiek gan izmantojot pārvaldes cilvēkresursus, gan sadarbībā ar IKSD padotības iestādēm, citām RVP struktūrvienībām, kā arī valsts, nevalstiskā sektora un privātajām kultūras organizācijām.

Kultūras pasākumu un projektu īstenošana

Vienota kultūras pasākumu programma katram gadam Rīgas pilsētas pašvaldībā tiek veidota, apvienojot pašvaldības kultūras iestāžu un Kultūras pārvaldes redzējumu par katra gada aktualitātēm kultūras jomā, kā arī uzklusot nozares pārstāvju/expertu un pašvaldības deputātu priekšlikumus. **Izmantojot pašvaldības finansēšanas konkursu mehānismu, arī nevalstiskā sektora Rīgas kultūras ekosistēmas dalībniekiem ir iespēja iesaistīties Rīgas kultūrvides veidošanā, piedāvājot savas radošās ieceres.**

Kultūras pasākumus un projektus IKSD līdzfinansē, izmantojot konkursu mehānismu, kuros piedalīties un pretendēt uz finansējuma saņemšanu var jebkura Uzņēmumu reģistrā reģistrēta nevalstiska organizācija, komersants, vai atkarībā no konkursa specifikas arī fiziska persona, kura sasniegusi 18 gadu vecumu. Konkursu finanšu piešķirumi pasākumu atbalstam netiek saistīti ar kādām īpašām pazīmēm, bet tikai un vienīgi ar konkursos iesniegto projektu kvalitāti, atbilstību konkursu prioritātēm un iesniedzēju iespējām tos realizēt.

2023. gadā IKSD īstenoja 7 kultūras līdzfinansējuma konkursus:

1. Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu organizēto festivālu rīkošanai;
2. Līdzfinansējuma konkurss radošo kvartālu un teritoriju atbalstam;
3. Līdzfinansējuma konkurss privāto akreditēto muzeju atbalstam;
4. Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu organizētajiem kultūras un mākslas nozares pasākumiem;
5. Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu organizētajiem Rīgas kultūras pasākumu kalendāra pasākumiem;
6. Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu dibināto un atvasināto publisko personu izveidoto amatiermākslas kolektīvu darbības atbalstam;
7. Līdzfinansējuma konkurss citu kultūras pasākumu īstenošanai¹⁰².

¹⁰² IKSD informācija par finansēšanas konkursiem. Pieejams: <https://kultura.riga.lv/lv/kultura/finansesanas-konkursi?target=246>

Tabula 3.6.

RVP IKSD līdzfinansējuma konkursi 2023. gadā¹⁰³

Nr.	Konkursa nosaukums	Iesniegto pieteikumu skaits	Izskatīto pieteikumu skaits ¹⁰⁴	Atbalstīto pieteikumu skaits	Kopējā pieprasītā summa EUR	Kopējais piešķirums EUR
1	Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu organizēto festivālu īstenošanai (2023., 2024. un 2025. gadā)	39	32	26	838 786	557 965
2	Līdzfinansējuma konkurss radošo kvartālu un teritoriju (<i>un profesionālo nevaldības kultūras organizāciju - no 2024. gada</i>) pamatdarbības atbalstam	16	14	12	207 838	149 221
3	Līdzfinansējuma konkurss privāto akreditēto muzeju atbalstam	9	9	7	221 483	140 000
4	Līdzfinansējuma konkurss privātpersonu organizētajiem kultūras un mākslas nozares pasākumiem	174	154	86	1 051 045	490 000
5	Līdzfinansējums privātpersonu organizētajiem Rīgas kultūras pasākumu kalendāra pasākumiem	104	102	50	1 327 479	702 797
6	Līdzfinansējuma konkurss amatiermākslas kolektīvu atbalstam	52	50	49	850 000	832 481
7	Līdzfinansējums citu kultūras pasākumu īstenošanai	61	52	28	255 940	92 499
KOPĀ		455	413	258	4 752 571	2 964 963

Kā redzams 3.6. tabulā, **vairākos konkursos iesniegto projektu pieprasītā kopējā finansējuma apjoms ievērojami pārsniedz pieejamā līdzfinansējuma apjomu.** Lai nodrošinātu Rīgas kultūrvides attīstību un dotu iespēju nevalstiskā un privātā kultūras sektora dalībniekiem īstenot savas radošās ieceres, Pamatnostādņu īstenošanas periodā **viens no uzdevumiem būtu pakāpeniska finansējuma apjoma audzēšana tajos konkursos, kur ir vislielākais % pieprasījums no iespējamā maksimālā un potenciāls pilsētas kultūrvides attīstīšanai.**

Būtiski atzīmēt, ka sākot ar 2024. gadu, līdzfinansējuma konkurss radošo kvartālu un teritoriju pamatdarbības atbalstam tika papildināts ar profesionālo nevaldības kultūras organizāciju atbalsta virzienu, ko rosināja nozares pārstāvji, lai veicinātu laikmetīgās kultūras attīstību Rīgā.

¹⁰³ IKSD apkoptie dati.

¹⁰⁴ Konkursa komisija saturiski izskata tikai tos projektus, kuri atbilst konkursa nolikumā noteiktajām iesniegšanas un noformēšanas prasībām.

2025. gada budžetā tika piešķirts finansējumu konkursam “Līdzfinansējums organizācijām, kuras īsteno profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas un dejas izglītības programmas”¹⁰⁵, kas līdz tam netika uzsākts finansējuma trūkuma dēļ. Plānošanas periodā būtu jāprecizē konkursa “Līdzfinansējuma konkurss citu kultūras pasākumu īstenošanai” mērķis, kā arī apkaimju kultūras dzīves aktivizēšanas kontekstā konceptuāli jāizvērtē nozares pārstāvju/ekspertu priekšlikums veidot atsevišķu līdzfinansējuma atbalsta programmu apkaimju kultūras dzīves attīstīšanai un kopienas līdzdalības projektu veidošanai apkaimēs.

Pilsētvides māksla un vizuālais noformējums

Viens no būtiskiem IKSD darbības virzieniem ir ne tikai **rūpēties par atbilstošu pilsētvides vizuālo noformējumu**, bet arī **veidot un uzlabot Rīgas pilsētvides vizuālo ainavu, integrējot tajā publisko mākslu**. Pilsētvides māksla Rīgā tiek attīstīta trīs darbības virzienos – ielu māksla, apkaimju māksla un laikmetīgās mākslas objekti. Katrs no šiem virzieniem iezīmē atšķirīgu īstenošanas modeli, bet visi kopā aptver pēc iespējas daudzveidīgu Rīgas pilsētvides mākslas attīstību.

Ielu māksla - neliela mēroga projekti – gleznojumi uz ēku fasādēm - “Mural Art” un grafiti, mākslas elementi degradētajās teritorijās, sociāli aktīva māksla Rīgas apkaimēs un vēsturiskajā centrā. Pārsvarā īslaicīgi mākslas objekti. Ielu mākslas stratēģiskais atbalsts un attīstība tiek veicināta, ņemot vērā PAD izstrādāto kartējumu. Ielu mākslai ir pozitīvi aspekti pilsētvides uzlabošanā, lokālpatriotisma veicināšanā un vietējās ekonomikas attīstībā. Tā kalpo gan kā degradēto teritoriju vides uzlabošanas veicinātājs, gan kā jauns tūrisma produkts, radot iespēju veidot apskates objektu maršrutus, iekļaujot saistošākos ielu mākslas objektus pilsētas vēsturiskajā centrā un ārpus tā.

Ielu mākslas programma uzsākta 2024. gadā, īstenojot divus sienas gleznojumu projektus:

- ✓ Mobilā siena pie RCB Bolderājas filiālbibliotēkas. Gleznojuma izstrādē tika iesaistīta Bolderājas Mūzikas un mākslas skola un Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras un dizaina institūta studenti, kā arī mākslinieks Dainis Rudens;
- ✓ 2024. gada nogalē top sienas gleznojumi uz Brasas tilta sānu malu sienām Brasas un Čiekurkalna pusē, kur kopumā piedalās 6 mākslinieki.

2025. gadā iecerēts veidot lielizmēra sienas gleznojumus vēsturiskā centra rajonā, piesaistot profesionālus māksliniekus; legālo grafiti sienu; Salu tilta ielu mākslas sienu un ielu mākslas festivālu. Pamatnostādņu īstenošanas periodā iecerēts katru gadu īstenot 2-3 lielizmēra sienas gleznojumus dažādās pilsētas lokācijās, piesaistot arī starptautiskus māksliniekus, apzināt iespēju ar ielu mākslas palīdzību veicināt degradēto teritoriju revitalizāciju, iesaistīt un stiprināt lokālās kopienas, kā arī paplašināt tūrisma maršrutu piedāvājumu, kartējot un pilnveidojot piedāvātos ielu mākslas apskates maršrutus pilsētā, tā veidojot pilsētu kā ielu mākslas galeriju.

Apkaimju vides mākslas objekti - vidēja mēroga projekti, kur būtiska loma ir vietējās kopienas iesaistei un līdzdalībai. Projekti tiek veidoti, apkaimes iedzīvotājiem sadarbojoties ar

¹⁰⁵ Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. RD-23-249-sn “Par pašvaldības atbalstu kultūras, mākslas pasākumu īstenošanai un amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanai Rīgā”. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/348703-par-pasvaldibas-atbalstu-kulturas-makslas-pasakumu-istenosanai-un-amatiermakslas-kolektivu-darbibas-nodrosinasanai-riga>

profesionāliem māksliniekiem. Projektu ietvaros iedzīvotāji kopā ar radošo industriju pārstāvjiem izstrādā idejas savas apkaimes identitātei atbilstošu vides mākslas objektu izveidei, kas paspilgtina tās kultūrvēsturisko vai sociālo identitāti, ir lietderīgi kopienas ikdienā vai kā citādi veicina apkaimes kopienas saliedēšanu, sasniedzot noteiktus kopīgi izstrādātos īstermiņa vai ilgtermiņa mērķus. Apkaimju mākslas objekti var būt gan dekoratīvi, gan daļēji funkcionāli. To galvenā loma ir veicināt apkaimju kopienas piederības sajūtu un emocionālo labbūtību, kā arī līdzdalības procesus kopienā.

Apkaimju mākslas programmā 2024. gadā īstenoti divi projekti:

- ✓ Sadarbībā ar vietējiem jauniešiem izstrādāts sienas gleznējums uz Rīgas jauniešu centra KAŅIERIS fasādes Kaņiera ielā 15;
- ✓ Latvijas Mākslas akadēmijas studenti veido četrus vides mākslas objektus Ķengaraga parka un promenādes apkārtnē ar eksponēšanas periodu - 2 gadi.

Apkaimju mākslas programmas prioritārā apkaime 2025. gadā būs Ilģuciems, kur plānots, iesaistot apkaimes kopienu, izveidot vides mākslas objektu, kā arī izveidot vismaz divus sienu gleznējumus kādā no apkaimēm. Pamatnostādņu īstenošanas periodā plānots, sadarbībā ar apkaimju biedrībām un iedzīvotājiem, veidot vides mākslas objektus 1-2 apkaimēs gadā.

Laikmetīgi vides mākslas objekti - laikmetīgās mākslas objektiem būtisks ir aktuāls saturs, kas ietverts laikmetīgā formā, tā veidojot nozīmīgu dialogu ar pilsētas kultūrvēsturisko mantojumu un mūsdienu tendencēm, un aktualizējot Rīgu kā nozīmīgu Ziemeļeiropas kultūras metropoli.

Laikmetīgās vides mākslas programmā 2024. gadā tika īstenoti trīs objekti:

- ✓ Vides mākslas objekts “Laika upes liecinieki” 11. novembra krastmalā;
- ✓ Vides mākslas objekts “Kopā pie Doma” Doma laukumā;
- ✓ Vides mākslas objekts “Paviljons” Līvu laukumā.

2025. gadā Rīgas vēsturiskā centra revitalizācijas plāna ietvaros plānots izsludināt metu konkursu vides mākslas objektu izveidei trīs vecpilsētas lokācijās, 2024. gadā īstenotos objektus pielāgojot jaunām eksponēšanas lokācijām citās apkaimēs. Līdz 2028. gadam pilsētvidē plānots īstenot 3-4 vides mākslas objektus gadā, veidot sadarbību ar profesionāliem vietējiem un starptautiskiem māksliniekiem, tā aktualizējot daudzveidīgas laikmetīgas mākslas komunikācijas formas iespējas pilsētvidē. Programmu izvērtē mākslinieciskās padomes žūrija, kuras sastāvā ir laikmetīgās mākslas eksperti.

IKSD sadarbībā PAD šobrīd izstrādā RVP **Publiskās mākslas stratēģiju**, lai veicinātu laikmetīgu mākslas procesu attīstību un norisi pilsētvidē. Plānota arī publiskās mākslas attīstības plāna izveide tuvākajiem 5 gadiem ar paredzamajām prioritātēm un īstenošanas apjomiem katrā no darbības virzieniem – ielu, apkaimju un laikmetīgās mākslas jomā, atbilstoši PAD kartējumam un attīstības prioritātēm.

Stratēģijas īstenošana ietvers tādus aspektus kā:

- ✓ inventarizācija un kartēšana: esošo publisko mākslas darbu apzināšana un jaunu lokāciju identificēšana;
- ✓ finansējums un resursi: ilgtspējīga finansējuma piesaiste publiskās mākslas attīstības plānam ar skaidru finansiālo sadalījumu izvirzītajām prioritātēm tuvāko 5 gadu periodā.

Plāns tiek realizēts pašvaldības budžeta ietvaros, kā arī veidojot publiskās un privātās partnerības;

- ✓ eksponēšanas nosacījumu izstrāde: skaidras vadlīnijas mākslas darbu nodošanai ekspluatācijā, ekspozīcijas uzturēšanā un ekspluatācijas pārtraukšanā;
- ✓ kopienas līdzdalība un izglītība: kopienas iesaiste pilsētvides mākslas izveidē, veidojot sadarbību ar apkaimju centriem, kā arī sabiedrības intereses un izpratnes veicināšana par mākslas procesiem un nozīmi pilsētvidē;
- ✓ dokumentācija un arhivēšana: publisko mākslas darbu digitālā arhīva veidošana pētniecības un kultūras tūrisma veicināšanas nolūkos.

Kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu pieejamība un sabiedrības līdzdalības iespējas Rīgas apkaimēs

Ņemot vērā to, ka pašreizējais kultūras infrastruktūras teritoriālais izvietojams Rīgas apkaimēs ir nevienmērīgs, pašvaldības iesaiste apkaimju kultūrvides veidošanā notiek vairākos virzienos.

Esošo resursu ietvaros tiek sniegti kultūras un kultūrizglītības pakalpojumi pašvaldības bibliotēkās, kultūras centros, mūzikas un mākslas skolās, muzejos u.c. **RCB filiālbibliotēkas** darbojas 22 Rīgas apkaimēs, sniedzot ne tikai bibliotēku pakalpojumus, bet arī iespēju robežās veidojot bibliotēkas par visiem pieejamu vietējās kopienas kultūras norišu un tikšanās vietu.

Pašvaldības kultūras centri darbojas septiņās Rīgas apkaimēs, piedāvājot plašu kultūras pakalpojumu klāstu dažādām sabiedrības mērķgrupām, nodrošinot infrastruktūru un administratīvo atbalstu amatiermākslas kolektīvu darbībai un citām sabiedrības līdzdalības kultūrā izpausmēm.

Pašvaldības kultūrizglītības iestādes darbojas astoņās Rīgas apkaimēs, piedāvājot bērniem un jauniešiem iespēju apgūt gan profesionālās ievirzes programmu, gan interešu izglītības programmas. RVP kultūrizglītības iestādēs īsteno arī dažāda veida kultūrizglītības un kultūras aktivitātes, kas pieejamas plašākai auditorijai, tādejādi kļūstot par būtiskiem apkaimju kultūras dzīves veidotājiem Rīgas pilsētā. Skolu audzēkņi regulāri sniedz priekšnesumus pansionātos, pirmsskolas izglītības iestādēs, baznīcās u.c. Pašvaldības muzeji, izstāžu zāle “Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa”, koncertorganizācija “Ave Sol” un Orķestris “Rīga” nodrošina kultūras piedāvājumu galvenokārt Rīgas vēsturiskā centra apkaimju iedzīvotājiem.

2024. gadā veiktā pētījuma “Sabiedrības integrācija Rīgā” iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka respondenti kopumā atzinīgi vērtē saņemtos pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu pakalpojumus. Augstākais vērtējums ir sniegts par RCB un filiālbibliotēku darbu (kopumā pozitīvi to vērtē 99% respondentu), 96% respondentu pozitīvi vērtē pašvaldības kultūras centru darbu un 94 % respondentu kopumā pozitīvi vērtē pašvaldības iestāžu sniegtos kultūrizglītības un interešu izglītības pakalpojumus.¹⁰⁶

Pamatnostādņu izstrādes laikā pašvaldības datu publicēšanas portālā GEO RĪGA veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina, ka **kopumā aptaujas respondenti pozitīvi vērtē kultūras iespējas Rīgā** (aptauja tika veikta skatot vienotā kontekstā gan publiskā, gan nevalstiskā kultūras

¹⁰⁶ KANTAR. Pētījums “Sabiedrības integrācija Rīgā”. Pieejams: https://apkaimes.lv/wp-content/uploads/2024/10/6775_RAIC_Sabiedribas_integracija_2024_FINAL_4.pdf

sektora aktivitātes). Tomēr, vērtējot kultūras iespējas Rīgas apkaimēs (kultūrvietas, kultūras pakalpojumu un pasākumu piedāvājums, brīvā laika aktivitātes, iesaistes iespējas amatiermākslas kolektīvos un interešu pulciņos), respondentu viedoklis ir kritiskāks. Tikai 51 % respondentu ir apmierināti ar kultūras iespējām savā apkaimē, bet 49% respondentu norādījuši, ka nav apmierināti ar kultūras iespējām apkaimē. 47 % no tiem, kuri pauduši kritiskus vērtējumus, kā neapmierinātības iemeslu norāda to, ka ir maz kultūras aktivitāšu/kultūras iespēju apkaimē, 11 % respondentu norādījuši, ka trūkst savlaicīga un viegli atrodamā informācija par pasākumiem, bet 9 % respondentu kā iemeslu norāda, ka apkaimē nav kultūras centra vai citas kultūrvietas pasākumu norisei un kolektīvu/interesu pulciņu darbībai¹⁰⁷.

Arī fokusgrupu diskusijās iedzīvotāji pauda viedokli, ka **apkaimēs trūkst infrastruktūras (gan iekštelpu, gan ārtelpu), kur apkaimes iedzīvotāji varētu īstenot vietējās kopienas aktivitātes, pulcēties, socializēties, kopīgi svinēt svētkus, baudīt kultūru, iesaistīties amatierkolektīvos, interešu izglītības pulciņos u.c.**

Vasaras periodā, kad laikapstākļi ir piemēroti brīvdabas pasākumu rīkošanai, lai paplašinātu kultūras iespējas Rīgas iedzīvotājiem, pašvaldība apkaimēs īsteno mobilās kultūrtelpas “Stropi” programmu, kā arī Rīgas Vasaras programmu, kuras ietvaros tiek piedāvāti dažāda veida un mēroga pasākumi. 2024. gadā pieejamā finansējuma ietvaros kultūrtelpa “Strops” darbojās piecās Rīgas apkaimēs - Bolderājā (RCB Bolderājas filiālbibliotēkas dārzā), Pļavniekos (Pļavnieku zaļajā birzī), Ķengaragā (Ķengaraga mūzikas un mākslas skolas dārzā), Ziepniekkalnā (Ēbelmuižas parkā) un Čiekurkalnā (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā). Kopumā “Stropu” programmu apmeklēja ap 4790 apmeklētāji.

2024. gada Vasaras programmas ietvaros tika īstenotas šādas galvenās aktivitātes:

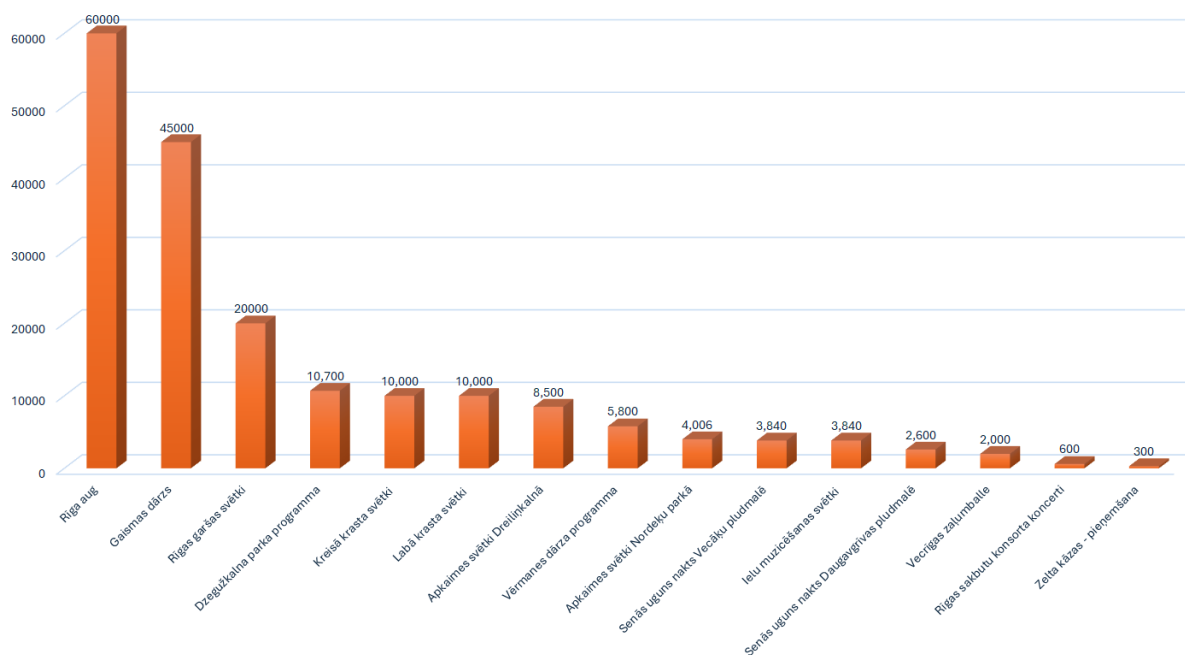
- ✓ Labā krasta svētki Dauderu parkā;
- ✓ Kreisā krasta svētki Uzvara parkā;
- ✓ Apkaimju svētki Dreiliņkalnā;
- ✓ Apkaimju svētki Nordeķu parkā;
- ✓ Senās uguns nakts Daugavgrīvā un Vecāķos;
- ✓ Rīgas dzimšanas dienas svinības Vecrīgā un Uzvaras parkā;
- ✓ Muzikālo parku programma Dzegužkalnā un Vērmanes dārzā;
- ✓ Vecrīgas zaļumballe.

Programmas veidošanā un īstenošanā bija iesaistītas gan pašvaldības iestādes, gan neatkarīgie producenti. Kopumā Vasaras programma ietvēra 25 pasākumus, kurus apmeklēja 142 186 Rīgas pilsēta iedzīvotāji un viesi (skat. 3.4. attēlu).

Izvērtējot Rīgas vasaras programmu, tika secināts, ka **pasākumu programmu īstenošana apkaimēs noteikti ir jāturpina, tomēr ir jādomā arī par pasākumu programmas piedāvājumu Rīgas vēsturiskajā centrā.** Kā to apliecina Rīgas iedzīvotāju, tūristu un pilsētas viesu aktivitāte, apmeklējot lielos pasākumus Uzvaras parkā, Vecpilsētā un 11. novembra krastmalā, ir nepieciešami arī šāda mēroga un veida pasākumi, kas atdzīvina kultūrvidi Vecpilsētā un Rīgas vēsturiskā centra teritorijā.

¹⁰⁷ Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums pievienots Pamatnostādņu 9. pielikumā.

3.4. attēls

Pārskats par Rīgas Vasaras programmas apmeklētāju skaitu 2024. gadā¹⁰⁸

Arī GEO RĪGA platformā veiktajā iedzīvotāju aptaujā respondenti pauduši viedokli, ka nepieciešams gan paplašināt pasākumu piedāvājumu apkaimēs, brīvdabas estrādēs, parkos un citur publiskajā telpā apkaimēs, gan arī ir jābūt tādiem pasākumiem kā Baltā nakts, Staro Rīga, Muzeju nakts, Rīgas svētki u.c. Aptaujas respondenti uzsver, ka būtu nepieciešams dažādot kultūras pasākumu piedāvājumu, lai tas būtu saistošs dažādām auditorijas mērķgrupām, dažādot pasākumu saturu un formu, lai tie neatkārtotos un nekļūtu vienveidīgi.

Starptautiskā sadarbība un konkurētspēja

Viens no starptautiskās sadarbības virzieniem, kurā savas kompetences ietvaros piedalās IKSD, ir **sadraudzības pilsētu kustība**. Pirmie kontakti pēckara periodā Rīgai ar ārvalstu pilsētām veidojās pagājušā gadsimta 60. gados un turpmākajos gados sadraudzības pilsētu tīkls pakāpeniski paplašinājās, veidojot sakarus ar pilsētām gan Eiropā, gan citos reģionos un kontinentos. Rīgai šobrīd ir 25 sadraudzības pilsētas piecos kontinentos, ar kurām noslēgtie līgumi kalpo par pamatu sadarbībai kultūras un izglītības, satiksmes organizēšanas un pilsētas attīstības, veselības, tūrisma, investīciju, uzņēmējdarbības, vides aizsardzības un citās jomās.¹⁰⁹

Rīga kā Baltijas reģiona metropole ir pievilcīgs starptautiskās sadarbības partneris gan jau esošajām sadraudzības pilsētām, gan arī citu valstu pašvaldībām, reģioniem un starptautiskajām organizācijām. Kultūras pārvalde, sadarbībā ar RITA regulāri organizē gan kultūras programmas sadraudzības pilsētās, gan sadraudzības pilsētu mākslinieku un kolektīvu uzņemšanu Rīgā, kā arī atbalsta sadarbības projektu īstenošanu starp Rīgas un sadraudzības pilsētu mākslinieciskajiem

¹⁰⁸ IKSD apkopotie dati.

¹⁰⁹ <https://www.riga.lv/lv/rigas-sadraudzibas-pilsetas>

kolektīviem, kultūras un kultūrizglītības organizācijām. Kultūras pārvalde pieejamā finansējuma robežās atbalsta amatiermākslas kolektīvu piedalīšanos starptautiskos konkursos un festivālos. Pašvaldības līdzfinansējuma konkursos pieejamā finansējuma ietvaros tiek atbalstīta arī NVO un privātā sektora starptautisko projektu īstenošana.

Lai virzītos uz Rīgas, kā starptautiski atpazīstamas kultūras metropoles vīzijas sasniegšanu, nākamajā plānošanas periodā ir jāpalielina atbalsts liela mēroga kultūras pasākumu un iniciatīvu (t.sk. privātpersonu organizēto festivālu), kas veicina Rīgas atpazīstamību un ārvalstu tūristu piesaisti, attīstības un konkurētspējas palielināšanai. Ļoti būtiska ir sadarbība ar valsts un nevalstiskā sektora institūcijām, lai turpinātu darbu pie tādu nacionālas un starptautiskas nozīmes kultūras enkurobjektu ieceru virzības kā Rīgas Filharmonija un Laikmetīgās mākslas muzejs.

Rīgas pilsēta ir iesaistījusies arī vairākos starptautiskajos tīklos, un regulāri piedalās šo tīklojumu iniciētajās aktivitātēs:

- ✓ Baltijas jūras pilsētu savienība – UBC (*Union of Baltic Cities*), kas apvieno pilsētas no Baltijas jūras reģiona valstīm, darbs tiek organizēts komisijās pēc pašvaldību darbības jomām (piem. kultūra, vide, drošība, izglītība, jaunatne u.c.);
- ✓ Eiropas lielo pilsētu organizācija EUROCITIES, kas apvieno vairāk kā 200 pilsētas Eiropā, darbs tiek organizēts tematiskajās komisijās pēc pašvaldību kompetences jomām;
- ✓ Pasaules kultūras mantojuma pilsētu organizācija OWHC (*Organisation of World Heritage Cities*), kas apvieno pilsētas, kuras iekļautas UNESCO pasaules kultūras mantojuma sarakstā.

Arī IKSD padotības iestādes ir iesaistījušās un aktīvi līdzdarbojas starptautiskās organizācijās:

- ✓ RCB darbojas starptautiskajā bibliotēku asociāciju un institūciju federācijā IFLA – *International Federation of Library Associations and Institutions*;
- ✓ Rīgas Jūgendstila centrs darbojas starptautiskajā jūgendstila mantojuma organizācijā *Art Nouveau European Route*;
- ✓ Ziemeļrīgas Kultūras apvienība ir iesaistījusies Starptautiskajā Eiropas kultūras centru tīklojumā *European Network of Cultural Centres*;
- ✓ Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola aktīvi līdzdarbojas Starptautiskajā Mākslas izglītības asociācijā *InSEA - The International Society for Education Through Art*.

Pamatnostādņu īstenošanas periodā **plānots aktivizēt IKSD Kultūras pārvaldes un tās padotības iestāžu iesaisti ES struktūrfondu un programmu finanšu līdzekļu apgūvē**, aktīvi iesaistoties citu institūciju iniciētos projektos kā partnerorganizācijām, kā arī uzņemoties vadošās organizācijas lomu projektu iniciēšanā, sagatavošanā un realizēšanā. Projektu izstrādē plānots sadarboties arī valsts un nevalstiskā sektora Rīgas kultūras ekosistēmas dalībniekiem.

Kultūras ietekme uz sabiedrības integrāciju

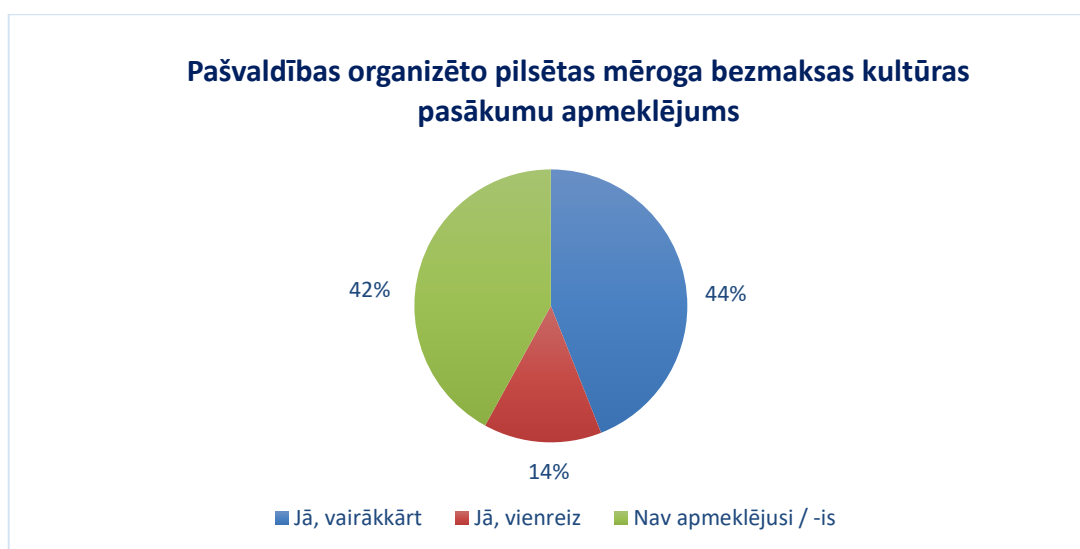
Pašvaldības attīstības plānošanas kontekstā sabiedrības integrācija kā ilgtermiņa attīstības mērķu sasniegšanas rīcības virziens noteikts gan RIAS2030, gan kā horizontāla līmeņa politika AP2027, gan vidēja termiņa plānošanas dokumentā “Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019. – 2024. gadam”¹¹⁰. **Sabiedrības integrācijas politika tiek veidota kā horizontāla politika, kas aptver dažādas dzīves jomas – izglītību, kultūru, pilsonisko līdzdalību, sociālo kontaktu veidošanu, latviešu valodas zināšanas un lietošanu, sociālo iekļaušanos un citas.**

2024. gadā veiktā pētījuma “Sabiedrības integrācija Rīgā”¹¹¹, iedzīvotāju aptaujas rezultāti rāda, ka kultūras pasākumi iedzīvotāju vidū tiek uztverti kā nozīmīgs sabiedrības integrāciju veicinošs instruments. Atbildot uz jautājumu, kādi pasākumi būtu nepieciešami sabiedrības saliedētības veicināšanai, respondenti visbiežāk nosaukuši šādus pasākumu veidus:

- ✓ kopīgi pasākumi dažādām tautībām (23%);
- ✓ valodu kursi (18%);
- ✓ kultūras pasākumi (17%).

Būtisks faktors sabiedrības integrācijas veicināšanai ir **bezmaksas pasākumu iespējas**, ņemot vērā, ka dzīves līmenis Latvijā ir viens no zemākajiem ES un daļa sabiedrības nevar atļauties savos izdevumos iekļaut maksas kultūras pasākumu apmeklēšanu. Pētījuma “Sabiedrības integrācija Rīgā” dati rāda, ka 58% rīdzinieku pēdējo divu gadu laikā ir apmeklējuši Rīgas pašvaldības organizētos pilsētas mēroga bezmaksas kultūras pasākumus (44% – vairākkārt, 14% – vienreiz). Savukārt 42% Rīgas iedzīvotāju norāda, ka nav apmeklējuši Rīgas pašvaldības organizētos pilsētas mēroga bezmaksas kultūras pasākumus pēdējo divu gadu laikā (3.5. attēls).

3.5. attēls

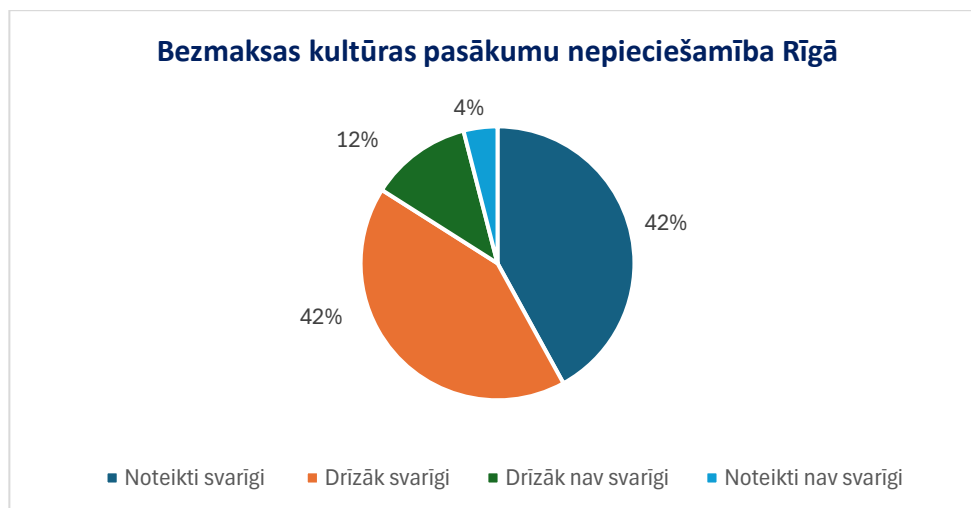

¹¹⁰ Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019.–2024.gadam. Apstiprinātas ar Rīgas domes 25.09.2019. lēmumu Nr.2589. Pieejams: <https://sus.lv/node/2317>

¹¹¹ KANTAR. Pētījums “Sabiedrības integrācija Rīgā”. Pieejams: https://apkaimes.lv/wp-content/uploads/2024/10/6775_RAIC_Sabiedribas_integracija_2024_FINAL_4.pdf

Kā redzams 3.6. attēlā, 84% pētījuma respondentu norāda, ka viņiem ir svarīgi, ka Rīgā ir pieejami pašvaldības organizēti pilsētas mēroga bezmaksas kultūras pasākumi (42% – noteikti svarīgi; 42% – drīzāk svarīgi). To, ka tas nav svarīgi, norāda 16% rīdzinieku (12% – drīzāk nav svarīgi; 4% – noteikti nav svarīgi).

3.6. attēls

Pašvaldības organizētie un atbalstītie publiskie kultūras pasākumi katru gadu norisinās saskaņā ar IKSD apstiprināto gada norišu kalendāru, piedāvājot plašu bezmaksas norišu klāstu valsts svētku un tradicionālo svētku ievaros, Rīgas vasaras kultūras pasākumu programmas ietvaros, Mūsdienu kultūras forumā “Baltā nakts”, apkaimju kultūrtelpās “Strops” u.c.

Būtisku ieguldījumu sabiedrības integrācijas veicināšanā sniedz **pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādes**, lielu daļu savu pakalpojumu nodrošinot bez maksas, vai piedāvājot atlaides mazāk aizsargātajām sabiedrības grupām, kā arī īstenojot dažādus projektus sabiedrības integrācijas kontekstā.

Nozīmīga loma sabiedrības saliedēšanā ir **pašvaldības atbalstīto amatiermākslas kolektīvu darbībai**, kuros bez maksas ir iespēja iesaistīties dažādu sabiedrības grupu pārstāvjiem. 2024. gadā pašvaldības dibinātajās kultūras iestādēs darbojas 175 amatiermākslas kolektīvi, papildus tam, IKSD konkursa “Līdzfinansējums amatiermākslas kolektīvu atbalstam” ietvaros pašvaldības līdzfinansējums piešķirts 110 amatiermākslas kolektīviem, kuru dibinātājs nav RVP.

Lai veicinātu dažādu tautību kultūras identitātes saglabāšanu un popularizēšanu, **pašvaldība atbalsta vairāk kā divdesmit mazākumtautību amatiermākslas kolektīvus** (lietuviešu, vācu, ebreju, krievu, baltkrievu u. c). Lai dotu iespēju kultūras procesā iesaistīties cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, konkursa “Līdzfinansējums amatiermākslas kolektīvu atbalstam” ietvaros **pašvaldība atbalsta astoņus Latvijas Neredzīgo biedrības un divus Latvijas Nedzirdīgo savienības amatiermākslas kolektīvus**.

Būtiska loma sabiedrības integrācijas veicināšanā ir arī **pašvaldības līdzfinansējuma konkursos atbalstītajiem nevalstiskā sektora projektiem**, kas mērķēti uz kultūras pieejamības un piekļūstamības uzlabošanu dažādām sabiedrības grupām. Pamatnostādņu īstenošanas periodā jāturpina atbalstīt mazāk aizsargāto sabiedrības grupu iesaisti kultūras procesos, īpašu uzmanību pievēršot cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem kultūras piekļūstamības uzlabošanai.

3. 6. Identificēto problēmu kopsavilkums

Kultūras nozares attīstības plānošanā būtiski ir identificēt nozīmīgākos kultūrvides attīstību kavējošos faktorus, kas tika identificēti Pamatnostādņu izstrādes procesā – gan darba grupas sanāsmēs, gan veicot konsultācijas, intervijas un fokusgrupu diskusijas ar Pamatnostādņu izstrādē iesaistītajām pašvaldības struktūrvienībām un iestādēm, valsts pārvaldes iestādēm, valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora kultūras institūcijām, dažādu jomu kultūras nozares ekspertiem un apkaimju biedrību pārstāvjiem, kā arī izmantojot iedzīvotāju aptaujā iegūto informāciju.

Apkopojot un izanalizējot iegūto informāciju, kultūras attīstību kavējošie faktori tika sagrupēti vairākos tēmu blokos. Balstoties uz identificēto problēmu analīzi, tika noteikti Pamatnostādņu galvenie rīcības virzieni un uzdevumi, kā arī prioritāri veicamie pasākumi plānošanas periodam.

Kultūras infrastruktūra un materiālie resursi

- 1) Morāli novecojusi, sliktā tehniskā stāvoklī esoša pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums.
- 2) Nepietiekams vides piekļūstamības nodrošinājums cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādēs.
- 3) Telpu trūkums gan pašvaldības kultūras iestāžu darbībai un attīstībai – amatiermākslas kolektīvu un interešu pulciņu mēģinājumiem, gan sadarbības iespējām ar NVO sektoru (apkaimju biedrībām, sabiedriskā labuma organizācijām u.c.).
- 4) Telpu sliktais stāvoklis un nepietiekamība kavē kvalitatīvu kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu nodrošināšanu un piedāvājuma paplašināšanas iespējas, kā arī samazina iestāžu finanšu ieņēmumu iespējas.
- 5) Nepietiekami labiekārtota publiskā telpa pie pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestādēm, kas samazina ārtelpas aktivitāšu iespējas.
- 6) Nepietiekams vides mākslas un pilsētvides noformējuma nodrošinājums apkaimēs.
- 7) Gan valsts, gan pašvaldības līmenī trūkst instrumentu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunas kultūras infrastruktūras attīstīšanai.

Kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu pieejamība apkaimēs

- ✓ Gan kultūrvietu kopumā, gan pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu izvietojums Rīgā ir ļoti nevienmērīgs, daļā Rīgas apkaimju kultūrvietu nav vispār, kā rezultātā nav iespējams nodrošināt kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu sabalansētu pieejamību visās Rīgas apkaimēs.
- ✓ Pieprasījums pēc profesionālās ievirzes kultūrizglītības Rīgā pārsniedz mūzikas un mākslu skolu audzēkņu uzņemšanas kapacitāti. Profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes rīko jaunu audzēkņu uzņemšanas atlasu, taču bērnu skaits, kuri vēlētos attīstīt talantus mūzikā un mākslā, ievērojami pārsniedz izglītības iestāžu audzēkņu uzņemšanas iespējas, jo kultūrizglītības iestāžu kapacitāti un attīstības iespējas Rīgā būtiski ierobežo telpu trūkums.
- ✓ Pamatnostādņu izstrādes gaitā, fokusgrupu diskusijās ar apkaimju iedzīvotājiem tika pausts viedoklis, ka Rīgas apkaimju iedzīvotāji vēlētos, lai viņu bērniem būtu iespējas

saņemt kultūrizglītības un interešu izglītības pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai, vēlams savā apkaimē, ko esošās infrastruktūras ietvaros nav iespējams nodrošināt.

- ✓ Iedzīvotāju aptaujā kā galvenie neapmierinātības ar kultūras iespējām apkaimēs iemesli norādīti: maz kultūras aktivitāšu/kultūras iespēju apkaimēs, trūkst savlaicīga un viegli atrodamā informācija par pasākumiem, nav kultūras centra vai citas kultūrvietas pasākumu norisei un kolektīvu/interesu pulciņu darbībai.
- ✓ Pašvaldības kultūras iestādēs lielākoties nav nepieciešamā tehnoloģiskā aprīkojuma, lai nodrošinātu kultūras pakalpojumu satura piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem (redzes, dzirdes, garīga rakstura), kā arī iestāžu darbiniekiem nav nepieciešamo zināšanu par satura piekļūstamības risinājumiem cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Kultūras līdzdalības iespējas apkaimēs

- ✓ Rīgas apkaimēs trūkst infrastruktūras (gan iekštelpu, gan ārtelpu), kur apkaimes iedzīvotāji varētu īstenot vietējās kopienas aktivitātes, pulcēties, socializēties, kopīgi svinēt svētkus, baudīt kultūru, iesaistīties amatierkolektīvos, interešu izglītības pulciņos u.c.
- ✓ Gan fokusgrupas diskusijās, gan iedzīvotāju aptaujā tika pausts viedoklis, ka Rīgas apkaimju iedzīvotāji vēlētos lielākas iespējas iesaistīties amatiermākslas kolektīvos un interešu pulciņos savā apkaimē, ko šobrīd nav iespējas nodrošināt nepietiekamās pašvaldības kultūras infrastruktūras dēļ.
- ✓ Telpu trūkuma dēļ nav iespējams pilnvērtīgi īstenot AP2027 izvirzīto uzdevumu – stiprināt iesaistes iespējas un prasmju attīstību dažādām sabiedrības grupām mūsdienu kultūras izpausmēs, piemēram, fotomākslā, mūsdienu dejā, cirkā, teātrī, neakadēmiskajā mūzikā u.c.

Starptautiskā sadarbība un konkurētspēja

- ✓ Nepietiekams pašvaldības finansējums liela mēroga starptautiski konkurētspējīgu kultūras projektu īstenošanai.
- ✓ Nepietiekama ES fondu un programmu finansējuma apguve, kas ļautu piesaistīt papildus finansējumu kultūras un kultūrizglītības projektu īstenošanai, profesionālās pilnveides, mobilitātes, pieredzes apmaiņas u.c. projektiem.
- ✓ Gan valsts, gan pašvaldības līmenī trūkst instrumentu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī nacionāla un starptautiska mēroga kultūras infrastruktūras attīstīšanai.
- ✓ Valsts un starptautiskas nozīmes kultūras enkurobjektu (Rīgas Filharmonija, Laikmetīgās mākslas muzejs) attīstības ieceru lēnā virzība.

Mērķauditorijas paplašināšana

- ✓ Lai uzlabotu un attīstītu kultūras un kultūrizglītības pakalpojumu piedāvājumu, būtiska nozīme ir mērķauditorijas viedokļa izpētei un analīzei. Finansējuma trūkuma dēļ līdz šim nav bijis iespējams īstenot regulāru padziļinātu mērķauditorijas vajadzību un patēriņa paradumu izpēti, kas būtu jāveic vismaz reizi divos gados.

- ✓ Fokusgrupu diskusijās un iedzīvotāju aptaujā kā viens no problēmaspektiem komunikācijā ar mērķauditoriju tika norādīts savlaicīgas un viegli atrodamas informācijas trūkums par pasākumiem, kā arī amatiermākslas kolektīvu un interešu pulciņu darbību. Kā arī, tika norādīts, ka informācijai būtu jābūt pieejamai un piekļūstamai ne tikai interneta vidē, bet arī pilsētvidē, masu medijos, drukātajā presē un materiālos, jo ne visas sabiedrības grupas izmantot internetu un sociālo tīklu vidi.
- ✓ Vides reklāma pilsētvidē ir ļoti svarīga, taču šobrīd tā sniedz vairāk vizuālu nekā saturisku informāciju par kultūras norisēm Rīgā. Vides stendi šobrīd kalpo, lielākoties, kā pilsētvides vizuālais noformējums nevis reklāmas /informatīvais rīks mērķauditorijas informēšanai. Būtu jāmeklē balanss starp vizuālo un informatīvo komunikāciju, kā arī jāpalielina afišu stabu skaits un vienmērīgs izvietojums apkaimēs.

Konkurētspējīgs atalgojums un profesionālā pilnveide

- ✓ Lai kultūras un kultūrizglītības iestādes varētu nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu Rīgas iedzīvotājiem, būtiska nozīme ir profesionālu, augsti kvalificētu darbinieku piesaistei. Kultūras un kultūrizglītības iestādēm zemā atalgojuma dēļ tādās amatu grupās kā projektu vadītājs, administratīvais darbinieks, muzeja speciālists, bibliotekārs, instrumentu mūziķis u.c. ir grūtības piesaistīt kvalificētus darbiniekus.
- ✓ Jāstiprina kultūras un kultūrizglītības iestāžu darbinieku profesionālās pilnveides sistēma un kapacitāte. Nepieciešams izstrādāt un īstenot starpnozaru apmācības programmas par kultūras piekļūstamību, auditorijas attīstīšanu, starptautisko projektu izstrādi u.c., kā arī veicināt darbinieku pieredzes apmaiņas un mobilitātes iespējas.

Sadarbības uzlabošana ar publiskā un nevalstiskā sektora institūcijām

- ✓ Ņemot vērā, ka RVP administratīvā struktūra ir ļoti sazarota un ar kultūras nozari saistītu jautājumu risināšanā atbildība tiek dalīta starp IKSD un citām RVP struktūrvienībām, kas iesaistās savas kompetences ietvaros, būtu nepieciešams uzlabot iekšējo komunikāciju un koordināciju starp iesaistītajām RVP struktūrvienībām;
- ✓ Jāuzlabo informācijas aprīte, iekšējā komunikācija un sadarbības mehānismi starp IKSD padotības iestādēm, IKSD un RVP struktūrvienībām.
- ✓ Jāuzlabo sadarbība ar valsts un nevalstiskā kultūras sektora institūcijām, veidojot stratēģiskās partnerības, kā arī attīstot līdzdalības pārvaldības principus Rīgas kultūras pārvaldībā.

4 MĒRĶIS UN POLITIKAS REZULTĀTI

Pamatnostādņu **mērķis** definēts sasaitē ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem, **politikas rezultāti** noteikti atbilstoši izvirzītajam Pamatnostādņu mērķim. **Rīcības virzieni un uzdevumi** noteikti, ņemot vērā AP2027 Rīcības plānā un Investīciju plānā iekļautās prioritārās rīcības un investīciju projektus, kā arī izvirzot jaunas iniciatīvas, kas nepieciešamas Pamatnostādņu izstrādes laikā identificēto izaicinājumu risināšanai. Pamatnostādņu uzdevumi ietver gan dokumenta darbība laikā īstenojamās aktivitātes, gan tādas aktivitātes, kuru īstenošanai nepieciešami priekšdarbi, kas ietver izpēti, saskaņošanu ar kompetentajām institūcijām, apjomīgus investīciju pasākumus un būtu risināmi ilgtermiņā.

Pamatnostādņu mērķis
Daudzveidīgas, autentiskas un starptautiski konkurētspējīgas kultūrvides veidošana Rīgā, veicinot kultūras pieejamību un pieklūstamību dažādām sabiedrības grupām
Politikas rezultāti
1. Sekmēta kultūras piedāvājuma sabalansētība, kultūras norišu un pilsētvides mākslas pieejamība Rīgas apkaimēs. 2. Veicināta kultūras piedāvājuma kvalitāte, daudzveidība un pieklūstamība dažādām sabiedrības grupām. 3. Palielinājusies sabiedrības līdzdalība kultūras procesos. 4. Uzlabojusies kultūras infrastruktūras kvalitāte un vides pieklūstamība. 5. Palielinājusies Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība.

5 RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI

Rīcības virzieni un uzdevumi
RV1 Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs U 1.1. Veikt detalizētu Rīgas apkaimju kultūrkartēšanu un izstrādāt apkaimju kultūrvides attīstības plānu. U.1.2. Dažādot un paplašināt kultūras norišu piedāvājumu apkaimēs, stiprinot pašvaldības, valsts un nevalstiskā sektora kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību. U 1.3. Attīstīt pilsētvides mākslu un nodrošināt kvalitatīvu pilsētvides noformējumu Rīgas apkaimēs. U 1.4. Uzlabot informācijas pieejamību un pieklūstamību dažādām sabiedrības grupām par kultūras iespējām un piedāvājumu apkaimēs.

U.1.5. Vākt un analizēt statistikas datus, kā arī veikt pētījumus par kultūras piedāvājumu un patēriņu Rīgas apkaimēs.

RV2 Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi

U 2.1. Veicināt sabalansētu laikmetīgās kultūras un tradicionālo kultūras iespēju piedāvājumu, nodrošinot atbilstošus atbalsta instrumentus.

U 2.2. Radīt priekšnoteikumus pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai; pašvaldības un NVO profesionālās mākslas un amatiermākslas kolektīvu attīstībai.

U 2.3. Veikt pašvaldības kultūras iestāžu pakalpojumu satura piekļūstamības cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem auditu, izstrādāt rīcības plānu piekļūstamības uzlabošanai.

U 2.4. Stiprināt valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora institūciju un kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.

RV3 Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos

U 3.1. Daudzveidīgu sabiedrības līdzdalības formu atbalsta mehānismu attīstīšana.

U 3.2. Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana.

U 3.3. Līdzdalīgas pārvaldības pamatprincipu integrēšana RVP kultūras pārvaldībā.

U 3.4. Dažādu sabiedrības mērķgrupu vajadzību izpēti un atbilstoša piedāvājuma veidošana.

RV4 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums

U 4.1. Īstenot AP2027 Investīciju plānā iekļauto kultūras infrastruktūras attīstības projektus un virzīt jaunās iniciatīvas infrastruktūras sakārtošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).

U 4.2. Veikt RVP kultūras iestāžu vides piekļūstamības auditu, regulāru monitoringu un sagatavot rīcības plānu vides piekļūstamības uzlabošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).

U 4.3. Modernizēt pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu tehnoloģisko aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālos resursus (sadarbībā ar RDA, ĪD, RN).

U. 4.4. Pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurojektu attīstības ieceru virzības nodrošināšana (sadarbībā ar ĪD, RN, KM).

RV5 Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība

U 5.1. Uzlabot ES fondu un programmu finansējuma piesaisti kultūras un radošo industriju, kultūrizglītības, mobilitātes, profesionālās pilnveides un mūžizglītības jomā.

U 5.2. Attīstīt atbalsta instrumentus pašvaldības iestāžu un kolektīvu, kā arī nevalstiskā sektora kultūras organizāciju starptautiskās sadarbības, pārstāvniecības un mobilitātes projektu īstenošanai.

U 5.3. Palielināt jau esošos un attīstīt jaunus atbalsta instrumentus starptautiski konkurētspējīgu kultūras pasākumu, projektu un programmu īstenošanai.

U.5.4. Izstrādāt un īstenot vienotu komunikācijas stratēģiju Rīgas kultūrvietu un kultūras pasākumu starptautiskās atpazīstamības veicināšanai (sadarbībā ar KP, RITA).

Rīcības virziens 1

Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs

Pamatnostādņu pirmais rīcības virziens nosaka veicamos uzdevumus, prioritāros pasākumus un vidēja termiņa aktivitātes, kas nepieciešamas, lai uzlabotu kultūras piedāvājuma sabalansētību, kultūras pakalpojumu pieejamību un kultūrvides attīstību Rīgas apkaimēs. Balstoties uz veikto situācijas izpēti, noteikti pieci galvenie uzdevumi (skat. tabulu), kas katrs attiecīgi ietver plašu veicamo aktivitāšu kopumu.

RV 1 Uzdevumi

Nr.	Uzdevums	Izpildes termiņš (gads)	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sasaiste ar politikas rezultātu
1.1.	Veikt detalizētu visu Rīgas apkaimju kultūrkartēšanu un izstrādāt apkaimju kultūrvides attīstības plānu.	2028	IKSD	PAD, RAIC, IKSD padotības iestādes, nevalstiskā sektora institūcijas	1, 3
1.2.	Dažādot un paplašināt kultūras norišu piedāvājumu apkaimēs, stiprinot pašvaldības, valsts un nevalstiskā sektora kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.	2028	IKSD	RAIC, IKSD padotības iestādes, nevalstiskā sektora institūcijas	1, 3
1.3.	Attīstīt pilsētvides mākslu un nodrošināt kvalitatīvu pilsētvides noformējumu Rīgas apkaimēs.	2028	IKSD	PAD	1
1.4.	Uzlabot informācijas pieejamību un piekļūstamību dažādām sabiedrības grupām par kultūras iespējām un piedāvājumu apkaimēs.	2028	IKSD	KP, RAIC, RDA, LD, IKSD padotības iestādes, nevalstiskā sektora institūcijas	1, 3
1.5.	Vākt un analizēt statistikas datus, kā arī veikt pētījumus par kultūras piedāvājumu un patēriņu Rīgas apkaimēs.	2028	IKSD	PAD, AIC, KP	1, 3

RV 1 Uzdevumu izpildes rādītāji

Sasaiste ar uzdevumu	Indikators (nosaukums, apraksts)	Datu avots indikatora vērtības aprēķinam	Bāzes vērtība (2024. gads)	Mērķa vērtība
1.1.	Veikta apkaimju kultūrkartēšana, izstrādāts apkaimju kultūrvides attīstības plāns.	IKSD	0	1
1.2.	Kultūrtelpas “Strops” apmeklētāju skaits gadā.	IKSD	4790	5000
1.2.	Rīgas Vasaras programma apmeklētāju skaits gadā.	IKSD	142 186	145 000
1.2.	Apmeklētāju skaits (klātienē) radošo kvartālu un teritoriju un profesionālo nevaldības kultūras organizāciju līdzfinansējuma konkursa ietvaros īstenotajās aktivitātēs gadā.	IKSD	2 915 480	2 920 000
1.3.	Izstrādāta pilsētvides mākslas stratēģija un rīcības plāns.	IKSD, PAD	0	1
1.3.	Ielu mākslas, apkaimju mākslas un laikmetīgās vides mākslas objektu skaits plānošanas periodā.	IKSD	7	25
1.4.	Informatīvo kampaņu kultūras pasākumu popularizēšanai apkaimēs ietvaros izstrādāto un īstenoto vizuāli grafisko koncepciju skaits gadā.	IKSD	14	15
1.4.	Sasniegtais sekotāju skaits pašvaldības sociālo tīklu kontā “Stropi” plānošanas periodā.	IKSD	4043	5000
1.5.	IKSD datu bāzes izveide par kultūras piedāvājumu un patēriņu apkaimēs.	IKSD	0	1
1.5.	Veikto pētījumu par kultūras piedāvājumu/patēriņu apkaimēs skaits plānošanas periodā.	IKSD	0	2

Rīcības virziens 2

Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi

Pamatnostādņu otrais rīcības virziens nosaka veicamos uzdevumus, prioritāros pasākumus un vidēja termiņa aktivitātes, kas nepieciešamas, lai veidotu kvalitatīvu, dažādām mērķauditorijām saistošu un pieklūstamu kultūras pakalpojumu piedāvājumu Rīgā. Rīcības virziens ietver arī nepieciešamās aktivitātes pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu cilvēkresursu kapacitātes un materiālo resursu uzlabošanai. Balstoties uz veikto situācijas izpēti, noteikti četri galvenie uzdevumi (skat. tabulu), kas katrs attiecīgi ietver plašu veicamo aktivitāšu kopumu.

RV 2 Uzdevumi

Nr.	Uzdevums	Izpildes termiņš (gads)	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sasaiste ar politikas rezultātu
2.1.	Veicināt sabalansētu laikmetīgās kultūras un tradicionālo kultūras iespēju piedāvājumu, nodrošinot atbilstošus atbalsta instrumentus.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, nevalstiskā sektora institūcijas	1, 2
2.2.	Radīt priekšnoteikumus pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai; pašvaldības un NVO profesionālās mākslas un amatiermākslas kolektīvu attīstībai.	2028	IKSD	ĪD, RN, RDA, FD	1, 2, 3
2.3.	Veikt pašvaldības kultūras iestāžu pakalpojumu satura pieklūstamības cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem auditu, izstrādāt rīcības plānu pieklūstamības uzlabošanai.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, RAIC, RDA, ĪD, RN, LD	2, 3
2.4.	Stiprināt valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora institūciju un kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, RAIC, valsts un nevalstiskā sektora institūcijas	1, 2, 3

RV 2 Uzdevumu izpildes rādītāji

Sasaiste ar uzdevumu	Indikators (nosaukums, apraksts)	Datu avots indikatora vērtības aprēķinam	Bāzes vērtība (2024.gads)	Mērķa vērtība
2.1.	Apmeklētāju skaits (klātienē) līdzfinansējuma konkursa privātpersonu organizētajiem kultūras un mākslas nozares pasākumiem īstenotajos projektos.	IKSD	262 144	265 000
2.1.	RCB apmeklējumu (klātienē) skaits plānošanas periodā.	RCB, IKSD	591 588	598 000
2.1.	Apmeklētāju skaits kultūras centru rīkotajos bezmaksas un maksas pasākumos plānošanas periodā (klātienē).	IKSD	797 044	800 000
2.1.	Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmās pašvaldības kultūrizglītības iestādēs plānošanas periodā.	IKSD	4068	4200
2.2.	Pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu darbinieku atalgojuma % pieaugums gadā.	IKSD	2,5%	10%
2.2.	Pašvaldības kultūras iestāžu darbinieku profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumu skaits gadā.	IKSD	5	10
2.3.	Pašvaldības iestāžu kultūras pakalpojumu satura pieklūstamības cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem auditu skaits plānošanas periodā.	IKSD	1	49
2.4.	Īstenoto sadarbības pasākumu, semināru, konferenču skaits ar valsts un nevalstiskā sektora organizācijām un nozares ekspertiem gadā.	IKSD	2	4

Rīcības virziens 3

Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos

Pamatnostādņu trešais rīcības virziens nosaka veicamos uzdevumus, prioritāros pasākumus un vidēja termiņa aktivitātes, kas nepieciešamas, lai uzlabotu sabiedrības līdzdalību kultūras procesos. Rīcības virziens ietver aktivitātes dažādu sabiedrības līdzdalības formu kultūrā atbalsta instrumentu attīstīšanai, paredzot gan jaunu līdzdalības formu veicināšanu, gan Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšanu, dažādu sabiedrības mērķa grupu vajadzību izpēti, kā arī aktivitāšu kopumu līdzdalīgas pārvaldības principu ieviešanai RVP kultūras pārvaldībā. Balstoties uz veikto situācijas izpēti, tika noteikti četri galvenie uzdevumi (skat. tabulu), kas katrs attiecīgi ietver plašu veicamo aktivitāšu kopumu.

RV 3 Uzdevumi

Nr.	Uzdevums	Izpildes termiņš (gads)	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sasaiste ar politikas rezultātu
3.1.	Daudzveidīgu sabiedrības līdzdalības formu atbalsta mehānismu attīstīšana.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, nevalstiskā sektora institūcijas. PAD, RAIC	3
3.2.	Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, NVO	3
3.3.	Līdzdalīgas pārvaldības pamatprincipu integrēšana RVP kultūras pārvaldībā.	2028	IKSD	RAIC, PAD, nevalstiskā sektora institūcijas	3
3.4.	Dažādu sabiedrības mērķgrupu vajadzību izpēti un atbilstoša piedāvājuma veidošana.	2028	IKSD	RAIC, PAD, LD, nevalstiskā sektora institūcijas	1, 2, 3, 4, 5

RV 3 Uzdevumu izpildes rādītāji

Sasaiste ar uzdevumu	Indikators (nosaukums, apraksts)	Datu avots indikatora vērtības aprēķinam	Bāzes vērtība (2024. gads)	Mērķa vērtība
3.1.	RD 20.12.2023. saistošo noteikumu Nr. RD-23-249-sn "Par pašvaldības atbalstu kultūras, mākslas pasākumu īstenošanai un amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanai Rīgā" aktualizācija 2026. gadā.	IKSD	1	1
3.1.	Pašvaldības līdzfinansējuma konkursa amatiermākslas kolektīvu pasākumu un citu sabiedrības līdzdalības formu atbalstīšanai izveide.	IKSD	0	1
3.2.	Pašvaldības kultūras iestāžu amatiermākslas kolektīvu kopējais skaits plānošanas periodā.	IKSD	175	175
3.2.	Pašvaldības atbalstīto citu dibinātāju amatiermākslas kolektīvu kopējais skaits plānošanas periodā.	IKSD	110	110
3.2.	Dalībnieku kopējais skaits pašvaldības atbalstītajos amatiermākslas kolektīvos plānošanas periodā.	IKSD	8938	9500
3.3.	IKSD kultūras nozares konsultatīvās padomes izveide 2025. gadā, iesaistot nevalstiskā un publiskā sektora organizāciju pārstāvjus un ekspertus.	IKSD	0	1
3.4.	Veikto pētījumu par dažādu sabiedrības mērķgrupu kultūras vajadzībām skaits plānošanas periodā.	IKSD	1	2

Rīcības virziens 4

Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums

Pamatnostādņu ceturtais rīcības virziens nosaka veicamos uzdevumus, prioritāros pasākumus un vidēja termiņa aktivitātes, kas nepieciešamas, lai modernizētu pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu tehnoloģisko aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālos resursus, kā arī radītu priekšnoteikumus jaunu pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurobjektu attīstības ieceru virzībai. Balstoties uz veikto situācijas izpēti, tika noteikti četri galvenie uzdevumi (skat. tabulu), kas katrs attiecīgi ietver plašu veicamo aktivitāšu kopumu

RV 4 Uzdevumi

Nr.	Uzdevums	Izpildes termiņš (gads)	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sasaiste ar politikas rezultātu
4.1.	Īstenot AP2027 Investīciju plānā iekļautos kultūras infrastruktūras attīstības projektus un virzīt jaunās iniciatīvas infrastruktūras sakārtošanai.	2028	ĪD, RN	IKSD, PAD, FD, IKSD padotības iestādes	4
4.2.	Veikt RVP kultūras iestāžu vides piekļūstamības auditu, regulāru monitoringu un sagatavot rīcības plānu vides piekļūstamības uzlabošanai.	2028	IKSD	ĪD, RN, IKSD padotības iestādes	4
4.3.	Modernizēt pašvaldības kultūras iestāžu tehnoloģisko aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālos resursus.	2028	ĪD, RN, RDA	IKSD un IKSD padotības iestādes	2, 4
4.4.	Pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurobjektu attīstības ieceru virzības nodrošināšana.	2028	ĪD, RN	IKSD, Kultūras ministrija	2, 4, 5

RV 4 Uzdevumu izpildes rādītāji

Sasaiste ar uzdevumu	Indikators (nosaukums, apraksts)	Datu avots indikatora vērtības aprēķinam	Bāzes vērtība (2024. gads)	Mērķa vērtība
4.1.	Īstenoto AP2027 Investīciju plānā iekļauto infrastruktūras attīstības projektu skaits plānošanas periodā.	IKSD, PAD, ĪD, RN	14 (plānots)	14
4.2.	Pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu veikto vides piekļūstamības auditu skaits plānošanas periodā.	IKSD	0	49
4.2.	Izstrādāts rīcības plāns pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu vides piekļūstamības uzlabošanai plānošanas periodā.	IKSD	0	1
4.3.	Izstrādāts rīcības plāns pašvaldības kultūras iestāžu tehnoloģiskā aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālo resursu uzlabošanai plānošanas periodā.	IKSD	0	1
4.3.	Sasniegtais sekotāju skaits pašvaldības sociālo tīklu kontā plānošanas periodā.	IKSD	14 512	14 900
4.4.	Īstenoto pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurojektu attīstības projektu skaits plānošanas periodā.	IKSD	2	5

Rīcības virziens 5

Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība

Pamatnostādņu piektais rīcības virziens nosaka veicamos uzdevumus, prioritāros pasākumus un vidēja termiņa aktivitātes, kas nepieciešamas, lai uzlabotu Rīgas kultūrvides starptautisko konkurētspēju un atpazīstamību. Balstoties uz veikto situācijas izpēti, tika noteikti četri galvenie uzdevumi (skat. tabulu), kas katrs attiecīgi ietver plašu veicamo aktivitāšu kopumu.

RV 5 Uzdevumi

Nr..	Uzdevums	Izpildes termiņš (gads)	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sasaiste ar politikas rezultātu
5.1.	Uzlabot ES fondu un programmu finansējuma piesaisti kultūras un radošo industriju, kultūrizglītības, mobilitātes, profesionālās pilnveides un mūžizglītības jomā.	2028	IKSD	ĪD, PAD, RN, valsts un nevalstiskā sektora institūcijas	2, 5
5.2.	Attīstīt atbalsta instrumentus pašvaldības iestāžu un kolektīvu, kā arī nevalstiskā sektora kultūras organizāciju starptautiskās sadarbības, pārstāvniecības un mobilitātes projektu īstenošanai.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, RITA, nevalstiskā sektora institūcijas	2, 3, 5
5.3.	Palielināt jau esošos un attīstīt jaunus atbalsta instrumentus starptautiski konkurētspējīgu kultūras pasākumu, projektu un programmu īstenošanai.	2028	IKSD	IKSD padotības iestādes, RITA, valsts un nevalstiskā sektora institūcijas	2, 5
5.4.	Izstrādāt un īstenot vienotu komunikācijas stratēģiju Rīgas kultūrvietu un kultūras pasākumu starptautiskās atpazīstamības veicināšanai.	2028	IKSD	KP, RITA	1,2, 5

RV 5 Uzdevumu izpildes rādītāji

Sasaiste ar uzdevumu	Indikators (nosaukums, apraksts)	Datu avots indikatora vērtības aprēķinam	Bāzes vērtība (2024. gads)	Mērķa vērtība
5.1.	IKSD un padotības iestāžu sagatavoto un iesniegto projektu skaits ES fondu un programmu konkursos gadā (kā vadošajam partnerim)	IKSD	0	2
5.1.	IKSD un padotības iestāžu iesaiste ES fondu un programmu projektu izstrādē (kā sadarbības partneriem) gadā	IKSD	2	4
5.2.	Līdzfinansējuma konkursa pašvaldības un nevalstiskā sektora kultūras organizāciju starptautiskās sadarbības, pārstāvniecības un mobilitātes projektu īstenošanai izveide plānošanas periodā.	IKSD	0	1
5.3.	Apmeklētāju skaits (klātienē) līdzfinansējuma konkursa privātpersonu organizētajiem festivāliem īstenotajos pasākumos	IKSD	261 028	280 000
5.4.	Finansējuma pieaugums % gadā līdzfinansējuma konkursiem, kuros tiek atbalstīti starptautiski nozīmīgi kultūras un kultūrizglītības projekti.	IKSD	15 %	15%
5.4.	Izstrādāta un īstenota vienota komunikācijas stratēģija Rīgas kultūrvietu un kultūras pasākumu starptautiskās atpazīstamības veicināšanai.	IKSD, RITA, KP	0	1

6 PAMATNOSTĀDŅU ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA

RVP kultūrpolitikas īstenošanas uzraudzība ir RVP kultūras jomas attīstībai nozīmīgu datu vākšana, apstrāde un attīstības tendenču analīze, lai novērtētu Pamatnostādņu ieviešanas progresu – izvirzīto politikas rezultātu sasniegšanu, kā arī lai izstrādātu un ieviestu RVP atbalsta pasākumus un normatīvo regulējumu kultūras jomā.

IKSD katra gada sākumā,

1. apkopo vismaz šādus datus, tostarp saņemot attiecīgos datus no IKSD padotības iestādēm, ĪD, PAD, RAIC, RDA, RVP Ārtelpas un mobilitātes departamenta un RITA:
 - 1.1. IKSD un padotības iestāžu sagatavoto un iesniegto projektu skaits Latvijas, ES fondos un programmās;
 - 1.2. atbalstīto projektu skaits Latvijas, ES fondos un programmās;
 - 1.3. IKSD padotības iestāžu rīkoto pasākumu skaits;
 - 1.4. IKSD padotības iestāžu rīkoto pasākumu apmeklētāju skaits;
 - 1.5. IKSD padotības iestāžu amatiermākslas kolektīvu skaits;
 - 1.6. IKSD padotības iestāžu amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits
 - 1.7. īstenoto profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu skaits kultūrizglītības iestādēs;
 - 1.8. profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu audzēkņu skaits kultūrizglītības iestādēs;
 - 1.9. atjaunoto infrastruktūras objektu skaits un veikto infrastruktūras uzlabojumu skaits IKSD padotības kultūras un kultūrizglītības iestādēs;
 - 1.10. veikto tehnoloģiskā aprīkojuma un materiālo resursu uzlabojumu IKSD padotības kultūras un kultūrizglītības iestādēs skaits;
 - 1.11. veikto vides piekļūstamības uzlabojumu skaits IKSD padotības kultūras un kultūrizglītības iestādēs;
 - 1.12. veikto satura un informācijas piekļūstamības uzlabojumu skaits IKSD padotības kultūras un kultūrizglītības iestādēs;
 - 1.13. kopīgais finansējums, kas novirzīts pašvaldības kultūras jomas finansēšanas konkursiem;
 - 1.14. atbalstīto projektu skaits pašvaldības kultūras jomas finansēšanas konkursos;
 - 1.15. apmeklētāju skaits atbalstītajos projektos;
 - 1.16. veikto apkaimju kultūrkartēšanas pētījumu skaits;
 - 1.17. īstenoto komunikācijas kampaņu skaits kultūras jomas projektiem un aktivitātēm;
 - 1.18. īstenoto sadarbības projektu un aktivitāšu skaits ar valsts, nevalstiskā sektora un privātā sektora organizācijām;
2. aktualizē informāciju par ieviestajiem RVP investīciju projektiem kultūras jomā.

Līdz 2027. gada 30. aprīlim IKSD veic Pamatnostādņu īstenošanas starpposma izvērtējumu par sākotnēji izvirzīto politikas mērķu un politikas rezultātu sasniegšanas pakāpi, ieguldīto finansējumu, kā arī, ja nepieciešams, - sniedz priekšlikumus Pamatnostādņu aktualizācijai un rekomendācijas līdzatbildīgajām RVP iestādēm uzdevumu izpildes uzlabošanai. Pēc izvērtējuma IKSD sagatavo informatīvo ziņojumu, ko iesniedz Izglītības, kultūras un sporta komitejā.

Pamatnostādņu īstenošanas gala ziņojumu IKSD sagatavo ne vēlāk kā līdz 2029. gada 1. jūlijam.

PIELIKUMI

1. pielikums *Pamatnostādnēs lietoto terminu skaidrojums*
2. pielikums *IKSD kultūras nozares budžets 2020-2024*
3. pielikums *Ietekmes novērtējums uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetu*
4. pielikums *RCB infrastruktūras raksturojums*
5. pielikums *RVP kultūras iestāžu infrastruktūras raksturojums*
6. pielikums *RVP kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras raksturojums*
7. pielikums *Kultūrvietu skaits apkaimēs*
8. pielikums *Rīgas kultūrvietu saraksts*
9. pielikums *Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums*

1. pielikums

Pamatnostādnēs lietoto terminu skaidrojums

Amatiermāksla – kultūras procesi un to rezultātā radītais kultūras piedāvājums, kuru veido fiziskas personas – autori vai izpildītāji –, kuras nav uzskatāmas par radošām personām, un to apvienības. Amatiermākslā iesaistītie parasti darbojas entuziasma vadīti, brīvajā laikā, nereti profesionālas radošas personas vadībā, un visbiežāk nesaņemot atlīdzību par radošo darbību.

Kultūra – visu to īpašo garīgo, materiālo, intelektuālo un emocionālo īpašību kopums, kas piemīt kādai sabiedrībai vai sociālai grupai, un līdzās cilvēka radošā gara izpausmju rezultātā radītajam ietver arī dzīves un līdzāspastāvēšanas veidus, vērtību sistēmas, tradīcijas un uzskatus.

Kultūras apakšnozares – individuālās nozares, kas ietilpst kultūras un radošajās nozarēs.

Kultūras mantojums – uzkrāto resursu kopums, kas saņemti mantojumā no pagātnes un kas, neatkarīgi no piederības, indivīdu un sabiedrības uztverē tiek uzskatīti par vērtību, pārliecības, zināšanu un tradīciju atspoguļotājiem un paudējiem; tas ietver arī vidi, kas izveidojusies cilvēku un vietu mijiedarbībā, un prasmes, vērtības un rīcības modeļus, veidojot kopīgu atmiņu un vienlaikus esot izpratnes, identitātes, vienotības un radošuma avots.

Kultūras norises (kultūras patēriņa un līdzdalības pētījumos arī „kultūras pasākumi”) – sabiedrībai pieejami publiski pasākumi („Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma” izpratnē), ar kuriem kultūras vērtības vai kultūras mantojums tiek komunicēts sabiedrībai.

Kultūras organizācija – juridiska persona (valsts vai pašvaldības iestāde vai kapitālsabiedrība, nevalstiska organizācija, uzņēmums), kas darbojas kultūras un radošajās nozarēs, īstenojot kultūras procesus un dodot ieguldījumu kultūras saglabāšanā, attīstībā un komunikācijā.

Kultūras pakalpojumi – kultūras un radošo nozaru pakalpojumi sabiedrībai, tostarp kultūras norises, ar kuriem kultūras vērtības vai kultūras mantojums tiek padarīts pieejams vai komunicēts sabiedrībai.

Kultūras patēriņš – sabiedrībai pieejamā kultūras piedāvājuma izmantošana. Kultūras piedāvājums – sabiedrībai pieejamā kultūras mantojuma, kultūras vērtību un tajos balstīto pakalpojumu kopums.

Kultūras pieejamība – kultūras objektu un pakalpojuma pieejamība vai esamība kopumā.

Kultūras pieklūstamība – dažādu mērķgrupu iespējas piekļūt kultūras objektiem un pakalpojumiem bez fiziskas, ekonomiskas, sociālas vai informatīvas diskriminācijas.

Kultūras pieminekļi – kultūras mantojums, kas aptver kultūrvēsturiskas ainavas un teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), ēku grupas un atsevišķas ēkas, kā arī mākslas darbus, iekārtas un priekšmetus, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība.

Kultūras un radošās nozares – cilvēka darbības jomu kopums, kuru pamatresurss ir kultūras mantojums, kultūras vērtības un individuālas vai kolektīvas radošās darbības izpausmes; kultūras un radošās nozares saglabā kultūras mantojumu un kultūras vērtības, sekmē to pārmantojamību

un izmantošanu, rada jaunas kultūras vērtības, un veido un sniedz kultūras pakalpojumus, tādējādi attīstot un komunicējot kultūras piedāvājumu sabiedrībai, kā arī mijiedarbībā ar citām tautsaimniecības nozarēm iesaistoties ilgtspējas, izglītības, sociālās iekļaušanas, sabiedrības Sali

Kultūras vērtības – mākslinieciskas, rūpnieciskas vai amatnieciskas radošās darbības rezultāti, kuru iespējamajai komerciālajai vērtībai papildus piemīt arī simboliska nozīme un kultūras vērtība, un kas rada vai var radīt intelektuālo īpašumu neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar pastāvošo intelektuālā īpašuma likumdošanu tām ir vai nav noteikta aizsardzība.

Kultūrizglītība (jeb kultūras un radošo nozaru izglītība) – kultūras un radošo nozaru izglītības programmu kopums, kas aptver akreditēto izglītības iestāžu īstenotās programmas tematiskajā jomā „Mākslas” profesionālās ievirzes, profesionālās un augstākās izglītības līmeņos.

Kultūrkartēšana – metode, kas palīdz identificēt apkaimes kultūras resursus, to aktivitātes mērogus un savstarpējo sadarbību starp šiem kultūras resursiem, kā arī noteikt apkaimē aktīvos kultūras virzītājspēkus un to ietekmes apmērus. Kultūrkartēšana ļauj novērtēt esošo situāciju apkaimē un kopienā, identificēt notiekošās izmaiņas un to tendences, kā arī prognozēt turpmākos attīstības virzienus.

Kultūrplānošana – visaptverošs plānošanas process, kas attiecas uz kultūras, lauku teritoriju un pilsētplānošanas, sociālo un ekonomisko norišu aspektiem. Tā paredz iedzīvotāju iesaistīšanu, sadarbojoties pašvaldības administrācijām, uzņēmējiem, nevalstiskām un privātām organizācijām u.c. dalībniekiem, kas aktīvi ietekmē kultūrvides veidošanos un attīstību.

Kultūrvide – vide, kas veidojusies cilvēka darbības rezultātā un glabā šīs darbības pēdas – gan kultūras pieminekļus, gan nemateriālas kultūras vērtības.

Kultūrvieta – publiska vieta iekštelpās vai ārtelpās, kurā sabiedrībai tiek sniegti kultūras pakalpojumi vai īstenotas kultūras norises

Nemateriālais kultūras mantojums – kultūras mantojuma daļa, kas atspoguļo kultūras tradīcijas un ir no paaudzes paaudzē pārmantotas, apkārtējās vides noteiktas, mijiedarbībā ar vēsturi, dabu un radošo darbību izstrādājušās zināšanas, prasmes, vērtības un rīcības modeļi, tai skaitā mutvārdu tradīcijas un izpausmes, spēles mākslas, paražas, rituāli, svētki, zināšanas par dabu un Visumu, tradicionālās amatniecības prasmes, kā arī ar iepriekš minēto saistītie instrumenti, priekšmeti, artefakti un kultūrtelpas.

Profesionālā māksla – kultūras procesi un to rezultātā sabiedrībai pieejamais kultūras piedāvājums, kuru veido kultūras organizācijas un radošās personas.

Radošā darbība – kultūras process, kura rezultātā tiek radītas vai komunicētas kultūras vērtības.

Radošā persona – fiziska persona – autors vai izpildītājs –, kas veic profesionālu radošu darbību kultūras un radošajās nozarēs, radot un komunicējot kultūras vērtības un dodot ieguldījumu kultūras attīstībā; radošajām personām parasti ir radošās darbības specifikai atbilstoša izglītība un prasmes, un tās saņem atlīdzību par radošo darbību.

Radošās industrijas – kultūras un radošās nozares, kas rada tādus produktus un pakalpojumus, kuriem līdzās kultūras vērtībai piemīt augsta pievienotā ekonomiskā un inovāciju vērtība vai potenciāls, kā arī funkcionalitāte un pielietojamība citās tautsaimniecības nozarēs, tostarp radot pievienoto kultūras vērtību citu tautsaimniecības nozaru produktiem.

2. pielikums

IKSD kultūras nozares budžets (2020 – 2024)

Budžeta gads	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
KOPĀ (euro)	24 652 928	27 057 148	28 773 248	34 227 977	37 060 851
Bibliotēkas					
Resursi izdevumu segšanai	3 458 231	3 666 361	3 789 421	4 348 828	4 515 286
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3 428 564	3 636 694	3 748 409	4 319 161	4 479 619
Budžeta iestāžu ieņēmumi	29 667	29 667	41 012	29 667	35 667
Kultūras centri un nami					
Resursi izdevumu segšanai	7 395 052	8 680 976	9 305 526	11 064 079	12 572 781
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 895 209	7 490 754	7 890 683	9 073 078	10 361 673
Valsts budžeta transferti	30 000	30 000	30 000	32 039	66 250
Budžeta iestāžu ieņēmumi	2 469 843	1 160 222	1 384 843	1 955 962	2 144 858
No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu transferti				3 000	
Kultūras pasākumi					
Resursi izdevumu segšanai	2 338 025	2 115 624	2 007 996	2 527 482	1 991 431
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 338 025	2 114 869	2 007 659	2 525 780	1 991 431
- kultūras pasākumi	2 338 025	1 764 710	2 007 659	2 525 780	1 991 431
- Hanzas dienas		350 159			
Budžeta iestāžu ieņēmumi		755	337	1 702	

Atlīdzība amatierkolektīvu vadītājiem un speciālistiem					
Resursi izdevumu segšanai	2 710 232	2 674 051	2 678 056	2 880 899	3 083 567
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 605 424	2 570 192	2 571 946	2 770 878	2 844 743
Valsts budžeta transferti	104 808	103 859	106 110	110 021	238 824
Bērnu mūzikas un mākslas skolas					
Resursi izdevumu segšanai	3 876 636	4 439 257	4 732 702	5 474 310	5 598 750
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3 240 771	3 779 392	4 087 437	4 831 071	4 951 135
Valsts budžeta transferti		24 000	9 400	7 374	6 669
Budžeta iestāžu ieņēmumi	622 260	611 260	600 865	635 865	640 946
Pašvaldību budžetu transferti	13 605	24 605	35 000		
Rīgas domes kultūras projektu finansēšanas programma					
Resursi izdevumu segšanai	357 281	360 082	360 336	497 794	503 569
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	357 281	360 045	360 303	497 706	503 367
Budžeta iestāžu ieņēmumi		37	33	88	202
Pilsētas pasākumu noformējums					
Resursi izdevumu segšanai	486 931	596 263	1 216 860	1 648 009	1 925 896
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	486 931	596 263	1 203 730	1 648 009	1 911 908
Budžeta iestāžu ieņēmumi			13 130		
Valsts budžeta transferti					13 988

Festivālu mērķprogramma						
Resursi izdevumu segšanai		471 405	353 169	356 315	605 933	593 032
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem		471 405	353 169	356 315	605 933	593 032
Kultūras ministrijas dotācija pašvaldības izglītības iestāžu vidējās profesionālās ievirzes mākslas, mūzikas un dejas programmu pedagogu darba samaksai un VSA						
Resursi izdevumu segšanai		3 559 135	4 171 365	4 326 036	5 180 643	6 276 539
Saņemtā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem		64 807	291 221	291 870	350 275	482 134
Valsts budžeta transferti		3 494 328	3 880 144	4 034 166	4 830 368	5 794 405
Pašvaldības dotācija Latvijas Okupācijas muzeja atbalstam						
Resursi izdevumu segšanai						
Saņemtā dotācija no RVvispārējiem ieņēmumiem						

3. pielikums

Ietekmes novērtējums ir Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetu

GADS	2025	2026	2027	2028
Nepieciešamais finansējums no pašvaldības budžeta (euro)	6 439 760	11 306 668	13 736 476	14 536 763
RĪCĪBAS VIRZIENS, UZDEVUMS				
RV1 Sabalansēts kultūras piedāvājums Rīgas apkaimēs				
U 1.1. Veikt detalizētu Rīgas apkaimju kultūrkartēšanu un izstrādāt apkaimju kultūrvides attīstības plānu.	8000	36 000	36 000	36 000
U.1.2. Dažādot un paplašināt kultūras norišu piedāvājumu apkaimēs, stiprinot pašvaldības, valsts un nevalstiskā sektora kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.	244 000	250 000	250 000	250 000
U 1.3. Attīstīt pilsētvides mākslu un nodrošināt kvalitatīvu pilsētvides noformējumu Rīgas apkaimēs.	500 000	700 000	700 000	700 000
U 1.4. Uzlabot informācijas pieejamību un pieklūstamību dažādām sabiedrības grupām par kultūras iespējām un piedāvājumu apkaimēs.	87 000	224 000	224 000	224 000
U.1.5. Vākt un analizēt statistikas datus, kā arī veikt pētījumus par kultūras piedāvājumu un patēriņu Rīgas apkaimēs	0	25 000	0	25 000
RV2 Daudzveidīgi, autentiski un iekļaujoši kultūras pakalpojumi				
U 2.1. Veicināt sabalansētu laikmetīgās kultūras un tradicionālo kultūras iespēju piedāvājumu, nodrošinot atbilstošus atbalsta instrumentus.	320 000	450 000	500 000	500 000
U 2.2. Radīt priekšnoteikumus pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai; pašvaldības un NVO profesionālās mākslas un amatiermākslas kolektīvu attīstībai.	1 370 060	1 692 914	1 848 476	2 015 617
U 2.3. Veikt pašvaldības kultūras iestāžu pakalpojumu satura pieklūstamības cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem auditu, izstrādāt rīcības plānu pieklūstamības uzlabošanai.	1800	6400	6400	6400
U 2.4. Stiprināt valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora institūciju un kultūras ekosistēmas dalībnieku sadarbību.	2400	5000	5000	10 000

RV3 Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos				
U 3.1. Daudzveidīgu sabiedrības līdzdalības formu atbalsta mehānismu attīstīšana.	25 000	150 000	200 000	200 000
U 3.2. Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana.	100 000	200 000	250 000	250 000
U 3.3. Līdzdalīgas pārvaldības pamatprincipu integrēšana RVP kultūras pārvaldībā.	0	0	0	0
U 3.4. Dažādu sabiedrības mērķgrupu vajadzību izpēti un atbilstoša piedāvājuma veidošana.	0	27 000	27 000	27 000
RV4 Mūsdienīga kultūras infrastruktūra un tehnoloģiskais aprīkojums				
U 4.1. Īstenot AP2027 Investīciju plānā iekļauto kultūras infrastruktūras attīstības projektus un virzīt jaunās iniciatīvas infrastruktūras sakārtošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).	2 940 000	5 672 854	5 892 000	6 495 146
U 4.2. Veikt RVP kultūras iestāžu vides piekļūstamības auditu, regulāru monitoringu un sagatavot rīcības plānu vides piekļūstamības uzlabošanai (sadarbībā ar ĪD, RN).	1500	7500	7500	7500
U 4.3. Modernizēt pašvaldības kultūras un kultūrizglītības iestāžu tehnoloģisko aprīkojumu un pamatdarbības veikšanai nepieciešamos materiālos resursus (sadarbībā ar RDA, ĪD, RN).	48 000	150 000	150 000	150 000
U. 4.4. Pašvaldības, valsts un starptautiskas nozīmes kultūras infrastruktūras enkurojektu attīstības ieceru virzības nodrošināšana (sadarbībā ar ĪD, RN, KM).	0	500 000	2 500 000	2 500 000
RV5 Starptautiskā konkurētspēja un atpazīstamība				
U 5.1. Uzlabot ES fondu un programmu finansējuma piesaisti kultūras un radošo industriju, kultūrizglītības, mobilitātes, profesionālās pilnveides un mūžizglītības jomā.	250 000	250 000	280 000	280 000
U 5.2. Attīstīt atbalsta instrumentus pašvaldības iestāžu un kolektīvu, kā arī nevalstiskā sektora kultūras organizāciju starptautiskās sadarbības, pārstāvniecības un mobilitātes projektu īstenošanai.	30 000	70 000	70 000	70 000
U 5.3. Palielināt jau esošos un attīstīt jaunus atbalsta instrumentus starptautiski konkurētspējīgu kultūras pasākumu, projektu un programmu īstenošanai.	500 000	850 000	850 000	850 000
U.5.4. Izstrādāt un īstenot vienotu komunikācijas stratēģiju Rīgas kultūrvietu un kultūras pasākumu starptautiskās atpazīstamības veicināšanai (sadarbībā ar KP, RITA).	12 000	40 000	40 000	40 000

4. pielikums

RCB un filiālbibliotēku infrastruktūras raksturojums

Nr.	Iestādes/struktūrvienības nosaukums	Ēkas uzcelšanas /ekspluatācijas uzsākšanas/ gads	Ēkas renovācijas/ restaurācijas gads	Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi
1	RCB galvenā ēka Brīvības ielā 49/53, Rīgā	1973.	1996.	Telpu renovācija, t.sk. ventilācijas izbūve, panorāmas lifta remontdarbi, ēkas fasādes renovācija, durvju, logu maiņa, sanitāro mezglu pārbūve.
2	RCB filiālbibliotēka “Zemgale” Graudu ielā 59A, Rīgā <i>Ēkā atrodas arī Komplektēšanas un apstrādes nodaļa, Informācijas sistēmu administrēšanas nodaļa, Bibliotēku dienests un Repozitārijs</i>	1965.	2003. – 2004.	1. Kravas lifta uz 2.,3.stāvu izbūve. 2. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 3. Uzbrauktuves pārbūve. 4. Koplietošanas kāpņu seguma atjaunojums. 5. Ēkas plaisu monitorēšana. 6. Garāžas, noliktavas ēkas jumta nomaiņa.
3	RCB Āgenskalna filiālbibliotēka Eduarda Smiļģa ielā 46, Rīgā	1976.	2020. – 2021.	Ventilācijas izbūve vai vairāku logu nomaiņa ar iespēju vēdināt telpas.
4	RCB filiālbibliotēka “Avots” Stabu 64 k-3, Rīgā	1904.	2012.	1. Pagraba telpas hidroizolācija, pelējuma sēnes likvidācija. 2. Piespiedu/mehāniskās ventilācijas izbūve pagrabstāvā. 3. Lifta/pacelāja izbūve. 4. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve.
5	RCB Biķernieku filiālbibliotēka Burtņieku ielā 37, Rīgā	1963.	2012.	1. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 2. Vides pieklūstamība - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā, tajā skaitā kāpņu telpā. 3. Velonovietnes izbūve.
6	RCB Bišumuižas filiālbibliotēka Bauskas ielā 88, Rīgā (atrodas Rīgas Jauno Tehniķu centra telpās)	1958.	2019.	Vides pieklūstamības risinājumi - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā, tajā skaitā ēkas foajē telpā.

7	RCB Bolderājas filiālbibliotēka Gaigalas ielā 3, Rīgā	1938.	2023. – 2024.	1. Lifta/pacēlāja izbūve. 2. Jauna žoga ap ēkas piegulošo teritoriju un vārtu izbūve. 3. Koku izkopšana bibliotēkas dārzā.
8	RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka Čiekurkalna 1 līnija 64, Rīgā	2002.	2021. (daļēja renovācija, 2.stāvā)	1. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 2. Apkures iekārtas maiņa/remontdarbi. 3. Ēkas jumta remontdarbi. 4. Ēkas krāsojuma atjaunojums. 5. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā. 7. Lifta/pacēlāja izbūve. 8. Jauna žoga, divu vārtu, ap ēkas piegulošo teritoriju, izbūve/remontdarbi. 9. Pagalma un garāžas aprīkošana ar elektrību.
9	RCB Daugavas filiālbibliotēka Vizlas ielā 1, Rīgā	Nav datu	2014.	1. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 2. Ēkas jumta remontdarbi.
10	RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka Alauksta ielā 10, Rīgā	1969.	2008.	1. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves pārbūve pie ieejas ēkā.
11	RCB Ilģuciema filiālbibliotēka Lidoņu ielā 27 k-2, Rīgā	1974.	2023.	1. Lifta/pacēlāja izbūve. 2. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 3. Velonovietnes izbūve.
12	RCB Imantas filiālbibliotēka Slokas ielā 161 k-1, Rīgā	Nav datu	2011.	1. Lifta/pacēlāja izbūve. 2. Ugunsdrošības signalizācijas izbūve ēkas cokolstāvā. 3. Cokolstāva siltināšana. 4. Ventilācijas jaudas palielināšana vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 5. Elektrības skaitītāja jaudas palielināšana iekštelpās. 6. Piegulošās teritorijas sakopšana (jaunu flīžu maiņa, koku izkopšana, vārtu uzstādīšana pie rezerves izejām no pagalma puses).
13	RCB Jaunciema filiālbibliotēka Gaileņu ielā 5, Rīgā	1966.	2011.	Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve.

14	RCB Juglas filiālbibliotēka Brīvības gatvē 430A, Rīgā	1964.	2000.	1. Lifta/pacēlāja izbūve. 2. Jumta malas ar ēku/atsevišķi remontdarbi. 3. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 4. WC izbūve bibliotēkas apmeklētājiem (ir iespējams ienākot telpās apvienot ar blakus esošo WC, kuru apsaimnieko Rīgas Namu pārvaldnieks).
15	RCB filiālbibliotēka “Kurzeme” Jūrmalas gatvē 78D, Rīgā (atrodas Volvo sporta hallē)	2005.	2005.	Bibliotēka (vienīgā no RCB filiālbibliotēkām) atrodas privātpašumā.
16	RCB Ķengaraga filiālbibliotēka Latgales ielā 271A, Rīgā	1971.	2018.	1. Koku izkopšana ap ēkas piegulošo teritoriju. 2. Ēkas siltināšana. 3. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves pārbūve pie ieejas ēkā, atbilstoši prasībām.
17	RCB Mežciema filiālbibliotēka Hipokrāta ielā 31, Rīgā (atrodas Rīgas Mežciema pamatskolā)	1979.	2002.	1. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves pārbūve pie ieejas ēkā, atbilstoši prasībām. 2. Telpu renovācija vai citas - plašākas un atbilstošas telpas bibliotēkai.
18	RCB filiālbibliotēka “Pārdaugava” Dzirčiema ielā 26, Rīgā	1961.	2008.	1. Lifta/pacēlāja izbūve. 2. Margu izbūve uzbrauktuvei pie ēkas.
19	RCB Pļavnieku filiālbibliotēka Salnas ielā 8, Rīgā	1989.	Nav veikta	1. Ēkas renovācija, pārbūve, t.sk. durvju, logu maiņa, ventilācijas izbūve, sanitāro mezglu pārbūve, vai citas - atbilstošas telpas bibliotēkai. 2. Lifta/pacēlāja izbūve. 3. Ēkas plaisu monitorēšana. 4. Velonovietnes izbūve.
20	RCB filiālbibliotēka “Pūce” Andreja Saharova ielā 35, Rīgā (atrodas Rīgas praktiskās estētikas skolā)	1997.	Nav veikta	1. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 2. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā.
21	RCB filiālbibliotēka “Rēzna” Valērija Seiles ielā 14	1990.	2024.	Pašlaik notiek renovācijas darbi.

22	RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka Aptiekas ielā 14A, Rīgā	1980.	2000.	1. Lifta/pacelāja izbūve. 2. Ēkas plaisu monitorēšana. 3. Augšējā (daļēja) apgaismojuma nomaiņa. 3. Kāpņu telpas/foajē (augsti griesti) remontdarbi. 4. Kanalizācijas cauruļu nomaiņa.
23	RCB filiālbibliotēka “Strazds” Kvēles ielā 15, Rīgā	1967.	2017. 1. stāvā	1. Lifta/pacelāja izbūve 2. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 3. Žoga izbūve ap ēkas piegulošo teritoriju. 4. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā.
24	RCB Šampētera filiālbibliotēka Lielirbes ielā 6, Rīgā	1985.	2000.	1. Lifta/pacelāja izbūve. 2. Augšējā apgaismojuma nomaiņa. 3. Ēkas plaisu monitorēšana. 4. Nišu aizdare pie ieejas. 5. Ventilācijas izbūve vai gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana/izbūve. 6. Ēkas ieejas pakāpienu remontdarbi. 7. Vides piekļūstamība - uzbrauktuves izbūve pie ieejas ēkā. 7. Piegulošās teritorijas sakopšana.
25	RCB Torņakalna filiālbibliotēka Ojāra Vācieša ielā 2	1922.	2021. – 2022.	Nav nepieciešama.
26	RCB filiālbibliotēka “Vidzeme” Brīvības gatvē 206, Rīgā	1903.	2007.	1. Ēkas – 1.stāva atsevišķu starpsienu siltināšana. 2. Jumta remontdarbi/izbūvēt sniega barjeras. 3. Velonovietnes izbūve.
27	RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka Ziemeļblāzmas ielā 36, Rīgā	1913.	2011. – 2013.	1. Ēkas fasādes atjaunošanas darbi ap bibliotēku (2024.gadā tika veikti ēkas daļēji remontdarbi, bez bibliotēkas ārsienas atjaunošanas). 2. Mitruma (pelējuma sēnes) likvidēšana bibliotēkas (ēkas pamatos/ cokolstāvā). 3. Iekštelpu remontdarbi (sienu krāsošana).

5. pielikums

RVP kultūras iestāžu infrastruktūras raksturojums

Nr.	Iestādes/struktūrvienības nosaukums	Ēkas uzcelšanas gads	Ēkas renovācijas/ restaurācijas gads	Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi
1	Kultūras un tautas mākslas centrs "Ritums" (<i>ēka Jaunielā 29a</i>)	1880.	Nav veikta	1. Ēkas fasādes renovācija. 2. Jumta un ārdurvju maiņa, logu restaurācija. 3. Ēkas 1. stāva telpu pārbūve.
2	Kultūras un tautas mākslas centrs "Ritums" (<i>filiāle Ieriķu ielā 43a</i>)	1961.	2013.	3. stāvā nepieciešams kosmētiskais remonts, kā arī kāpņu telpas remonts.
3	Kultūras un tautas mākslas centrs "Mazā gilde" <i>Valsts nozīmes arhitektūras (nr. 6537) un mākslas (nr. 7027) piemineklis</i>	1866.	1999. – 2000. Ēkas fasādes remonts 2024. gadā	1. Iekštelpu remonts Amatu ielas 3. ēkai (nodarbību telpas, administrācijas telpas) un Amatu ielas 5. ēkas daļai (telpas ir kritiskā stāvoklī). 2. Remonts Amatu ielas 5. nama pagrabstāvā (sūkņu stacija), kas atrodas avārijas stāvoklī. 3. Rekonstrukcijas darbi Amatu ielas 5. nama balkonam, kas atrodas avārijas stāvoklī.
4	Kultūras centrs "Imanta" (RVP PKA)	1995.	1. kārtā 2018. – 2019. gads	Kultūras centra renovācijas 2. kārtā, kas ietver lielās skatītāju zāles un mazās zāles renovāciju, tehnoloģiskā aprīkojuma modernizēšanu, kā arī lifta nomaiņu un pacēlāja ierīkošanu, lai nodrošinātu vides pieklūstamību.
5	Kultūras centrs "Ilģuciems" (RVP PKA)	1973.	2022. – 2023. gads Ēkas fasādes atjaunošana, siltināšana, logu un durvju nomaiņa	1. Komplekss iekštelpu kosmētiskais remonts. 2. Ventilācijas sistēmas renovācija. 3. Ūdensvadu sistēmas un kanalizācijas sistēmas nomaiņa/renovācija. 4. Elektroapgādes instalācijas nomaiņa. 5. Apkures sistēmas nomaiņa. 6. Tehnoloģiskā aprīkojuma modernizēšana. 7. Skatītāju zāles skatītāju krēslu nomaiņa. 8. Vides pieklūstamības risinājumu nodrošināšana.
6	VEF Kultūras pils (RVP ZKA) <i>Reģiona nozīmes arhitektūras piemineklis (nr. 8695)</i>	1960.	2016. – 2017.	VEF fasādes un cokola remonts.

7	Kultūras pils “Ziemeļblāzma” (RVP ZKA) <i>Reģiona nozīmes arhitektūras piemineklis (nr. 8221)</i>	1913.	2011. – 2013. Ēkas fasādes atjaunošana 2024. gadā	Plānošanas periodā nav nepieciešami būtiski infrastruktūras uzlabojumi.
8	Mežaparka Lielā estrāde (RVP ZKA)	1955.	2016. – 2018. pirmā kārtā 2018. – 2021. otrā kārtā	Pergolas koka konstrukciju apstrāde pret mitruma ietekmi.
9	Rīgas Porcelāna muzejs (RVP KIA) <i>Atrodas ēku kompleksā Sv. Gara konventa sētā, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (nr. 6546)</i>	15.gs. līdz 18.gs.	2000.gadā pagraba stāvs 2017. – 2020. 1. stāva telpas	Nepieciešamas atbilstošas telpas muzeja krājuma glabāšanai, vēlams Vecrīgā, 50 līdz 100 m2 platībā.
10	Rīgas Jūgendstila centrs (RVP KIA) <i>Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (nr. 6643)</i>	1903.	2008.	1. Nav izveidota ieeja muzejā no ielas puses. Darbus veic īpašnieks. 2. Papildu ventilācijas ierīkošana muzeja pagrabstāvā . 3. Jāveic sarunas par nomas līguma pagarināšanu starp īpašnieku un ĪD, telpu nomas līgums beidzas 2029.gadā.
11	Aleksandra Čaka memoriālais dzīvoklis (RVP KIA) <i>Reģiona nozīmes arhitektūras piemineklis (nr.7565)</i>	1913.	2000.	Kosmētiskais remonts veikts no RVP KIA pašu ieņēmumiem par pašu līdzekļiem, pārējā infrastruktūra arī ir nodrošināta.
12	Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa (RVP KIA)	2003.	2007. – 2008.	1. Jāsakārto lifta darbība. 2. Jāveic lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas apsekošana un remonts. 3. Ventilācijas sistēmas remonts. 4. Intro zāles griestu un sienu nomaiņa vai atjaunošana, kā arī Lielās zāles sienu kosmētiskais remonts.
13	Koncertorganizācija “Ave Sol” (RVP KIA) <i>Atrodas Pētera - Pāvila baznīcas kompleksā, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (nr. 6536)</i>	1786.	Nav veikta kopš 1987.gada	Nepieciešama pilna apjoma ēkas rekonstrukcija/restaurācija, kā arī baznīcai pieguļošās ēkas, pārņemšana no pašreizējā īpašnieka RVP īpašumā un arī tās rekonstrukcija un pielāgošana kultūras funkciju nodrošināšanai.
14	Orķestris "Rīga" <i>Atrodas Jāz. Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas pagrabstāvā. Reģiona nozīmes arhitektūras piemineklis (nr.</i>	8161.	2009.	1. Jāveic kosmētiskais remonts, ietverot arī grīdas seguma nomaiņa. 2. Telpu sienu apstrāde ar līdzekli pret patreiz uz sienām esošo pelējuma sēni. 3. Mēģinājumu telpā jāveic griestu un sienu apdare ar skaņu izolējošu materiālu, kā arī jāuzstāda elektroniski vadāmas komponentes logu attālinātai automātiskai atvēršanai/ aizvēršanai.

6. pielikums

RVP kultūrizglītības iestāžu infrastruktūras raksturojums

Nr.	Iestādes nosaukums	Ēkas uzcelšanas gads	Ēkas renovācijas/ restaurācijas gads	Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi
1	Augusta Dombrovska Rīgas Mūzikas skola	1907. – vecais korpuss 1995. – jaunais korpuss	1988. 2017. (siltum-izolācija)	1. Elektroinstalācijas nomaiņa. 2. Fasādes renovācija. 1. Elektroinstalācijas nomaiņa. 2. Grīdas seguma nomaiņa. 3. Koncertzāles prožektoru nomaiņa.
2	Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola	1903.	1997. Kapitālais remonts	1. Pilna apjoma ēkas/iekštelpu rekonstrukcija. 2. Jumta remonts, logu nomaiņa vai remonts. 3. Apgaismojuma uzstādīšana skolas teritorijā. 4. Skolas iekšpagalmā asfalta un apmaļu nomaiņa. 5. Skolas tehnoloģiskā aprīkojuma modernizēšana.
3	Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas skola <i>Reģiona nozīmes arhitektūras piemineklis (nr.8161)</i>	1909.	2009.	1. Drošības situācijas uzlabošana ēkā un ēkas tuvumā (nepietiekama un nekvalitatīva videonovērošanas sistēma; nedroša ielas šķērsošana bērniem; grausts blakus ēkai). 2. Telpu trūkuma risinājumi (procesu nav iespējams organizēt 5 darba dienās, skola strādā 6 dienas nedēļā; vingrināšanās telpu trūkums audzēkņiem; mēģinājumu telpu trūkums kolektīviem; tehnisko telpu trūkums inventāram – kora podestiem u.c.) 3. Mūzikas skolas darba specifikai un vajadzībām atbilstošas skaņas izolācijas risinājumu izveidošana visā ēkā. 4. Fasādes un balkonu remonts. 5. Logu (koka futerlogu) konstrukciju nostiprināšana. 6. Grīdas seguma nomaiņa (terase, Lielā zāle ar balkonu, kāpņu laukumi).
4	Rīgas 3. mūzikas skola	1904.	Nav veikta	1. Fasādes remonts. 2. Telpu ventilācijas sistēma. 3. Radiatoru maiņa, kāpņu remonts. 4. Apgaismojuma maiņa, telpu kosmētiskais remonts.
5	Rīgas Juglas Mūzikas skola	1967.	2001.	1. Nepieciešams uzbūvēt savienojošu koridoru starp abām ēkām. 2. Ēku siltināšana un fasādes renovācija.

6	Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola	1963.	2001. Korpuss 13b	1. Jauna teritorijas nožogojuma izbūve. 2. Korpusa 13a renovācija, tajā skaitā, novecojušās alumīnija elektroinstalācijas nomaiņa.
7	Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola	1977.	2005.	1. Nepieciešamas plašākas MK noteikumiem atbilstošas telpas. 2. Alternatīva - būtiski samazinot audzēkņu skaitu, esošo telpu pilna apjoma iekštelpu rekonstrukcija un vides piekļūstamības risinājumu nodrošināšana, tikai daļēji sasniedzot MK noteikumu prasības.
8	Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola	1964.	2005.	1. Skolas galvenās ieejas kāpņu pārbūve, atbilstoši vides piekļūstamības prasībām. 2. Nepieciešams vairāk mācību telpu, lai nodrošinātu licencēto izglītības programmu realizāciju. 3. Audzēkņu un apmeklētāju drošībai, pārvietojoties skolas teritorijā, nepieciešams atdalīt gājēju un autotransporta plūsmu, izveidojot gājēju celiņu. 4. Telpu rekonstrukcija un pielāgošana Romja Bēma kolekcijas glabāšanai un izstāžu zāles ierīkošanai.
9	Pāvula Jurjāna Rīgas Mūzikas skola	Baložu iela 27 – 1912.g.; Piebūve – 1976.g. Baložu iela 24 1937.g.	Nav veikta 2010.	1. Apkures sistēmas rekonstrukcija. 2. Kļāšu telpu kapitālais remonts, iekļaujot akustiskos risinājumus. Atjaunot demontēto publisko rotaļlaukumu, lai sakārtotu vidi blakus skolas teritorijai.

7. pielikums

Kultūrvietu skaits Rīgas apkaimēs

Nr.	Apkaime	Iedzīvotāju skaits apkaimēs 2024. gadā ¹¹²	Kultūrvietu skaits	Labais/kreisais krasts
	Rīgā kopā	605 273 ¹¹³	327	
1	Salas	58	2	Kreisais
2	Spilve	69	1	Kreisais
3	Katlakalns	150	0	Kreisais
4	Voleri	219	0	Kreisais
5	Mūkupurvs	248	0	Kreisais
6	Buļļi	360	1	Kreisais
7	Kleisti	475	0	Kreisais
8	Beberbeķi	583	0	Kreisais
9	Ķīpsala	835	3	Kreisais
10	Atgāzene	1673	2	Kreisais
11	Bišumuiža	2670	1	Kreisais
12	Šampēteris	4728	1	Kreisais
13	Pleskodāle	5015	0	Kreisais
14	Torņakalns	6024	11	Kreisais
15	Zasulauks	6359	2	Kreisais
16	Daugavgrīva	7429	2	Kreisais
17	Bieriņi	7537	1	Kreisais
18	Dzirciems	10 508	10	Kreisais
19	Bolderāja	11 962	3	Kreisais
20	Zolitūde	16 301	0	Kreisais
21	Ilģuciems	20 442	4	Kreisais
22	Āgenskalns	23 249	25	Kreisais
23	Ziepiņkalns	29 835	3	Kreisais
24	Imanta	42 493	4	Kreisais
25	Kundziņsala	342	0	Labais
26	Suži	432	0	Labais
27	Bukulti	610	0	Labais
28	Rumbula	882	1	Labais
29	Mangaļsala	1166	0	Labais
30	Vecdaugava	1226	0	Labais
31	Trīsciems	1227	0	Labais
32	Brekši	1594	0	Labais

¹¹² <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaits/publikacijas-un-infografikas/23383-iedzivotaju?themeCode=IR>

¹¹³ CSP iedzīvotāju skaits Rīgā 2020.–2024. gadā, IRS031, https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRS/IRS031/table/tableViewLayout1/

33	Vecāķi	1683	1	Labais
34	Šķirotava	2039	0	Labais
35	Skanste	2057	6	Labais
36	Vecpilsēta	2086	50	Labais
37	Jaunciems	2203	2	Labais
38	Berģi	2724	1	Labais
39	Dārziņi	3891	0	Labais
40	Mīlgrāvis	3968	0	Labais
41	Mežaparks	4033	5	Labais
42	Pētersala-Andrejsala	5490	3	Labais
43	Dreiliņi	7238	1	Labais
44	Čiekurkalns	7490	3	Labais
45	Grīziņkalns	11 794	7	Labais
46	Brasa	12 370	2	Labais
47	Mežciems	14 448	3	Labais
48	Sarkandaugava	15 391	5	Labais
49	Avoti	17 595	18	Labais
50	Dārzciems	17 619	0	Labais
51	Vecmīlgrāvis	19 491	4	Labais
52	Jugla	22 011	10	Labais
53	Latgales apkaime	23 970	11	Labais
54	Teika	28 355	12	Labais
55	Centrs	31 194	91	Labais
56	Pļavnieki	39 780	4	Labais
57	Ķengarags	43 717	9	Labais
58	Purvciems	52 275	2	Labais

8. pielikums

Rīgas kultūrvietu saraksts*(Saraksts tiks regulāri monitorēts un koriģēts atbilstoši aktuālajai situācijai)*

Nr.	Apkaime	Kultūrvietas nosaukums	Sektors (valsts/pašvaldība, NVO, privātais)
	Salas		
1		RCB ārējās apkalpošanas punkts "Pludmales lasītava" Lucavsala atpūtas parkā	Pašvaldība
2		Lucavsala	Pašvaldība
	Spilve		
1		Spilves lidosta	Privātais
	Katlakalns		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Voleri		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Mūkupurvs		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Buļļi		
1		Paula Jaunzema akmens skulptūru parks	NVO
	Kleisti		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Beberbeķi		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Ķīpsala		
1		Žaņa Lipkes memoriāls	NVO
2		OLA FOUNDATION	Privātais
3		Starptautiskais izstāžu centrs	Privātais
	Atgāzene		
1		RCB filiālbibliotēka "Zemgale"	Pašvaldība
2		Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola	Pašvaldība
	Bišumuiža		
1		Bišumuižas pils un parks	Privātais
	Šampēteris		
1		RCB Šampētera filiālbibliotēka	Pašvaldība
	Pleskodāle		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Torņakalns		
1		Rīgas Luterāņu evaņģēliski luteriskā baznīca (Torņakalna baznīca)	NVO
2		RCB Torņakalna filiālbibliotēka	Pašvaldība
3		Arkādijas parks	Pašvaldības

4		Iluzionisma teātris/muzejs «MYSTERO»	Privātais
5		Apollo Kino Rīga Plaza	Privātais
6		“Art RC gallery” T/C “Rīga Plaza”	Privātais
7		Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs	Valsts
8		Jāņa Akurātera muzejs	Valsts
9		Ojāra Vācieša muzejs	Valsts
10		Latvijas Nacionālā bibliotēka	Valsts
11		LNB Ziedoņa zāle	Valsts
	Zasulauks		
1		Privātā mākslu skola "Kultūras Patnis"	Privātais
2		Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs	Valsts
	Daugavgrīva		
1		Daugavgrīvas cietoksnis	Valsts
2		Daugavgrīvas pludmale	Pašvaldības
	Bieriņi		
1		Retro auto muzejs	NVO
	Dzirčiems		
1		Kopienas centrs "Ābeļzieds"	Pašvaldības
2		Dzegužkalna estrāde	Pašvaldības
3		Dzegužkalns	Pašvaldības
4		H2O 6 kvartāls	Privātais
5		Rīgas Stradiņa universitātes aula	Valsts
6		Rīgas Stradiņa universitātes Vēstures muzeja pastāvīgā ekspozīcija	Valsts
7		Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Muzeju krātuve un SKULPTŪRU MEŽS	Valsts
8		Rakstniecības un mūzikas muzeja krātuve	Valsts
9		Rakstniecības un mūzikas muzeja kultūrtelpa "Tintnīca"	Valsts
10		Jaņa Rozentāla Mākslas skola	Valsts
	Bolderāja		
1		Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skola	Pašvaldības
2		Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skolas izstāžu zāle	Pašvaldības
3		RCB Bolderājas filiālbibliotēka	Pašvaldības
	Zolitūde		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Ilģuciems		
1		RCB Ilģuciema filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Kultūras centrs "Ilģuciems"	Pašvaldības
3		Nordeķu parks	Pašvaldības
4		Nordeķu muiža	Privātais
	Āgenskalns		
1		Dirty Deal Teatro	NVO
2		Latvijas Naivās mākslas muzejs	NVO

3		Peldošās galerijas "Noass" un "Betanovuss"	NVO
4		Kultūrtelpa "Balodis"	NVO
5		Kultūrtelpa „Smilga”	NVO
6		Pārdaugavas radošais centrs un Jaunatnes dārzs	NVO
7		RCB Āgenskalna filiālbibliotēka	Pašvaldības
8		Pāvula Jurjāna Rīgas mūzikas skola	Pašvaldības
9		Pāvula Jurjāna Rīgas mūzikas skolas brīvdabas estrāde	Pašvaldības
10		Uzvaras parks	Pašvaldības
11		AB dambis	Pašvaldības
12		Mūsdienu deju skola "Vendija"	Privātais
13		Āgenskalna tirgus	Privātais
14		Kalnciema kvartāls	Privātais
15		Hāmaņa muiža	Privātais
16		Profesionālā vidusskola VICTORIA	Privātais
17		Vinilbārs	Privātais
18		Pils bārs	Privātais
19		Eduarda Smiļģa Teātra muzejs	Valsts
20		Emīla Dārziņa mūzikas skola	Valsts
21		Rīgas baleta skola	Valsts
22		Rīgas Doma kora skola	Valsts
23		Rīgas Cīrka skola	Valsts
24		Latvijas Valsts arhīvs	Valsts
25		Latvijas Valsts vēstures arhīvs	Valsts
	Ziepiekkalns		
1		RCB Bišumuižas filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Kultūrtelpa STROPS Ēbelmuižas parkā	Pašvaldības
3		Ēbelmuižas parks	Pašvaldības
	Imanta		
1		RCB Imantas filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		RCB filiālbibliotēka "Kurzeme"	Pašvaldības
3		Kultūras centrs "Imanta"	Pašvaldības
4		Rīgas Mākslas un mediju tehnikums	Valsts
	Kundziņšala		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Suži		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Bukulti		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Rumbula		
1		Kultūras kvartāls "Mazjumpravas muiža"	NVO
	Mangaļsala		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Vecdaugava		
		Nav kultūrvietu	n/a

	Trīsciems		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Brekši		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Vecāķi		
1		Vecāķu pludmale	Pašvaldības
	Šķirotava		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Skanste		
1		Mūzikas un drāmas telpa "OratoriO"	Privātais
2		Sporta 2 kvartāls	Privātais
3		Hanzas perons	Privātais
4		Arēna "Rīga"	Privātais
5		Kim? Laikmetīgās mākslas centrs	NVO
6		Ziedoņa bibliotēka	NVO
	Vecpilsēta		
1		Rīgas Vāgnera teātris (notiek atjaunošana)	NVO
2		Latvijas Okupācijas muzejs	NVO
3		1991. gada barikāžu muzejs	NVO
4		Latvijas Mākslinieku savienības muzejs	NVO
5		Latvijas Mākslinieku savienības galerija	NVO
6		Rīgas Doms	NVO
7		Rīgas Svētā Pēterā baznīca	NVO
8		Rīgas Svētā Jāņa baznīca	NVO
9		Rīgas Anglikāņu Svētā Pestītāja baznīca	NVO
10		Rīgas Porcelāna muzejs	Pašvaldības
11		Melngalvju nams	Pašvaldības
12		Izstāžu zāle "Rīgas Laikmetīgās mākslas telpa"	Pašvaldības
13		Rīgas kultūras un tautas mākslas centrs «Mazā ģilde»	Pašvaldības
14		Kultūras un tautas mākslas centrs «Ritums»	Pašvaldības
15		Līvu laukums	Pašvaldības
16		Rātslaukums	Pašvaldības
17		Doma laukums	Pašvaldības
18		11. novembra krastmala	Pašvaldības
19		Laukums pie Kultūras un tautas mākslas centra «Ritums»	Pašvaldības
20		Teātra klubs "Austrumu robeža"	Privātais
21		Koncertzāle "Collegium Musicum Riga"	Privātais
22		Cosmos ilūziju muzejs	Privātais
23		Modes muzejs	Privātais
24		Mākslas galerija PUTTI	Privātais
25		Arodbiedrību klubs "Vecrīga"	Privātais
26		Latvijas 1. Rokkafejnīca - Reiterna nams	Privātais

27		Folkklubs ALA Pagrabs	Privātais
28		Nakts klubs "Depo"	Privātais
29		Bārs "Cuba Cafe"	Privātais
30		Bārs "Republika"	Privātais
31		Latvijas Fotografijas muzejs	Valsts
32		Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	Valsts
33		Zirgu ielas koncertzāle	Valsts
34		Lielā Ģilde	Valsts
35		Mākslas muzejs RĪGAS BIRŽA	Valsts
36		Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs	Valsts
37		Izstāžu zāle ARSENĀLS	Valsts
38		Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs	Valsts
39		Mencendorfa nams	Valsts
40		Latvijas Arhitektūras muzejs	Valsts
41		Latvijas Kara muzejs	Valsts
42		Latvijas Nacionālais vēstures muzejs	Valsts
43		Tautas frontes muzejs	Valsts
44		Farmācijas muzejs	Valsts
45		Latvijas Sporta muzejs	Valsts
46		Rīgas Kino muzejs	Valsts
47		Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas telpa PILOT	Valsts
48		Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēka	Valsts
49		Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja zinātniskā bibliotēka	Valsts
50		Latvijas Nacionālais arhīvs	Valsts
	Jaunciems		
1		RCB Jaunciema filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Jaunciema Kultūras pirts laukums	Pašvaldības
	Berģi		
1		Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs	Valsts
	Dārziņi		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Mīlgrāvis		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Mežaparks		
1		Mežaparka Lielā estrāde	Pašvaldības
2		Kokaru zāle	Pašvaldības
3		Izstāžu zāle Mežparka Lielajā estrādē	Pašvaldības
4		Mežaparks	Pašvaldības
5		Rakstniecības un mūzikas muzeja pastāvīgā ekspozīcija "Dziesmusvētku telpa"	Valsts
	Pētersala-Andrejsala		
1		Viesturdārzs	Pašvaldības

2		WONDERSALA	Privātais
	Dreiliņi		
		Dreiliņkalna parks	Pašvaldības
	Čiekurkalns		
1		Dzīves kvalitātes dizaina institūts "Viskaļi"	NVO
2		RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka	Pašvaldības
3		Kultūrtelpa STROPS Čiekurkalna bibliotēkas dārzā	Pašvaldības
	Grīziņkalns		
1		Dramaturgu teātris	NVO
2		Mazais Mūzikas Klubs	NVO
3		Rīgas Sv. Pāvila evaņģēliski luteriskā baznīca	NVO
4		RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka	Pašvaldības
5		Grīziņkalns	Pašvaldības
6		Klasiskās mākslas galerija "Antonija"	Privātais
7		Ekonomikas un kultūras augstskola	Privātais
	Brasa		
1		Latvijas Kultūras akadēmijas jaunā ēka	Valsts
2		Tabakas fabrika (Dailes teātra mazās zāles izrādes)	Valsts
	Mežciems		
1		RCB Mežciema filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Rīgas Motormuzejs	Valsts
3		Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs	Valsts
	Sarkandaugava		
1		RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Dauderu parks	Pašvaldības
3		Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra muzejs	Valsts
4		Muzejs "Dauderi"	Valsts
5		Radošais kvartāls "Provodņiks"	Privātais
	Avoti		
1		Ģertrūdes ielas teātris	NVO
2		Mākslas galerija LOOK!	NVO
3		Galerija DOM	NVO
4		Galerija 427	NVO
5		Galerija LOW	NVO
6		Baltic Analog Lab	NVO
7		RCB filiālbibliotēka „Avots”	Pašvaldības
8		Koka Rīga	Pašvaldības
9		Ziedoņdārzs	Pašvaldības
10		Mākslas centrs ZUZEUM	Privātais
11		Bārs "Aleponija"	Privātais
12		Koncertvieta "Laska 21"	Privātais
13		Bārs "Auss"	Privātais
14		Grāmatnīca/bārs "Bolderāja"	Privātais

15		Koncertvieta "1983"	Privātais
16		Vagonu Zāle (Vagonu Hall)	Privātais
17		Vagonu ielas radošais kvartāls	Privātais
18		Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	Valsts
	Dārziems		
		Nav kultūrvietu	n/a
	Vecmīlgrāvis		
1		RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		Augusta Dombrovska Rīgas mūzikas skola	Pašvaldības
3		Kultūras pils "Ziemeļblāzma"	Pašvaldības
4		Kultūras pils "Ziemeļblāzma" parks	Pašvaldības
	Jugla		
1		Strazdumuižas klubs	NVO
2		Bērnu un jauniešu centra "IK Auseklis" Minimotomuzejs	Pašvaldības
3		RCB Juglas filiālbibliotēka	Pašvaldības
4		RCB filiālbibliotēka „Strazds”	Pašvaldības
5		Rīgas Juglas Mūzikas skola	Pašvaldības
6		Kanalizācijas muzejs	Privātais
7		Kultūrvietu "Padejosim?"	Privātais
8		Brūzis "Manufaktūra"	Privātais
9		Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Valsts
10		Rīgas Stila un modes tehnikums	Valsts
	Latgales apkaime		
1		Rīgas geto un Latvijas holokausta muzejs	NVO
2		Kultūras kvartāls "Lastādija"	NVO
3		RCB filiālbibliotēka „Rēzna”	Pašvaldības
4		RCB Ārējais apkalpošanas punkts Rīgas patversmes Dienas centrā	Pašvaldības
5		Rīgas 3. mūzikas skola	Pašvaldības
6		Rīgas Centrāltirgus (kā potenciāla kultūrvietu)	Pašvaldības
7		Agra Daņiļēviča deju skola	Privātais
8		ATTA CENTRE	Privātais
9		Spīķeru koncertzāle	Valsts
10		Latvijas Kultūras akadēmija	Valsts
11		Rīgas Celtniecības koledža	Valsts
	Teika		
1		RCB Bīķernieku filiālbibliotēka	Pašvaldības
2		RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	Pašvaldības
3		VEF Kultūras pils	Pašvaldības
4		Kultūras un tautas mākslas centra "Ritums" filiāle	Pašvaldības
5		Apollo kino Domina	Privātais

6		CINAMON AKROPOLE ALFA	Privātais
7		Mūzikas skola "Namiņš"	Privātais
8		Edmunda Veizāna deju skola	Privātais
9		VEF kvartāls	Privātais
10		Klubs "Melnā piektdiena"	Privātais
11		Kultūrtelpa "Auss"	Privātais
12		Jaunā Teika	Privātais
	Centrs		
1		KVADRIFRONS	NVO
2		Stūra māja	NVO
3		Muzejs "Ebreji Latvijā"	NVO
4		RIXC galerija	NVO
5		Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs	NVO
6		Laikmetīgās mākslas galerija TUR	NVO
7		Rīgas Latviešu biedrības nams	NVO
8		Kultūrtelpa "M/Darbnīca"	NVO
9		K. K. fon Stricka villa	NVO
10		Kaņepes Kultūras centrs	NVO
11		Berga Bazārs	NVO
12		Muzejs un pētniecības centrs "Latvieši pasaulē"	NVO
13		Ķīnas kultūras centrs	NVO
14		Koncertzāle AVE SOL	Pašvaldības
15		Splendid Palace	Pašvaldības
16		Muzejs "Rīgas Jūgendstila centrs"	Pašvaldības
17		Aleksandra Čaka muzejs	Pašvaldības
18		Rīgas centrālā bibliotēka	Pašvaldības
19		Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola	Pašvaldības
20		Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola	Pašvaldības
21		Vērmanes dārza estrāde	Pašvaldības
22		Vērmanes dārzs	Pašvaldības
23		Esplanāde	Pašvaldības
24		Bastejkalns	Pašvaldības
25		Kronvalda parks	Pašvaldības
26		Brīvības laukums	Pašvaldības
27		Vidzemes tirgus	Pašvaldības
28		WILLA teātris	Privātais
29		Mūzikas nams "Daile"	Privātais
30		Koncertzāle "Palladium"	Privātais
31		Forum Cinemas	Privātais
32		K.Suns	Privātais
33		Kino Bize	Privātais
34		Etnomuzejs "Cepures pasaule"	Privātais
35		Digital Art Haus	Privātais
36		Mākslas galerija DAUGAVA	Privātais

37	Mākslas galerija "Art Platz"	Privātais
38	Mākslas galerija "MuseumLV"	Privātais
39	Galerija "Alma"	Privātais
40	Galerija "Māksla XO"	Privātais
41	Galerija ISTABA	Privātais
42	Galerija ASNI	Privātais
43	ISSP Galerija	Privātais
44	Happy Art Museum	Privātais
45	Andžeja Grauda bungu skola	Privātais
46	Tallinas ielas kvartāls	Privātais
47	Koncertzāle "Tu jau zini kur"	Privātais
48	Tallinas kvartāla "Angārs"	Privātais
49	Zvaigzne Cafe pagalms	Privātais
50	Bārs "Nemiers"	Privātais
51	Klubs ONE ONE	Privātais
52	Kultūrkrogs "Labietis"	Privātais
53	Kafejnīca - bārs GAUJA	Privātais
54	Tallinas kvartāla "Ezītis miglā"	Privātais
55	Bārs "Tallinas pagalms"	Privātais
56	Kultūras nams "Atmoda"	Privātais
57	UniCon Cafe	Privātais
58	Robert's Books	Privātais
59	Aminori telpa	Privātais
60	MASA studija	Privātais
61	Dailes teātris	Valsts
62	Jaunais Rīgas teātris	Valsts
63	Latvijas Nacionālais teātris	Valsts
64	Latvijas Leļļu teātris	Valsts
65	Rīgas Cirks	Valsts
66	Latvijas Kultūras akadēmijas teātra māja "Zirgu pasts"	Valsts
67	Latvijas Nacionālā opera un balets	Valsts
68	Latvijas Universitātes lielā aula	Valsts
69	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs	Valsts
70	Romana Sutas un Aleksandras Beļčovcas muzejs	Valsts
71	Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs	Valsts
72	Latvijas Nacionālais dabas muzejs	Valsts
73	Andreja Upīša memoriālais muzejs	Valsts
74	Raiņa un Aspazijas māja	Valsts
75	Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs	Valsts
76	Krišjāņa Barona muzejs	Valsts
77	Latvijas Ugunsdzēsības muzejs	Valsts
78	Latvijas Nacionālā mākslas muzeja speciālā mākslas bibliotēka	Valsts

79		Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja bibliotēka	Valsts
80		Rīgas Stradiņa universitātes Anatomijas muzejs	Valsts
81		Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola	Valsts
82		Latvijas Mākslas akadēmija	Valsts
83		Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	Valsts
84		Mākslu izglītības kompetences centrs "Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola"	Valsts
85		Latvijas Kultūras akadēmija (jaunais korpuss)	Valsts
86		Latvijas Universitātes Kultūras centrs	Valsts
87		Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā	Valsts
88		Francijas institūts Latvijā	Valsts
89		British Council pārstāvniecības Latvijā	Valsts
90		Gētes institūts Rīgā	Valsts
91		Gētes institūta bibliotēka	Valsts
	Pļavnieki		
1		RCB filiālbibliotēka „Pūce”	Pašvaldības
2		RCB Pļavnieku filiālbibliotēka	Pašvaldības
3		Kultūrtelpa STROPS Pļavnieku Zaļajā birzī	Pašvaldības
4		Mākslinieciskās jaunrades centrs Praktiskās estētikas skola	Privātais
	Ķengarags		
1		Bahāju uzzīņu bibliotēka “Vienotības pērles”	NVO
2		RCB Daugavas filiālbibliotēka	Pašvaldības
3		RCB Ķengaraga filiālbibliotēka	Pašvaldības
4		RCB Pedagoģiskās literatūras nodaļa	Pašvaldības
5		Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skola	Pašvaldības
6		Ķengaraga parks	Pašvaldības
7		Kultūrtelpa STROPS Rīgas Ķengaraga Mūzikas un mākslas skolas dārzā	Pašvaldības
8		Ķengaraga promenāde	Pašvaldības
9		Apollo kino Akropole Rīga	Privātais
	Purvciems		
1		Meteorītu muzejs	Privātais
2		Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums	Valsts

9. pielikums

Iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums**Iedzīvotāju aptauja par
kultūras piedāvājumu Rīgas pilsētā**

Aptaujas rezultāti

2024

Saturs[Ievads](#)[Kopsavilkums](#)[Apmierinātība ar kultūras iespējām Rīgā](#)[Apmierinātība ar kultūras iespējām](#)[apkaimē Iesaiste kultūras aktivitātēs](#)[Iecienītākās kultūrvietas Rīgā](#)[Kultūrvietu apmeklējumu ietekmējošie faktori](#)[Jaunu kultūrvietu nepieciešamība](#)[Nepieciešamība uzlabot pasākumu](#)[piedāvājumu Informācijas avoti](#)

Ievads

No 2024.gada 25.aprīļa līdz 15.maijam Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde datu publicēšanas portālā GEO RĪGA platformā "Iesaisties" īstenoja Rīgas iedzīvotāju aptauju.

Aptaujas mērķis bija noskaidrot Rīgas iedzīvotāju vērtējumu par kultūras iespējām un piedāvājumu Rīgā – kultūrvietām, kultūras pakalpojumu pieejamību, brīvā laika pavadīšanas iespējām, sabiedrisko līdzdalību, informācijas pieejamību un citiem aspektiem.

Aptaujas ietvaros anketu aizpildīja 571 respondents, kuru pastāvīgā dzīves vieta ir Rīga. Respondentu sociāli demogrāfisko raksturojumu skatīt nākamajā lapaspusē.

Aptauja tika īstenota, izmantojot paš aizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē).

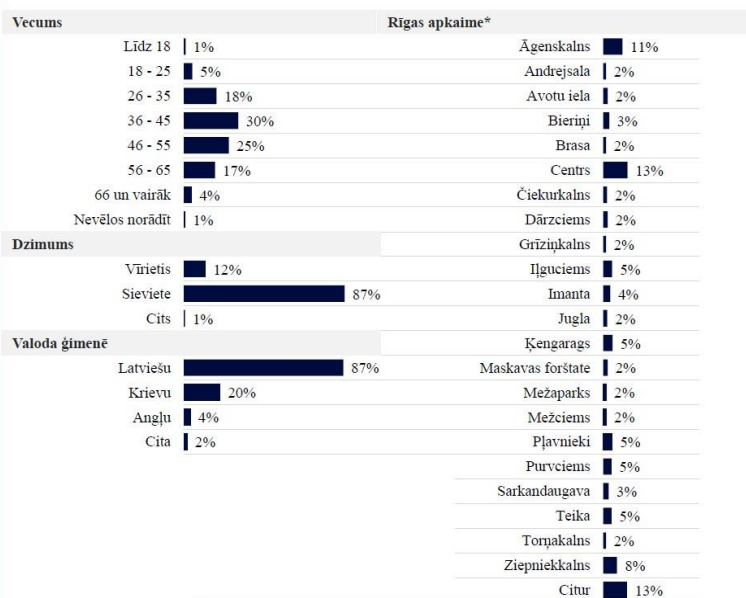
Aptaujas anketas rezultāti tiks izmantoti Rīgas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādņu 2024. - 2028. gadam izstrādes procesā.

Izpētes procesā iesaistījās:

- Rīgas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādņu 2024. - 2028. gadam darba grupa, vadītāja Baiba Šmite
- Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
- Pilsētas attīstības departamenta Ģeomātikas pārvaldes Ģeotelpiskās informācijas aprites nodaļa
- Gints Klāsons, sociologs, pētnieks, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta lietišķo projektu vadītājs

3

Respondentu profils

Kopējais anketu skaits: 571

* Piezīme: Grafikā attēlotas tās apkaimes, kuras minējuši vismaz 2% respondentu, pārējās apkaimes apvienotas zem atbildes "Citurs". 4

Kopsavilkums

5

Galvenie secinājumi (I)

#1: Apmierinātība ar kultūras iespējām Rīgā

75% aptaujas respondentu ir apmierināti ar kultūras iespējām Rīgā. Tomēr pilnībā apmierināto ir tikai 21%, kamēr pārējie 54% sniedz atbildi «drīzāk apmierināts». Katrs ceturtais novērtējis, ka nav apmierināts, tai skaitā 6% ir pilnībā neapmierināti.

Tie, kuri sniedza kritiskus vērtējumus par kultūras iespējām Rīgā, tika lūgti norādīt iemeslus. Kopumā 27% nav snieguši konkrētu iemeslu. 16% norādījuši uz to, ka ir maz kultūras aktivitāšu/kultūras iespēju apkaimēs un tā ir biežāk minētā atbilde. 13% norāda uz savlaicīgas un viegli atrodamas informācijas trūkumu. 11% uzskata, ka esošais piedāvājums ir vienveidīgs.

#2: Apmierinātība ar kultūras iespējām apkaimē

51% respondentu ir apmierināti ar kultūras iespējām apkaimē. Salīdzinot ar kopējiem apmierinātības ar kultūras iespējām Rīgā rādītājiem (75%), apkaimju rādītājs ir ievērojami zemāks.

47% no tiem, kuri pauduši kritiskus vērtējumus par kultūras iespējām savā apkaimē, kā iemeslu norāda to, ka ir maz kultūras aktivitāšu/iespēju apkaimē. Dažādi citi iemesli norādīti ievērojami retāk.

6

Galvenie secinājumi (II)

#3: Iesaistīšanās aktivitātēs, pasākumos

Kopumā 98% no aptaujas respondentiem pēdējā gada laikā ir iesaistījušies kādās kultūras aktivitātēs. 90% ir apmeklējuši kultūras pasākumus, 76% gājuši uz muzejiem, izstāžu zālēm vai galerijām, 65% apmeklējuši pašvaldības organizētus pasākumus pilsētvidē, bet 50% apmeklējuši pasākumus mūzikas klubos, kafejnīcās, radošajos kvartālos.

Segmentējot respondentus pēc kopējā aktivitāšu kategoriju skaita, novērojams, ka 53% respondentu ir mazaktīvi līdzdalībnieki, kas gada laikā piedalījušies tikai 3-5 dažāda veida (nevis reizes!) kultūras aktivitātēs. Vēl 16% ir tādu, kas piedalījušies tikai 1-2 dažāda veida aktivitātēs.

Tikai 28% ir tādu, kas piedalījušies 6 vai vairāk dažāda veida aktivitātēs (ir aktīvi līdzdalībnieki). Sekojoši – kopumā aptaujas respondenti raksturojami kā mazaktīvi dažādu segmentu kultūras aktivitāšu iesaistē.

7

Galvenie secinājumi (III)

#4: Iecienītākās kultūrvietas

Analizējot detalizēti konkrētas kultūrvietas, redzams, ka kā iecienītākā salīdzinoši visbiežāk norādīts Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (27%). 20% respondentu kā iecienītāko kultūrvietu norāda Dailes teātri, 16% Jauno Rīgas teātri, 15% Latvijas Nacionālo operu un baletu, bet 13% Latvijas Nacionālo teātri. 11% respondentu kā iecienītāko norādījuši Latvijas Nacionālo bibliotēku.

Dažādas citas vietas norāda summāri mazāk nekā 10% katra. To detalizācija skatāma aptaujas datu tabulās. No pašvaldības kultūrvietām kā iecienītākās respondenti norādījuši VEF Kultūras pili (8%), Mežparka estrādi (6%), kinoteātri "Splendid Palace" (6%).

Papildus respondenti tika lūgti norādīt iecienītākās neformālās kultūrvietas. Tās norādītas retāk, nekā klasiskās kultūrvietas.

Salīdzinoši biežāk norādītās ir: Kalnciema kvartāls (14%), Āgenskalna tirgus (14%), Tallinas ielas kvartāls (12%).

Salīdzinoši biežāk minētas arī: parki (9%), brīvdabas pasākumi pilsētvidē (8%), Vērmanes dārzs (8%).

8

Galvenie secinājumi (IV)

#5: Iesaiste kultūras aktivitātēs

Anketā respondenti tika lūgti norādīt, kāda veida kultūras aktivitātēs viņi pēdējā gada laikā ir iesaistījušies.

Kopumā 98% no aptaujas respondentiem pēdējā gada laikā ir iesaistījušies kādās kultūras aktivitātēs. 90% ir apmeklējuši kultūras pasākumus, 76% gājuši uz muzejiem vai galerijām, 65% apmeklējuši pašvaldības organizētus pasākumus pilsētvidē, bet 50% apmeklējuši pasākumus mūzikas klubos, kafejnīcās, radošajos kvartālos. 40% ir izmantojuši bibliotēku pakalpojumus.

#6: Kultūrvietu apmeklēšanas faktori

Anketā respondenti tika lūgti norādīt, kas viņiem ir svarīgi, apmeklējot kultūrvietas Rīgā.

Visbiežāk norādītie faktori ir: pakalpojumu un pasākumu cenas atbilstība finansiālajām iespējām (67%), piedāvāto pakalpojumu un pasākumu kvalitāte (67%), kultūrvietas darba laiks/pasākumu norises laiks (64%), ērti nokļūt ar sabiedrisko transportu (60%), tiek piedāvāti bezmaksas pakalpojumi un pasākumi (60%), atrodas tuvu manai dzīvesvietai (59%).

9

Galvenie secinājumi (V)

#7: Jaunu kultūrvietu nepieciešamība

Kopumā 47% aptaujas respondentu uzskata, ka Rīgas pilsētā būtu nepieciešamas jaunas kultūrvietas, 21% uzskata, ka esošais piedāvājums ir pietiekams, bet 32% nav varējuši sniegt konkrētu novērtējumu.

Vaicāti, vai Rīgas pilsētā būtu nepieciešams uzlabot pasākumu piedāvājumu, 49% aptaujas respondentu novērtē, ka būtu nepieciešams, bet 21% uzskata, ka esošais piedāvājums ir pietiekams. 30% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

#8: Informācijas avoti

Par kultūras pasākumiem aptaujas respondenti biežāk uzzina no informācijas plašsaziņas līdzekļos (64%), kā arī no draugu un paziņu ieteikumiem (60%). Biežs informācijas avots ir arī reklāmas pilsētvidē (53%), kā arī pašvaldības sociālo tīklu konti (48%).

10

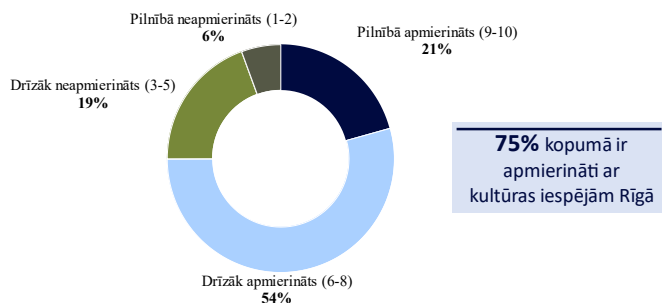
Apmierinātība ar kultūras iespējām Rīgā

11

Apmierinātība ar kultūras iespējām Rīgā

- 75% aptaujas respondentu ir apmierināti ar kultūras iespējām Rīgā. Tomēr jāuzsver, ka pilnībā apmierināto ir tikai 21%, kamēr pārējie 54% sniedz atbildi «drīzāk apmierināts».
- Katrs ceturtais novērtējis, ka nav apmierināts, tai skaitā 6% ir pilnībā neapmierināti.
- Tāpat novērojams, ka augstāki apmierinātības rādītāji ir gados vecākiem Rīgas iedzīvotājiem, bet izteikti zemāki - gados jaunākiem (līdz 45 g.v.).
- Atšķirības novērojamas arī ikdienas valodas aspektā: latviešu valodā runājošie sniedz izteikti augstākus apmierinātības novērtējumus.

Vērtējot kopumā – cik apmierināts/-a Jūs esat ar kultūras iespējām Rīgā (kultūrvietas, kultūras pakalpojumu un pasākumu piedāvājums, brīvā laika aktivitātes, iesaistes iespējas amatiermākslas kolektīvos un interešu pulciņos)?

12

Neapmierinātības ar kultūras iespējām Rīgā iemesli

- Tie respondenti, kuri sniedza kritiskus vērtējumus par kultūras iespējām Rīgā, tika lūgti norādīt iemeslus. Kopumā 27% nav snieguši konkrētu iemeslu.
- 16% norādījuši uz to, ka ir maz kultūras aktivitāšu/kultūras iespēju apkaimēs un tā ir biežāk minētā atbilde.
- 13% respondentu norāda uz savlaicīgas un viegli atrodamas informācijas trūkumu.
- 11% uzskata, ka esošais piedāvājums ir vienveidīgs.
- Savukārt 9% novērtē, ka pasākumi ir pārāk dārgi.

Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesat pilnībā apmierināts/-a ar kultūras iespējām Rīgā?

Būtiskākie neapmierinātības iemesli

13

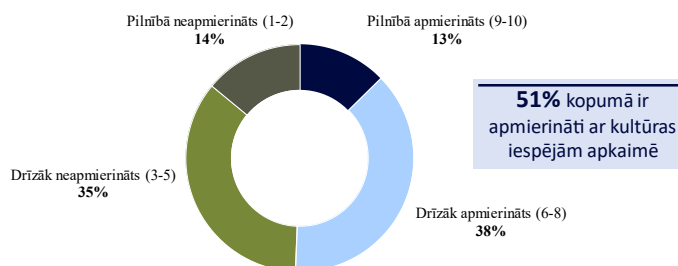
Apmierinātība ar kultūras iespējām apkaimē

14

Apmierinātība ar kultūras iespējām apkaimē

- 51 % respondentu ir apmierināti ar kultūras iespējām apkaimē.
- Salīdzinot ar kopējiem apmierinātības ar kultūras iespējām Rīgā rādītājiem (75%), apkaimju rādītājs ir ievērojami zemāks.
- Vairāk apmierināti ar kultūras iespējām savā apkaimē ir tie iedzīvotāji, kas dzīvo Centrā.
- Kritiskākus vērtējumus sniedz tie, kas dzīvo apkaimēs – it īpaši Pļavniekos, Purvciemā Ziepniekkalnā u.c.

Vērtējot kopumā – cik apmierināts/-a Jūs esat ar kultūras iespējām apkaimē, kurā dzīvojat (kultūrvietas, kultūras pakalpojumu un pasākumu piedāvājums, brīvā laika aktivitātes, iesaistes iespējas amatiermākslas kolektīvos un interešu pulciņos)?

15

Neapmierinātības ar kultūras iespējām savā apkaimē iemesli

- 47 % no tiem, kuri pauduši kritiskus vērtējumus par kultūras iespējām savā apkaimē, kā iemeslu norāda to, ka ir maz kultūras aktivitāšu/kultūras iespēju apkaimē.
- 11 % respondentu norādījuši, ka trūkst savlaicīga un viegli atrodamā informācija par pasākumiem pilsētvidē/internetā.
- 9 % respondentu norāda, ka apkaimē nav kultūras centra vai citas kultūrvietas pasākumu norisei un kolektīvu/interesu pulciņu darbībai.

Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesat pilnībā apmierināts/-a ar kultūras iespējām savā apkaimē?

16

Iesaiste kultūras aktivitātēs

17

Iesaiste kultūras aktivitātēs

- Kopumā 98% no aptaujas respondentiem pēdējā gada laikā ir iesaistījušies kādās kultūras aktivitātēs.
- 90% ir apmeklējuši kultūras pasākumus, 76% gājuši uz muzejiem vai galerijām, 65% apmeklējuši pašvaldības organizētus pasākumus pilsētvidē, bet 50% apmeklējuši pasākumus mūzikas klubos, kafējnīcās, radošajos kvartālos. 40% respondentu ir izmantojuši bibliotēku pakalpojumus.
- Aktīvāki dažādu aktivitāšu apmeklēšanā bijuši Āgenskalna un Centra iedzīvotāji, bet mazāk aktivitātes apmeklējuši Ilģuciema, Imantas un Purvciema iedzīvotāji.
- Tāpat novērojams, ka izteikti aktīvāki ir jaunieši līdz 25 gadu vecumam, bet mazāk aktīvi iedzīvotāji virs 66 gadu vecuma.
- Izteikti aktīvāki ir tie, kas ikdienā runā latviešu valodā, bet izteikti mazāk aktīvi - tie, kas ikdienā runā krievu valodā.

Lūdzu atzīmēties, kurās no šīm kultūras aktivitātēm Rīgā Jūs esat iesaistījies/-usies pēdējā gada laikā?

**98% ir iesaistījušies
aktivitātēs Rīgā pēdējā gada laikā**

18

Iesaiste kultūras aktivitātēs

- Vidēji viens respondents piedalījies 4,4 dažāda veida kultūras aktivitātēs pēdējā gada laikā.
- Segmentējot respondentus pēc kopējā aktivitāšu kategoriju skaita, novērojams, ka 53% respondentu ir mazaktīvi līdzdalībnieki, kas gada laikā piedalījušies tikai 3-5 dažāda veida (nevis reizes) kultūras aktivitātēs. Vēl 16% ir tādu, kas piedalījušies tikai 1-2 dažāda veida aktivitātēs.
- Tikai 28% ir tādu, kas piedalījušies 6 vai vairāk dažādā veida aktivitātēs.
- Sekojoši – kopumā aptaujas respondenti raksturojami kā mazaktīvi dažādu segmentu kultūras aktivitāšu iesaistē.

Lūdzu atzīmēties, kurās no šīm kultūras aktivitātēm Rīgā Jūs esat iesaistījies/-usies pēdējā gada laikā?

19

Iecienītākās kultūrvietas Rīgā

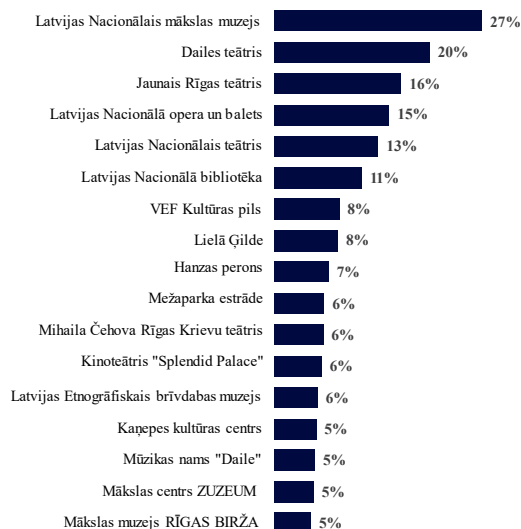
20

Iecienītākās kultūrvietas Rīgā

- Analizējot detalizēti konkrētas kultūrvietas, ko norādījuši respondenti, redzams, ka kā iecienītākā salīdzinoši visbiežāk norādīts Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (27%).
- 20% respondentu kā iecienītāko kultūrvietu norāda Dailes teātri, 16% Jauno Rīgas teātri, 15% Latvijas Nacionālo operu un baletu, bet 13% Latvijas Nacionālo teātri.
- 11% respondentu kā iecienītāko norādījuši Latvijas Nacionālo bibliotēku.
- Dažādas citas vietas norāda summāri mazāk nekā 10% katru. To detalizāciju skatīt aptaujas datu tabulās.
- No pašvaldības kultūrvietām kā iecienītākās respondenti norādījuši VEF Kultūras pili (8%), Mežaparka estrādi (6%) un kinoteātri "Splendid Palace" (6%).

Lūdzu brīvā formā ierakstiet, kuras ir jūsu iecienītākās kultūrvietas Rīgā (teātri, bibliotēkas, muzeji, kultūras centri, koncertzāles, mākslas galerijas u.c.)!

KLASISKĀS KULTŪRVIENTAS: DETALIZĒTI KONKRĒTAS VIETAS

* Piezīme: Attēlotas tās kultūrvietas, kuras nosaukuši vismaz 5% respondentu.

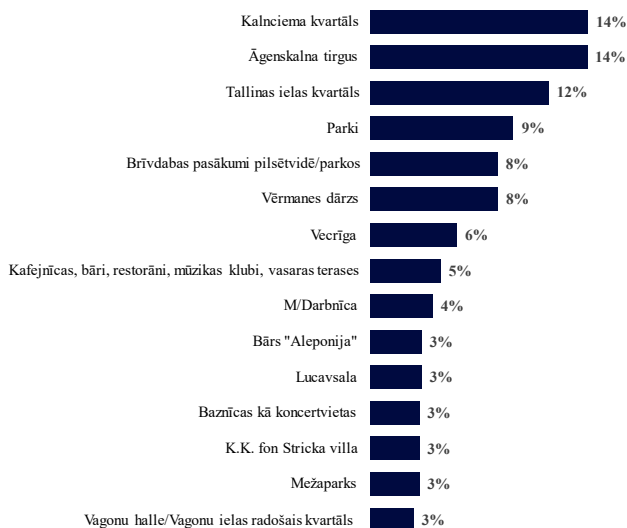
22

Iecienītākās neformālās kultūrvietas Rīgā

- Papildus respondenti tika lūgti norādīt iecienītākās neformālās kultūrvietas. Tās norādītas retāk, nekā klasiskās kultūrvietas.
- Salīdzinoši biežāk norādītās ir: Kalnciema kvartāls (14%), Āgenskalna tirgus (14%), Tallinas ielas kvartāls (12%).
- Kā salīdzinoši biežāk minētas identificējamas arī: parki (9%), brīvdabas pasākumi/pilsētvidē (8%), Vērmanes dārzs (8%), Vecrīga (6%).
- Citas kultūrvietas nosauktas retāk kā 6% gadījumos.

Lūdzu brīvā formā ierakstiet, kuras ir jūsu iecienītākās neformālās kultūrvietas Rīgā?

NEFORMĀLĀS KULTŪRVIENTAS: DETALIZĒTI KONKRĒTAS VIETAS

* Piezīme: Attēlotas tās kultūrvietas, kuras nosaukuši vismaz 3% respondentu.

23

Kultūrvietu apmeklējumu ietekmējošie faktori

24

Kultūrvietu apmeklējumu ietekmējošie faktori

- Anketā respondenti tika lūgti norādīt, kas viņiem ir svarīgi, apmeklējot kultūrvietas Rīgā.
- Visbiežāk norādītie faktori ir: pakalpojumu un pasākumu cenas atbilst finansālajām iespējām (67%), piedāvāto pakalpojumu un pasākumu kvalitāte (67%), kultūrvietas darba laiks/pasākumu norises laiks (64%), ērti nokļūt ar sabiedrisko transportu (60%), tiek piedāvāti bezmaksas pakalpojumi un pasākumi (60%), atrodas tuvu manai dzīvesvietai (59%).
- Salīdzinoši bieži norādīts arī uz laipnas apkalpošanas un personāla attieksmes faktora nozīmi (54%).

Kas Jums ir svarīgi apmeklējot kultūrvietas Rīgā un izmantojot to pakalpojumus?

25

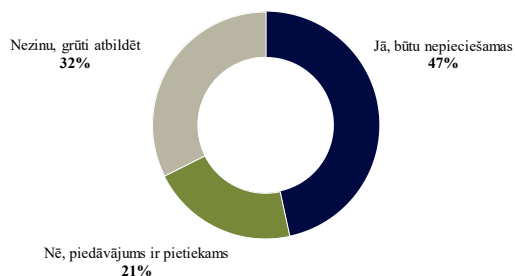
Jaunu kultūrvietu nepieciešamība

26

Jaunu kultūrvietu nepieciešamība

- Kopumā 47% aptaujas respondentu novērtē, ka Rīgas pilsētā būtu nepieciešamas jaunas kultūrvietas.
- 21% respondentu uzskata, ka esošais piedāvājums ir pietiekams.
- 32% respondentu nav varējuši sniegt konkrētu novērtējumu.

Vai Rīgas pilsētā būtu nepieciešamas kādas jaunas kultūrvietas, kas būtu saistošas tieši Jums?

27

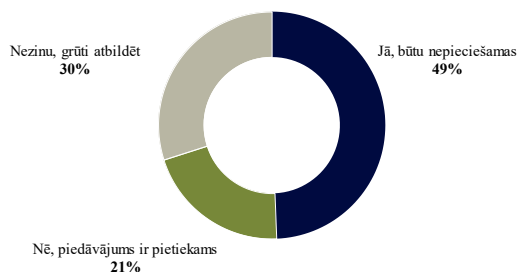
Nepieciešamība uzlabot pasākumu piedāvājumu

28

Nepieciešamība uzlabot pasākumu piedāvājumu

- Vaicāti, vai Rīgas pilsētā būtu nepieciešams uzlabot pasākumu piedāvājumu, 49% aptaujas respondentu novērtē, ka būtu nepieciešams.
- 21% respondentu uzskata, ka esošais piedāvājums ir pietiekams.
- 30% respondentu nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

Vai Rīgas pilsētā būtu nepieciešams uzlabot pasākumu piedāvājumu (pasākumu daudzveidība, iedzīvotāju iesaistes formas u.c.)?

29

Informācijas avoti par kultūras pasākumiem

30

Informācijas avoti

- Par kultūras pasākumiem aptaujas respondenti biežāk uzzina no informācijas plašsaziņas līdzekļos (64%), kā arī no draugu un paziņu ieteikumiem (60%).
- Kā būtisku informācijas avotu respondenti norāda arī reklāmas pilsētvidē (53%), kā arī pašvaldības sociālo tīklu kontus (48%).

Kā Jūs uzzināt par kultūras pasākumiem, kurus vēlaties apmeklēt?

31